

Gwom 'Borga/ Isi ki Gwo ma LUUKA mo

Gwo jin Yedhuwa Thawupiilus Sho'k mo

¹ Haali/ me'd 'kwani ka ris kun bu'thki gwo mo mmotul gwo 'kup mo ka bath^h 'pen mo, gwo jin thimkunu mo e bwam ana mo,

² jasi me'd uni kun cikunu ana mo ki uni gwansan 'peni ka mun'kup mo kun ta iman/o gwo ki e mo dhali imanmii gwo mo tani

³ a'di t^hoshka/ ki a'di 'boro'd gom aha/ si'da/ mo mmobath^ha aris to gwansan ki 'dishe/ mo haali/ goma cim gunn isa gush mo mmo'kwar uni ka rotham po/ mo gom /e mo /e jin tana Thawupiilus jin ta jim 'borga/ mo

⁴ ki /e mini mish gwoŋ gana/ mo gom gwo gi to gwansan kun t^horkunu /e mo be.

*Mondho'th ma Yohaan jin Mii'da Mii ki Yi'de/
Torkunu Ntwa/a/ mo*

⁵ Dhali ka tee ma Hiroodus jin ta'da malik gi Pa Yahuudiyya mo tani agasiisa kamu/ diki'd mo jin yu^{ku} gway ka Sakariyya mo. A'di ta'da awak 'peni 'kwani ma Abiyya mo. Dhali a'di ta'd gi ashim piti 'peni i'bwa/ ma Haruun mo dhali gway ma yim yu^{ku} ka Ilisabaat mo be.

⁶ Dhali uni su/ mmontal 'de/ mo tani ta kun^h kar/ e mo ibwambor ma Arumgimis mo mmomii gwoŋkan jin 'kwarkunu 'baar mo dhali a'di jin ona gwoŋkan gi Tapa mo ki dar gi miiwak mo be.

⁷ Hili uni dar ga 'ci mo haali/ Ilisabaat a'di ta'da burum mo dhali uni su/ cakin ki yil mo be.

⁸ Dhali ki a'di di'd mo mmomiiya tu'c ma gasiis ibwambor ma Arumgimis mo ka wak piti 'kon atu'c mo tani

⁹ isi me'd mii ma gasiis mo tani to bitki'da po/ a'di mo, to jin bitu mo jin mina a'di cice gu'b gi mondheleladhelel gi Tapa mo dhali duka 'bicajwahar mo be.

¹⁰ Dhali awaambuhany 'kwani 'baar mo 'kokina pije/ mo mmo'tho mo ka tente/ jin dukuwa 'bicajwahar mo be.

¹¹ Dhali aman'doyu gwo gi Tapa piki a'di i is mo mmodosh ki 'bana bim poros ma gwata/ jin dukuwa 'bicajwahar mo.

¹² Dhala Sakariyya mur ma du mo mmoparkina a'di a'di e mo dhali monko/ is bitki'da po/ a'di mo be.

¹³ Hili aman'doyu gwo ki o a'di gwo mo ki: Dhalki is ki ko/ mo ma, Sakariyya, haala 'thom pini cikkunu mo be dhali ashim pini ka Ilisabaat midi dho'th /e ya/in mo dhali gway piti mina /e iyuk ka Yohaan mo be.

¹⁴ Dhali /e mina bwa 'kuny mo dhali 'bor bwa mo be,
dhali 'kwani ka ris mina bwa 'kuny mo gom mondho'th piti mo be.

¹⁵ Haali/ a'di midi eka/ ek mo mbwambori Tapa mo,
dhali a'di midi diki pi yimana mura'th jin ka/u ki ŋah ŋah mo walla tompinum 'bi'thga/ mo,
dhali a'di minu 'tu'd mo ki Shi/in Dheleladhelel mo.
me'd jin dikina a'di 'peni bwaŋ kum mo be.

16 Dhali a'di midi tu'k iya/ ma Israyiil ka ris mo e
Tapa Arumgimis buni mo be,

17 dhali a'di midi ya mbwambori a'di ki shi/in mo
dhali gi mom'bi th | ma Iliyya mo,

mmoṭuka du gi icom ki uçi mo,

dhali uni gun ushi gwo ha e mo e moyuk gi uni gun
miin ka kar/e mo,

mmothoson 'kwani is mo gom Tapa mo, 'kwani
kun thosonkunu mo be.

18 Dhala Sakariyya thokki'da man'doyu gwo gwo
mo ki: Yan miga/ mish kata mo? Haali/ aha/ si'da/
tana wathin dhan mo dhali ashim pem si'da/ a'di
ca'd ki yil mo be.

19 Dhali aman'doyu gwo ki o a'di gwo mo ki:
Aha/ tana Jibra/iil, a'di jin doshki'd e buŋ'kus ma
Arumgimis mo, dhali aha/ hashkunu mo mmoçi /
e gwo mo dhali mmokal /e gwom 'boro'd yansan
mo.

20 Dhali hili mo mo ma, /e mini ta a'diye/ mo dhali
mol gwo o mo ntaga tee ki to gwansan minu pu'd
mo haali/ /e diki gam gwom pem is mo, a'di jin
minu thim ki mom buni mo be.

21 Dhali 'kwani 'kokin mo mmoçora Sakariyya mo
dhali uni merkin mo mmotayina a'di adiite/ mo e
gu'b gi mondheleladhelel mo be.

22 Dhali ki a'di yayi'd ka pije/ mo tani a'di diki mish
'twa/ walki uni mo dhali uni nyithkin ki a'di parki
tonyjan e mo e gu'b gi mondheleladhelel mo, dhali
a'di ki mii jamas mii mmotor uni mo dhali a'di di'd
ka 'diye/ mo naskina/.

23 Dhali ki mo ma cim piti jin miikina a'diya tu'c
'baarki'd mo tani a'di dokki bway pam piti mo be.

²⁴ Dhali 'ko'da tee gwansan mo tani ashim piti ka Ilisabaat bwaaki'd mo dhali ka ppe 'kona 'kupi mudhe'd mo tani ayim bagki is piti mo mmo/o gwo mo ki:

²⁵ Tapa a'di mii'd kan e aha/ mo ka tee jin hila a'di apo/ aha/ mo mmokal mowak pem jin waku aha/ e bwaman 'kwani mo.

Mondho'th ma Yesus Torkunu Nt̄wa/a/ mo

²⁶ Dhali ka ppe 'kona 'kupi pe'de/ mo tani aman'doyu gwo jin ta'da Jibra/ il mo a'di hashkunu mo 'peni Arumgimis mo e 'penkuman bampa/ gi Pany Jaliil mo jin yuku gway ka Naasira mo be,

²⁷ eny nyaran̄ gana/ jin karkunu mo gom wathi/ jin yuku gway ka Yuusup mo 'peni gu'b ma Dawuu'd mo, dhali nyaran̄ gana/ yan yuku gway ka Mariyam mo be.

²⁸ Dhali a'di pu'dki'da yim mo dhali o gwo mo ki: Hayy, ayy, /en 'de/ jin gamkina 'the mo. Tapa a'di di'd e/e mo be.

²⁹ Hili a'di yim mur ma du kagahara mo, gom gwo yan jin okunu mo, dhali kulum a'di e bwam piti mo gom monthe me'd yan midi ta atinta mo.

³⁰ Dhali aman'doyu gwo ki o a'di yim gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma, Mariyam, haali/ /e gamkina 'the 'peni Arumgimis mo be.

³¹ Dhali hili mo mo ma. /e mini bwaa e bwam pini mo dhali dho'th ya/in mo dhali /e mini yer a'di gway ka Yesus mo be.

³² Dhali a'di midi ek̄ mo dhali minu yuł ki Ya/ gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo.

Dhali Tapa Arumgimis midi ci a'di aķursi ma ababam piti ka Dawuu'd mo be.

³³ Dhali a'di midi ta tapa apo/ gu'b ma Yakuub ki
sule/ mo,
dhali bampam piti midi di kan ki dar gi 'pemen mo
be.

³⁴ Dhali aMariyam thokki'da aman'doyu gwo gwo
mo ki: Yan minu mish mii kata mo ki aha/ mola
wathin gwath kan mo?

³⁵ Dhali aman'doyu gwo thokki'da yim gwo mo ki:
Shi/in Dheleladhele midi yayu/ apo//e mo,
dhali mom'bi'th gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo midi
'kam/e ka la mo be.

Wakan a'ci jin minu dho'th mo tani a'di minu yuk
ki jin kogu mo,

a'di jin ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

³⁶ Dhali hili mo mo ma, abas pini ka Ilisabaat
si'da/ bwaaki'da 'ci ki yil jin can ma yim mo, dhali
yansan ta'da ppe 'kupi pe'de/ mo ka yim jin yuku
gway ka yima burum mo be.

³⁷ Haali/ ka Arumgimis mo tani to piyi'd jin molu
mii mo be.

³⁸ Dhala Mariyam o gwo mo ki: Hili mo mo ma.
Aha/ tana cīnkina/ nyara/ gi Tapa mo. Dhalki a'di
miinu mo gom aha/ mo isi ki gwom pini mo. Dhali
aman'doyu gwo yaki'd mo 'pena yim mo be.

Mariyam Butki'd, Uni ka Ilisabaat mo

³⁹ Dhali ka tee gwansan mo tani aMariyam cuki
mis mo dhali ya mo ki jahanne/ mo e bampa/ gi
panj 'kuwosh mo e 'penkuman bampa/ gi Pa Yahu-
udiyya mo.

⁴⁰ Dhali ayim cīcki gu'b ma Sakariyya mo dhali
theka Ilisabaat me'd mo be.

⁴¹ Dhali ka Ilisabaat cikki monthe me'd ma
Mariyam mo tani a'ci peki'd mo e bwa ma yim

mo be. Dhali Ilisabaat 'tu'dkunu mo ki Shi/in Dheleladhelel mo be,

⁴² dhali ayim 'terki cuuwa/ mo ka dhan 'twa/ jin caaca mo ki: Mom'bor mii gom /e e bwaman up mo dhali mom'bor mii gom maman gi bwam pini mo!

⁴³ Dhali a'di yan cikunu aha/ mo gomata mo? ka ta'da gi Tapam pem midi 'taki yayu/ i aha/ mo?

⁴⁴ Haali/ hili mo mo ma. Ki 'twa/ jin thekina /e aha/ me'd mo pu'dki'd e bwany'cem pem mo tani a'ci peki'd mo e bwam pem mo gom mon'kuny bwa mo be.

⁴⁵ Dhali mom'bor mii goma yim, a'di jin gamki gwo is mo ki a'di minu thim mo, a'di jin okunuwa yim mo 'peni Tapa mo.

Gway ma Mariyam jin Maŋ A'diya Maŋ mo

⁴⁶ Dhala Mariyam o gwo mo ki:
Akashiram pem ekki Tapa mo,

⁴⁷ dhali shi/ in pem 'kunykina bwa mo eya
Arumgimis jin ta'da Amanwo pem mo, |
⁴⁸ haali/ a'di ki hil monyca'b piti jin hatha nyarany
ciŋkinam piti 'ko'd mo.

Haali/ hili mo mo ma. 'Peni shwane/ mo tani aris
'kwani ma nyakum yil mo mini yük aha/
gway ki a'di jin 'boru mii mo be.

⁴⁹ Haali/ a'di jin ta gi mom'bi'th mo tani miiki'da
dhan to jin ekki'd e aha/ mo,

dhali gway piti kogu mo be.

⁵⁰ Dhali momiimiim piti di'd apo/ uni gwansan
kun ko/ a'di mo,

'peni uni gun tana nyakum yil ka nyakum yil mo be.

⁵¹ A'di tor 'bi'th piti ka bim piti mo be.

A'di kwa/ki uni gun dhu is ki ca mo e gwalal buni
kun kuluma uni eya dum buni mo be.

⁵² A'di ki thul uni gun ta gi 'bi'th ka 'cesh mo 'pena
kursin tapam buni mo.

Dhali a'di ki dhu uni gwansan ki ca mo kun hatha
'ko 'ko'd mo be.

⁵³ A'di ki 'tu'd uni gun 'kosha te/ mo ki tom 'boron
mo,
dhali uni kun ta pa ki pa mo tani dhukina a'di 'pen
bwa 'te/ mo be.

⁵⁴ A'di wothki cinqkinam piti ka Israyiil mo,
mmoka momiimiim piti e mo be,

⁵⁵ me'd gwo jin okina a'di ibabam bana mo be,
eya Ibrahiim dhali iya/m piti ki sule/ mo.

⁵⁶ Dhala Mariyam ça'bki'd mo nyakki a'di me'da
ppe 'kupi kwara mo dhali dok pam piti ka
nyaŋ'ko'd mo be.

*Mo jin Dhodhuwa Yohaanjin Mii'da Mii ki Yi'de/
mo*

⁵⁷ Dhali mo pu'dki'd mo goma Ilisabaat
mmodho'th mo be dhali a'di ki dhodha 'ci jin
ta ya/ mo.

⁵⁸ Dhali imannyak 'kom piti dhala bas piti cikki
gwo ki Tapa ṭorki dhan miim piti e a'di yim mo
dhali uni 'kunykina bwa mo nyakka yim mo be.

⁵⁹ Dhali ka cim 'koni pekwara mo tani uni
pu'dkin mo mmo'citha/ 'ciya munyjal yis mo,
dhali uni mini 'taki yer a'di gway ka Sakariyya
'ko'di gway gi com mo,

⁶⁰ hili kum piti o gwo mo ki: Yisa wakana. A'di
minu yuŋ gway ka Yohaan mo be.

⁶¹ Dhali uni o a'di yim gwo mo ki: Abas piniŋ
kamu/ yisa yuŋ ki gway gi wakan mo be.

62 Dhali uni ci a'di jamas mii mo gom com mo
mmo/o ki a'di minu yük kata mo?

63 Dhali a'di dotki uni cwam ba'd is mo jin gwaju
ka 'dinqilan dham mo mmo'kwar to mo dhali a'di
'kwarki'd ki: Gway piti ka Yohaan mo be. Dhali
uni 'baar mo merkin mo be.

64 Dhali ki jahanne/ 'twam piti ka'dki'd mo
dhala le'd piti 'cukki'd mo dhali a'di oki gwo mo
mmo'bora Arumgimis bwa i is mo be.

65 Dhali moŋko/ is pu'dki'd apowa ris imannyak
'kom buni mo. Dhali aris to gwansan 'kokunu mo
mmo/o ki lala'th mo e bampa/ 'baar mo gi paŋ
'kuwosh gi Pa Yahuudiyya mo be.

66 Dhali aris uni kun cikki uni mo tani dhuki uni
eya dum buni mo dhali o gwo mo ki: A'ci yan midi
ta ata mo? Haali/ me'd gi Tapa di'd e a'di mo be.

Gwo ma Sakariyya jin Ona A'di Is mo

67 Dhali ababam piti ka Sakariyya 'tu'dkunu mo
ki Shi/in Dheleladhelel mo dhali o gwo is mo mmo/
o ki:

68 Mom'bor mii e Tapa Arumgimis gi 'Kwani ma
Israyiil mo,
haali/ a'di yayi'd mo mmobut mo dhali mmowan
'kwanim piti 'ba/ mo be.

69 Dhali a'di ki 'de'k ce gi mowoth gom ana mo,
e gu'b gi cinqkinam piti ka Dawuu'd mo.

70 Me'd gwo jin okina a'di ki 'twa/ gi imanci gwo
ma Arumgimis kadhamo/ mo kun kogu mo
'peni kadhamo/ mo,

71 ki ana minu woth mo 'peni 'kup bana mo,

dhali 'peni me'd ga ris uni gun shi/i ana i e mo,

72 mmo'baar momiimiim piti gun onu is mo gom
ibabam bana mo,

dhali mmoka gwom piti e jin gamu me'd jin kogu mo.
 73 Gwo yan jin ona a'di is jin thula a'di ababam bana ka Ibrahiim me'da po/ mo,
 74 mmoçi ana mony'cuk mo 'peni me'd gi uni gun ta 'kup ki ana mo,
 ki ana mina mii a'di to mo ki dar gi monko/ is mo be,
 75 e mo gi ko/ uwa ko/ mo dhali e mo ma kar/ e mo ibwambori a'di mo ka cimi 'baar mo gi mon'koki/em bana mo.
 76 Dhali /e jin tana 'ci mo, /e minu yuk ka manç*i* gwo ma Arumgimis jin Cayaa/ e ki Ca mo, haali/ /e mini ya ibwambori Tapa mo dhali thoson a'di bway mo be,
 77 mmoçi mo jin mishu mowothh bana mo e 'kwanim piti mo, dhali e modhal miinthus buni 'pen mo be.
 78 Ka du gi momiimii ma Arumgimis bana mo, ka tee mini kush mo mo apo/ ana 'peni momis mo,
 79 mmoçi monkush e uni gwansan gun 'kokin mo e mondthurumi'd mo dhali eya la gi mowu mo, mmoshu sho'k bana bway mo e bway gi monku'th is mo be.
 80 Dhali a'ci ca'd mo dhali a'di 'bitha is mo e shi/in mo dhali a'di diki'd e mombwaasho mo ntaga tee jin toru a'di eya tente/ e 'Kwani ma Israyil mo be.

2

Mondho'th ma Yesus mo be

¹ Dhali ka cim gwansan tani gwoñkan hashu mo 'pena Ughusthus Kaysar ki aris 'kwaniny'ceshi 'baar mo minu mii 'kwar gway buni mo.

² A'di ta mo gi 'kwaru gway jin twa/a/ jin miikunu ka Kiriniyuus ta'da mudhiir gi Pan Suriyya mo be.

³ Dhali uni 'baar mo iiki bway pu buniŋ gana/ mo ki she/ki she/ mo mmo'kwar gway buni mo be.

⁴ Dhala Yuusup yaki'd mo si'da/ 'peni Pany Jaliil mo. A'di yaki'd mo 'peni Pa Naasira em Bampa/ Yahuudiyya mo em Pan Dawuu'd jin yuku ka Beetlaham si'da/ haali/ a'di ta 'kwani gi gu'b ma Dawuu'd mo dhali awak ma Dawuu'd mo be.

⁵ A'di yaki'd mo mmo'kwar gway ki is piti mo uni ka Mariyam jin ta a'di jin onu a'di ki bu'th mo, dhali a'di si'da/ cana bwa mo be.

⁶ Dhali ki uni 'kokin mo imun mo tani acim pu'dki'd mo jin mina a'di dho'th mo.

⁷ Dhali ayim dho'tki'da bwa nyaram piti jin ta ya/ mo. Dhali a'di ki 'tam a'di is ki burrinye/ dhali 'thi a'di eya kak bip mo haali/ mo piyi'd gom uni e gu'b yilkina/ mo be.

Imanhil Ka'bal dhali Iman'doyu Gwo mo

⁸ Dhali e bampa/ yansan ki mon'thiny mo tani imanhil ka'bal 'kona pije/ mmohil ka'bal buni mo be.

⁹ Dhala man'doyu gwo gi Tapa piki uni i is mo dhali monyca gi Tapa 'twaki mo mo e isi uni mo dhali uni ko/kina ko/ is kagahara mo be.

¹⁰ Dhala man'doyu gwo ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma, haali/ aha/ guyina um gwom 'boro'd dhali gwo mmo'bor um bwa kagahara mo jin midi di goma ris 'kwani 'baar mo.

¹¹ Haali/ ka tee yansan mo tani Amanwoth jin ta Tapa Kristhos a'di dho'thkunu mo gom um e Pan Dawuu'd mo be.

¹² Dhali ki jamas mii yan mo tani a'di mina umi nyith̄ a'di mo be. Um mini gama ɳa/ 'tampkunu is ki burrinye/ mo dhali mmo/isha kak̄ bip mo be.

¹³ Dhali ise/ iman'doyu gwon tiya ka ris ris 'peni momis nyakki 'ko ka man'doyu gwo mo be. Uni maŋana Arumgimis mo dhali o gwo mo ki:

¹⁴ Monyca ma Arumgimis isi momis mo, dhali monjku'th is e mony'cesh e bwaŋ 'kwani gun 'bora a'di bwa i is mo.

¹⁵ Dhali ki iman'doyu gwo dokkin mo 'peni uni imomis ka nyan'ko'd mo tani imanhil ƙa'bal o gwo ka rem 'kup ki: Dhalki ana iina mo shwane/ e Pam Beetlaham dhali par to yan e jin yayi'd jin ṭora Tapa ana mo.

¹⁶ Dhali uni iikin mo ise/ tani gamkina Mariyam dhala Yuusup dhali ara ɳa/ mmo/isha kak̄ bip mo be.

¹⁷ Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni ṭori gwo jin cikkina uni mo goma 'ci yan mo be.

¹⁸ Dhala ris 'kwani gun cikki a'di mo tani meren ki gwo gwansan gun ona imanhil ƙa'bal uni mo be.

¹⁹ Hila Mariyam a'di di'd mo mmodhu gwo gwansan mo mmokulum uni eya dum piti mo be.

²⁰ Dhali imanhil ƙa'bal dokkin ka nyan'ko'd mo mmokara Arumgimis ki ca mo, dhali maŋki a'di mo goma ris to gun cikkina uni mo dhali kun mishkina uni mo me'd ji gi onu uni mo be.

*Mo jin Cinuwa Yesus ka Arumgimis e Gu'b gi
Mondheleladhelel mo*

²¹ Dhali ki mo thimi'd mo ka cim pekwara mo tani ki a'di 'cith̄kunuwa munyal yis piti mo tani a'di yerkunu gway ka Yesus mo, gway jin cikin

ma man'doyu gwo mo ntwa/a/ ki a'di 'kokunu mo mmobwaa mo e bwa mo be.

²² Dhali ki mo pu'dki'd mo gom mondhelel is buni mo isi ki gwoŋkan ma Musa jin çinu mo tani uni suski a'di mo e Pa Urushaliim mo mmoci a'di ki Tapa mo

²³ (me'd gwo jin 'kwarkunu mo e gwoŋkan gi Tapa jin çinu mo ki: Aris uniŋ gwath ka 'dete/ 'dete/ kun ka'dki bwan dho'th mo tani uni minu yuk gway ki uni kun dhelelin mo gom Tapa mo.)

²⁴ Dhali uni suski a'di mo si'da/ mmomii to mmo'citha/ basa 'cesh mo isi me'd gwo jin okina gwoŋkan gi Tapa jin çinu mo ki bimbir gurko/ su/ walla gurko/ kun bapani su/ mo be.

²⁵ Dhali wathi/ diki'd mo e Pa Urushaliim jin yuku gway ka Simaan dhali wathi/ yan ta a'din kar/e mo dhali ta a'din gayiin mo a'di jin çorki momalas gi 'Kwani ma Israyiil mo dhali Shi/in Dheleladhelel diki'da po/ a'di mo be.

²⁶ Dhali a'di ṭorkunu a'di eya tente/ mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo ki a'di midi 'taki diki wu mo ntwa/a/ ki a'di diki par Tapa jin ta'da Kristhos e mo be.

²⁷ Dhali a'di shi/inkunu mo ki Shi/in mo tani a'di pu'dki'd mo e gu'b gi mondheleladhelel mo. Dhali ki com dhali kum suskina 'ci jin ta'da Yesus mo tani mmomii a'di me'd isi mii gi gwoŋkan jin çinu mo tani

²⁸ a'di bu'th a'di mo 'ko'da bim piti mo dhali 'bora Arumgimis bwa i is mo dhali o gwo mo ki:

²⁹ Tapa, dhalki çinqinam pini ya'd mo ki moŋku'th is mo ma, isi ki gwom pini mo,

³⁰ haali/ em pem parki bway gi mowoth pini e mo

³¹ a'di jin thosonkina /e mo e buŋ'kus gi 'kwani
'baar mo,

³² moŋkush yan mmo'cee eya tente/ gom 'kwani
kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo
dhali gom monyca gom 'Kwanim pini ma Israyiil
mo.

³³ Dhali com dhali kum uni merkin mo gom gwo
yan jin okina a'di gom a'di mo.

³⁴ Dhala Simaan 'bor uni mii mo dhali owa
Mariyam jin ta kum gwo mo ki:

Hili mo mo ma, a'ci yan karkunu mo gom ku gi
ta'kkin mo dhali mmocu 'Kwani ma Israyiil
ka ris mo,

dhali gom jamas mii ɬaan jin okunu gwo mo apo/
a'di mo tani

³⁵ (dhali gandala turga/ midi suka ɬashiram pini mo
si'da/)

ki gwo kun kulumu ka ris eya du mo minu ṭor eya
tente/ mo.

³⁶ Dhali ayima 'bomiŋ kamu/ diki'd mo jin ta'da
Hanna mo. A'di ta 'bwa/ ma Panu/iil mo 'pena wał
ma Ashiir mo. Ayim a'di caki'd ki yil kagahara mo
dhali a'di ɬa'bki'd mo nyakka kathim piti mo ki yil
pesu/ mo 'peni yil jin dina a'di ki nyaraŋ gana/ mo

³⁷ dhala yim wun ma kathim piti mo dhali a'di
di'd kan ntagi yil issi* doŋon i'ce'dka doŋon apo/
mo be. Dhala yim diki ya mo 'peni gu'b gi mond-
heleladhelel mo mmoluŋa luŋ mo ki monŋa/ to
mo dhali mmo'tho mo ki mon'thiny mo dhali ki
montee ilu/ mo be.

³⁸ Dhali ki mo warki'd mo ka tente/ yan mo tani
ayim pu'dki'd mo dhali 'bora Arumgimis bwa i is
mo dhali mmo/o gwo mo gom a'di gom uni 'baar

* ^{2:37} arba wa ɬamaniin

mo kun 'kokin mo mmohil gom mowan 'ba/ gi Pa Urushaliim mo.

Mondokjin Dokā Uni ka Nyan'ko'd e Pa Naasira mo

³⁹ Dhali ki uni 'baarkina ris to mii mo me'd isi ki gwonkan gi Tapa jin cīnu mo tani uni dokkin ka nyan'ko'd mo e Pany Jaliil mo e 'peñkuman bampam buniŋ gana/ mo e Pa Naasira mo.

⁴⁰ Dhali a'ci ca'd mo dhali 'bidhu is mo dhali 'tu'du mo ki moyuk̄ mo. Dhala 'the ma Arumgimis ca'bki'da po/ a'di mo be.

Yesus jin Ta Ari Washan Diki'd e Gu'b gi Mondheleladhelel mo be.

⁴¹ Dhali com dhali kum uni iikin isa yempa/ e Pa Urushaliim mo ki yil mo gom Mompe'kupanyolos mo be.

⁴² Dhali ki a'di 'kona yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo tani uni iikin mo me'd isi mii jin miinu mo be.

⁴³ Dhali ki Mompe'kupanyolos 'baarki'd mo tani me'd jin dokkina uni bway pa mo tani aYesus jin ta'da 'ci a'di ca'bki'd mo ɳ'ko'di uni mo e Pa Urushaliim mo. Com dhali kum 'koki mish a'di mo,

⁴⁴ hili uni t̄oshkin ki a'di midi di i bwaŋ 'kwani mo tani uni iikin ka tee iiyan mo dhali uni ɳapki a'di mo e bwaŋ 'kwani ma bas buni mo dhali 'kwani kun misha uni mo.

⁴⁵ Dhali ki uni 'koki gam a'di mo tani uni dokkin ka nyan'ko'd mo e Pa Urushaliim mo dhali ɳap a'di mo.

⁴⁶ 'Ko'da cim kwara mo tani uni gamki a'di mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmoça'b mo e bwam imantor gwo mo mmocik̄ gwo 'peni uni mo dhali mmodot̄ uni gwondot̄ mo.

⁴⁷ Dhali aris uni kun cik a'di mo tani uni merkin mo gom a'di mo mmomisha a'di gwo 'ban mo dhali gwonthok piti mo be.

⁴⁸ Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni merkin mo dhali ata'dam piti ki o a'di gwo mo ki: Ya/um, atinta miina /e aman wakan mo? Hili mo mo ma. Babam pini dhali aha/, aman ɻapkina /e ki mo/ anan is mo be.

⁴⁹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta ɻapkina um aha/ mo? A/'kona um ki mish mo mowa ki aha/ mina mii di e gu'b ma Babam pem mo?

⁵⁰ Dhali uni mol gwom piti 'ban jin ona a'di uni mo be.

⁵¹ Dhali a'di ya'd ka lungu'b nyakki uni mo dhali pu'd mo e Pa Naasira mo dhali a'di haki gwom buni e mo, dhali ata'dam piti a'di kulumki'da ris to gwansan eya dum piti mo be.

⁵² Dhala Yesus maru moyuk is mo dhali a'di 'tuntilkina bunqwar is mo dhali ki yil mo, dhali ka 'the ma Arumgimis mo dhali ki jiŋ 'kwani mo be.

3

Gwo jin Cin ma Yohaan jin Ta'da Manmiiya Mii ki Yi'de/mo

¹ Dhali ki yil ta'da karpa'c mo tani jin takin ma Thibariyuus Kaysar amalik mo tani Punthi Bilaatus ta'da mudhiir gi Pa Yahuudiyya mo dhala Hiroodus ta'da ra/iis rub gi Pany Jaliil mo dhala akam piti ka Pilibus jin ta'da ra/iis rub gi Pa Ithuriyya mo dhala aTarakunii̇tis mo dhali Lisaniyuus ta'da ra/iis rub gi Pa Abiliyya mo be.

² Dhali ki mo jin tan ma Hannaan dhala Kayaapa igasiis kun can mo tani Gwo ma Arumgimis

pu'dki'd mo eya Yohaan mo a'di jin ta ya/ ma Sakariyya em bwaasho mo be.

³ Dhali a'di ya'd mo e mo 'baar mo ka kukul is mo e Pa Uurdun mo mmoci gwo gom mo jin minu miiya mii ki yi'de/ mo dhali mmorica du is mo gom gwo gi miinthus jin minu gwam 'kwani mo.

⁴ Me'd gwo jin 'kwarkunu mo e bwan gwo ma Ishaya jin ta'da manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo ki:

'Twa/ gi jan Ქal 'de/ mmocuu gwo em bwaasho ki:
Thosoni bway gi Tapa mo ma,
kari bway piti ka ƙar/e mo.

⁵ Aris embul wosh mo ka 'dete/ 'dete/ mo tani minu 'tu'd mo
dhali aris wosha turga/ ka 'dete/ 'dete/ mo dhali
aris wosh minu dhu ki gwa'di 'baar mo,
dhali bwaya kolga/ minu dhu ka ƙar/e mo,
dhali bway kun ƙokorakokor mo tani mini 'ticila/
'ticil mo be,

⁶ dhali aris bunjwar isi 'baar mo mini par bway
mowoth ma Arumgimis e mo be.

⁷ Dhali a'di o gwo wakan si'da/ eya waambuhany 'kwani mo kun pu'dkin mo e mo jin minu miiya mii ki yi'de/ ki a'di mo ki: Um ucin tasha/ mo.
Kaja rum um ki gwo mo mmoso mo 'pena nyor jin midi pu'du/ mo?

⁸ Dhodhi maman gana/ mo ma, kun mini ha me'd ki mo jin rijuwa du is mo dhali dhalku/ ki tel gwo 'pen mo mmo/o e is bum ki: Aman tana ga Ibrahiim jin ta'da babam bam mo, haali/ aha/ tora um gwo mo ka: Arumgimis mishi wosh gwansan war mo ki uci goma Ibrahiim mo.

⁹ Me'd gi shwane/ athurmany a'di 'thikunu mo hila/ eya birman cwa mo, ka ris cwa 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ wakan kun 'koki dho'th mamana 'borga/ mo tani minu jep ka 'cesh mo dhali minu ta'k mo e o'd mo be.

¹⁰ Dhala waambuhany 'kwani dotki a'di gwo mo ki: Haali/ a'di wakan mo tani aman mina miiya tinta mo?

¹¹ Dhali a'di thokki uni gwo mo ki: A'di jin ta gi burrinyen 'thami su/ mo tani dhalki a'di kwa/ a'di bwa mo ki a'di jin dara'd mo. Dhali a'di jin ta'd gi tonde/ mo tani dhalki a'di mii'd wakan si'da/ mo ma.

¹² Dhali imantera thulpa/ si'da/ pu'dkin mo e mo jin miinuwa mii ki yi'de/ mo ki uni minu mii mo be dhali uni o a'di gwo mo ki: Mantor gwo, aman mina miiya tinta mo?

¹³ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Dhalku/ to ki ter mmo'ce'da po/ mo dok/e, jasi a'di jin torkunu um mo.

¹⁴ Dhali i/askar si'da/ dotki a'di gwo mo si'da/ ki: Aman mina miiya tinta mo? Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Dhalku/ to ki dil 'peni jaŋ kamun 'de/ ki mombujur mo walla ki gwonthus jin 'ce'du 'te/ apo/ mo dhali kapi mo ma ki to kun gama um ki ji miina um to mo.

¹⁵ Me'd jin 'kokina 'kwani mo mmoçora çor mo dhali aris 'kwani dotki gwo mo eya dum buni mo isi gwo goma Yohaan mo wakki/ a'di wari ita'da Krishhos mo.

¹⁶ Yohaan thokki uni 'baar mo gwo mo ki: Aha/ miikina um ki yi'de/ mo tani hili a'di jin ca'd ki aha/ ki caŋ gana/ mo midi yayu/ mo be. Dhali wačkana ppam piti mo tani aha/ dinaki ha me'd

mo mmo'cuk uni mo. A'di midi mii um ki Shi/in Dheleladhelel mo dhali ki o'd mo be.

¹⁷ Dhali ton 'dash ton kar shem piti di'd mme'd mo mmodhelel ja'dam piti mo dhali mmotul emen is mo e themes piti mo hila 'pi'b mina a'di ci'th ki o'd jin moli us mo be.

¹⁸ Wakan a'di malaski'da malas ka ris mo mmoci gwom 'boro'd ki 'kwani mo be.

¹⁹ Hila Hiroodus jin ta'da ra/iis rub mo tani a'di jin nyo/kina a'di ki gwo mo goma Hirodiyya, ash ma kam piti mo, dhali goma ris tonthus kun miikin ma Hiroodus mo si'da/,

²⁰ mmomarkina a'di uni isi 'baar mo tani a'di ki kara Yohaana sijin mo be.

Mo jin Miinuwa Yesus ki Yi'de/ mo

²¹ Dhali ka ris 'kwani 'baar mo 'kokin mo mmomii ki yi'de/ mo tani dhala Yesus si'da/ ki a'di miikunu ki yi'de/ mo tani dhali di'd mmo'tho mo tani momis ka'dki'd mo be

²² dhali Shi/in Dheleladhelel thulki'di a'di mo mmobu'th jamas gi bunjwar mo mmowa e ki gurko/ mo, dhali 'twa/ yayi'd 'peni momis mo mmo/o gwo mo ki: /e ta Ya/m pem jin enka/ mo. Ki/e mo tani aha/ 'bora bwa mo be.

Mo jin Beledhu Gwo mo goma Yesus mo be

²³ Dhala Yesus ki a'di telki mii ma tu'c piti 'pen mo tani a'di 'kona yili iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo. Mmotana a'di ya/ ma Yuusup mo (me'd jin toshu kan mo) jin ta ya/ ma Hali mo

²⁴ dhali jin ta ya/ ma Matthaat mo dhali jin ta ya/ ma Lawi mo dhali jin ta ya/ ma Melki mo dhali jin ta ya/ ma Yanna mo dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo,

²⁵ dhali jin ta ya/ ma Mattaathiya mo dhali jin ta ya/ ma Aamuus mo dhali jin ta ya/ ma Nahuum mo dhali jin ta ya/ ma Hasli mo dhali jin ta ya/ ma Najaay mo,

²⁶ dhali jin ta ya/ ma Ma/aath mo dhali jin ta ya/ ma Mattaathiya mo dhali jin ta ya/ ma Shim/i mo dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo dhali jin ta ya/ ma Yahuusa mo,

²⁷ dhali jin ta ya/ ma Yuhanna mo dhali jin ta ya/ ma Risa mo, dhali jin ta ya/ ma Sarubbaabil mo dhali jin ta ya/ ma Sha/alti/iil mo dhali jin ta ya/ ma Niri mo,

²⁸ dhali jin ta ya/ ma Melki mo dhali jin ta ya/ ma Addi mo dhali jin ta ya/ ma Gusam mo dhali jin ta ya/ ma Elmudaam mo dhali jin ta ya/ ma Iir mo,

²⁹ dhali jin ta ya/ ma Yuusi mo dhali jin ta ya/ ma Eli/aasar mo dhali jin ta ya/ ma Yuriim mo dhali jin ta ya/ ma Matthaat mo dhali jin ta ya/ ma Lawi mo,

³⁰ dhali jin ta ya/ ma Shim/uun mo dhali jin ta ya/ ma Yahuusa mo dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo dhali jin ta ya/ ma Yunaan mo dhali jin ta ya/ ma Eliyagiim mo,

³¹ dhali jin ta ya/ ma Malaya mo dhali jin ta ya/ ma Menaan mo dhali jin ta ya/ ma Mattatha mo dhali jin ta ya/ ma Nathaan mo dhali jin ta ya/ ma Dawuu'd mo,

³² dhali jin ta ya/ ma Yassa mo dhali jin ta ya/ ma Ubiid mo dhali jin ta ya/ ma Bu/as mo dhali jin ta ya/ ma Salmuun mo dhali jin ta ya/ ma Nahshuun mo,

³³ dhali jin ta ya/ ma Aminadaab mo dhali jin ta ya/ ma Araam mo dhali jin ta ya/ ma Hasruun mo dhali jin ta ya/ ma Paaris mo dhali jin ta ya/ ma

Yahuusa mo,

³⁴ dhali jin ta ya/ ma Yakuub mo dhali jin ta ya/
ma Is/hak mo dhali jin ta ya/ ma Ibrahiim mo dhali
jin ta ya/ ma Taarah mo dhali jin ta ya/ ma Nahur
mo,

³⁵ dhali jin ta ya/ ma Saruuj mo dhali jin ta ya/
ma Ra/u mo dhali jin ta ya/ ma Paalaj mo dhali jin
ta ya/ ma Aabir mo dhali jin ta ya/ ma Shaalah mo,

³⁶ dhali jin ta ya/ ma Giinaan mo dhali jin ta ya/
ma Arpakshaad mo dhali jin ta ya/ ma Saam mo
dhali jin ta ya/ ma Nuuh mo dhali jin ta ya/ ma
Laamak mo,

³⁷ dhali jin ta ya/ ma Matushaal mo dhali jin ta
ya/ ma Aknuuk mo dhali jin ta ya/ ma Yaarid mo
dhali jin ta ya/ ma Mahlal/iil mo dhali jin ta ya/ ma
Giinaan mo,

³⁸ dhali jin ta ya/ ma Anuush mo dhali jin ta ya/
ma Shiṭ mo dhali jin ta ya/ ma Aadam mo dhali jin
ta ya/ ma Arumgimis mo be.

4

Mo gi Paluwa Yesus mo

¹ Dhala Yesus 'tu'dkunu mo ki Shi/in Dhele-ladhelel mo dhali dokki'd ka nyāñ'ko'd mo 'peni
Yi'den Kumma/Uurdun mo dhali a'di ura Shi/in mo
ka pije/ mo.

² Dhali a'di diki'd em bwaasho ka cim ma issu/
mo dhali palkina tapa ma ruma 'cesh mo be. Dhali
a'di diki shwa toŋ kamu/ mo eya cim gwansan mo.
Dhali ka cim 'baarkin mo tani a'di 'koshkina Ქe/
mo be.

³ Dhali tapa ma ruma 'cesh ki o a'di gwo mo ki:
Wakki/ /e ta Ya/ ma Arumgimis mo tani kani wosh
yansan gwo mo ma, mmowar ki maa mo.

⁴ Dhala Yesus thok a'di gwo mo ki: A'di
'kwarkunu mo ki: Wathi/ midi diki ça'b mo ki e mo
gom jasi tonte/ 'te/ mo.

⁵ Dhali tapa ma ruma 'cesh ki sus a'di ki mis mo
dhali tor a'di aris 'penkuman bampa/ gi mony'cesh
mo, ki e 'kamu'thki'd mo hila/ mo tani

⁶ dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: E /e mo tani
aha/ mina çi /e aris moshirr gwansani 'baar mo
dhali monycam buni mo. Haali/ uni cikunu aha/
mo dhali aha/ cikina uni gwansan kun oyaa/ bwa
mo be.

⁷ Wakki/ /e mini luj aha/ kan mo tani uni 'baar
mo mini ta kum pini mo be.

⁸ Dhala Yesus thok a'di gwo mo ki: A'di
'kwarkunu mo be ki:

/E mini luj Tapa Arumgimis pini mo,
dhali a'di a'di 'de/ mo tani a'di imina /e mmii to mo
be.

⁹ Dhali a'di ki sus a'di mo e Pa Urushaliim mo dhali
a'di ki kar a'di e 'kupan gu'b gi mondheleladhelel
mo dhali o a'di gwo mo ki: Wakki/ /e ta Ya/ ma
Arumgimis mo tani biti is pini ka 'cesh mo ma
'peni mahan mo,

¹⁰ haali/ a'di 'kwarkunu mo ki:
A'di midi hash iman'doyu gwom piti mo mmokan
gwo gom /e mo dhali mmoji /e mo,

¹¹ dhali,

E me'd buni mo tani uni mini 'de'k /e mo,
isi ciki/ ki /e mina sho'k pini diki torosh apo/ wosh
mo be.

¹² Dhala Yesus thokki a'di gwo mo ki: A'di okunu mo ki: /e mini dhalku/ ki pal Tapa Arumgimis pini mo.

¹³ Dhali ki tapa ma ruma 'cesh 'baarki mompal piti mo tani a'di yaki'd mo 'peni a'di mo ntagi embula 'borga/ mo be.

Yesus Telki Mii ma Tu'c Piti 'Pen mo

¹⁴ Dhala Yesus dokki'd mo ka nyan'ko'd ki mom'bi'th gi Shi/in mo e Pany Jaliil mo dhali gwo gom a'di yaki'd ki lala'th mo eya ris bampa/ 'baar mo kun 'kon ki jin 'kam mo be.

¹⁵ Dhali a'di torki gwo mo e gu'b gi montul is buni mo dhali a'di karkin ma ris 'kwani 'baar ki ca mo.

Yesus A'di Wakkunu mo e Pa Naasira mo

¹⁶ Dhali a'di pu'dki'd mo e Pa Naasira mo e mo jin thipkunu a'di mo. Dhali a'di yaki'd mo e gu'b jin tulu is mo, me'd miim piti jin miikina a'di mo, ka cim ma pesu/ mo. Dhali a'di doshki'd ki mis mo dhali den gwo e mo.

¹⁷ Dhali a'di çikunu awarka/ gi gwo ma mançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ jin ta'da Ishaya mo. A'di ka'dki'da warka/ mo dhali gam mo jin 'kwarkunu gwo nycine/ mo ki:

¹⁸ Shi/in gi Tapa a'di diki'da po/ aha/ mo, haali/ a'di 'koshki aha/ is ki monyca mo mmoci gwom 'boro'd mo gom uni gun hatha'ko'd mo.

A'di hashki aha/ mo mmobah eya tente/ mo mo jin 'cuku uni gwansan kun tana habuus mo, dhali mmoka'd uni e mo uni gun tana ja'da/ mo mmomish mo mo, dhali mmodhu uni gwansan ki 'kus mo, uni gun 'cwarkunu mo be,

¹⁹ mmobah eya tente/ yil jin kwanyu mo gom Tapa
mo.

²⁰ Dhali a'di mu'thki'da warka/ mo dhali ci a'di ka
nyan'ko'd mo e a'di jin doshki'd mo mmomii to mo
dhali a'di ca'bki'da 'cesh mo. Dhali aris e gi 'kwani
kun 'kon e gu'b gi montul is mo tani dhoro'thkina
po/ a'di mo be.

²¹ Dhali a'di ʈelki gwo 'pen mo dhali mmo/ o
uni gwo mo ki: Shwane/ Gwo ma Arumgimis
yan jin 'kwarkunu mo tani a'di thimkunu mo e
bwany'cem bum mo mmocik mo be.

²² Dhali aris 'kwani 'baar mo o gwo ki 'bore/ gom
a'di mo dhali mer mo gom gwo ma 'the kun pikin
mo 'peni 'twam piti mo. Dhali uni o gwo mo ki:
A'di diki ta Ya/ ma Yuusup mo 'taa?

²³ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Ka jiŋ gana/ um
mini thok aha/ gwo mo 'peni gwon gwar ka 'bi'th/
e ki: /e jin tana hakiim mo tani waçi is pini mo ma.
Gwo jin ciŋka aman mo gom miim pini jin miikina /
e mo e Paŋ Kapranahuum mo tani miiyi a'di si'da/
mmahan mo e bampam piniŋ gana/ mo ma.

²⁴ Dhali a'di thok uni gwo mo ki: Ka jiŋ gana/ aha/
ona um gwo mo ki: amançι gwo ma Arumgimis
kadhamon̄ kamu/ yisa mishu bu'th mo e bampam
pitin̄ gana/ mo.

²⁵ Dhali hili e gwon̄ gana/ mo tani aha/ ṭora um gwo
mo ki up ka ris kun wuna ikath̄ 'kokin mo ka ris
e 'Kwani ma Israyiil mo ka tee ma Iliyya mo, ki
momis dar ga sho'k mo ki yili kwara mo dhali ka
ppe 'kupi pe'de/ mo dhali adhan ʈe/ pu'dki'd mo
apo/ mony'ceshi 'baar mo.

²⁶ Dhali Iliyya yisa hashkunu mo e jan ṭal 'deŋ
kamu/ 'peni uni mo yisa, hili jasi e a'di jin di'd e

Pan Sarpa mo e Bampa/ gi Pan Saydaa/ mo eya 'bom jin wun ma kath̄ mo be.

²⁷ Dhali e mun mo tani 'kwani 'kon ka ris kun 'kosha monthus mo e 'Kwani ma Israyiil mo ka tee jin tan ma Alisha amanç̄i gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo dhali jan 'deñ kamu/ 'peni uni yisa dhelelki'd mo yisa, hili jasa Nimaan gi Pan Suriyya mo be.

²⁸ Dhali ki uni cikki gwo yansan mo tani aris 'kwani gi gu'b gi montul isi 'baar mo 'tu'dkunu mo ka nyor mo be.

²⁹ Dhali uni cuki mis mo dhali kar a'di 'pen ka pije/ mo 'peni 'peñkuman bampa/ mo dhali sus a'di mo eya liman 'twa/ wosh e mo jin nyañkunu 'peñkuman pam buni mo, ki uni mini 'taki bel a'di ka 'cesh ka lunju'b mo be.

³⁰ Hili mmoyakina a'di ki yampe mo e bwam uni mo tani a'di yaki'd mo.

Wathi/jin Bu'thkin ma Rum Thus jin Nyo/o'd mo

³¹ Dhali a'di pu'dki'd ka lunju'b mo e Panj Kapranahuum mo e 'peñkuman pa gi Pany Jaliil mo. Dhali a'di çiki uni gwo mo ka cima pesu/ mo be.

³² Dhali uni merkin gom gwony çim piti jin çina a'di ki moshirr mo be.

³³ Dhali e gu'b montul isi mun mo tani wathi/ dik'i'd jin ta'd ga rum thus jin nyo/o'd mo. Dhali a'di cuu gwo ka dhan 'twa/ jin caaca ki:

³⁴ Ahh. /e mini mii aman kata, Yesus gi Pa Naasira? /e pu'dkin mo mmo'ce'd am sho'k mo 'taa? Aha/ misha ki /e tana aja. /e ta jin 'de/ ma Arumgimis jin kogu mo.

³⁵ Hila Yesus kucurki a'di ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Ça'bi ki shwam mo, dhali piyi mo ma 'peni a'di mo. Dhali ka rum thus jin nyo/o'd bitki a'di a'cesh mo e bwam uni mo tani a'di piki'd ka pije/ mo 'peni bwam a'di mo. A'di diki mii to shiyi'da kamu/ gom a'di mo.

³⁶ Dhali aris uni 'baar mo merkin mo dhali dot gwo ka rem 'kup mo ki: Gwo yan ta'da atinta mo? Haali/ ki moshirr mo dhali ki mom'bi'th mo tani a'di kanki'da rum thus kun nyo/on gwo mo dhali uni iikin ka pije/ mo be.

³⁷ Dhali gwo gom a'di yaki'd ka pije/ eya ris mo 'baar mo e bampa/ kun 'kon ki jin 'kam mo be.

*Mo jin Waç ma Yesus Amar ma Simaan jin Ta'da
'Bomi mo*

³⁸ Dhali a'di cuki mis mo dhali dhal gu'b gi montul is 'pen mo dhali ciç mo e gu'b ma Simaan mo. Dhali amar ma Simaan a'di 'ba'thki'd ki is jin 'batha'ba'th mo dhali uni ŋapki a'di goma yim mo be.

³⁹ Dhali a'di doshki'd e 'kup ma yim mo dhali kucur 'ba'th ki gwo mo, dhali 'ba'th dhalki'da yim 'pen mo. Dhali ki jahanne/ ayim cuki mis mo dhali miiki uni to mo be.

*Mo jin Waç ma Yesus 'Kwani ka Ris
Mom'pimpili/ mo*

⁴⁰ Dhali ka tente/ yaki jis mo tani aris uni gwansan kun tan gi tiya kun 'bathan ki 'ba'th ki she/ ki she/ mo tani uni kalki uni mo e a'di mo dhali a'di karki me'd piti apowa ris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo dhali waç uni mo be.

⁴¹ Wakan si'da/ arum thus pikin ka pije/ mo 'peni bwam uni ka ris mo mmocuu gwo mo ki: /e ta Ya/

ma Arumgimis mo. Dhali hili a'di kucurki uni ki gwo mo dhali a'di diki dhal uni bway mo mmowal 'twa/ mo haali/ uni mishkin ki a'di ta'da Kristhos mo be.

Yesus A'di Yaki'd mo Mmotan Bampa/ mo Mmoci Gwo mo

⁴² Dhali ki mo ta montee mo tani a'di yaki'd mo dhali ya mo e mo jin dar ki 'kwani mo. Dhali 'kwani ŋap a'di mo dhali pu'd mo e a'di mo dhali uni ki non a'di mmoya mo 'peni uni mo be.

⁴³ Hili a'di o uni gwo mo ki: Aha/ mina mii ci gwom 'boro'd gom Bampa/ ma Arumgimis mo gom 'peŋkuman bampan tiya mo si'da/ haali/ aha/ hashkunu mo gom 'pemen yan mo be.

⁴⁴ Dhali a'di ciki gwo mo e gu'b gi montul is gi 'Kwani Yahuudiyya mo be.

5

Mo gi Budhu Dhan To Yi'de/ ka Ris mo

¹ Ki 'kwani yap a'di ki is mo mmocik gwo ma Arumgimis mo tani a'di doshki'd ki mis mo eya al yi'de/ gi Pa Jannisaarat mo.

² Dhali a'di parki'da kur yi'de/ e isu/ mo eya al mo. Hili imancesh to yi'de/ uni ii kin ka pije/ mo 'peni uni mo dhali uni 'kokin mo mmolama 'thim buni mo be.

³ Dhali a'di seki'di bwam ma kur 'de/ mo a'di jin ta jim ma Simaan mo. A'di ki dot a'di mo mmokar a'di 'pen ka pije/ mo ari is 'pena gap mo. Dhali a'di ça'bki'da 'cesh mo dhali tor 'kwani gwo mo 'peni bwam ma kur mo be.

⁴ Dhali ki a'di dakki gwo tor mo tani a'di ki owa Simaan gwo mo ki: Shorka kur e moŋ'kulu'd

mo ma dhali dhala 'thim pini me'd ka 'cesh mo mmobu'th to mo.

⁵ Dhala Simaan thok a'di gwo mo ki: Tapa, aman miikina tu'c ki mon'thiny ilu/ 'baar mo tani dhali am 'konaki bu'th tonj kamu/ mo be. Dhali hili ki gwom pini mo tani aha/ mina dhala 'thi/ me'd ka 'cesh mo be.

⁶ Dhali ki uni miiki a'di yansan mo tani uni mushki to yi'de/ kun tana ris ka ris kagahara mo, dhali a'thim buni 'kokin mo mmodher bwa mo,

⁷ dhali uni wukki uni e ki me'd mo uni gun miina tu'c eya ƙura kamu/ mo mmo/iiyu/ mo dhali mmowoth uni mo. Dhali uni pu'dkin mo dhali uni 'tu'dkina ƙuri su/ mo. Wakan akur murkina yi'de/ ilos mo be.

⁸ Hili ka Simaan Buterus parki a'di e mo tani a'di bitki'd e 'kupa'dupun ma Yesus mo mmo/o gwo mo ki: Yaku/ mo 'peni aha/ mo ma haali/ aha/ tana wathi/ gi miinthus mo, ayy Tapa.

⁹ Haali/ a'di merki'd mo dhali aris uni gwahan kun nyak ko ki a'di mo mmobu'th to yi'de/ kun ƙalkina uni mo.

¹⁰ Dhali wakan si'da/ aYakuub diki'd mo dhala Yohaan mo uni gun ta iya/ ma Sabadi uni gun nyak to mii ka Simaan mo. Dhala Yesus ki owa Simaan gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. 'Peni shwane/ /e mini ta amancesh 'kwani ki gwo mo be.

¹¹ Dhali ki uni ƙalkina ƙur buni ka piye/ mo eya 'cesh mo tani uni dhalkina ris tom buni 'peni 'baar mo dhali bath a'di nsho'k mo be.

*Yesus A'di Dhelelki Wathi/jin 'Kosha Monthus Is
mo*

¹² Ki a'di diki'd mo e 'peñkuman bampañ kamu/ mo tani wathinj kamu/ diki'di mun jin tashkina

monthus mo. Dhali ki a'di parki'da Yesus e mo tani a'di biłki bwam/em piti a'cesh mo dhali ɻap a'di ki gwo mo ki: Tapa, wałki/ /e ona bwa mo tani / e mishi aha/ dheleli mo be.

¹³ Dhali a'di he'thki me'd piti mo dhali ta a'di is ki me'd mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ ona bwa mo be. Dheleli mo ma. Dhali ki jahanne/ monthus dhalki a'di 'pen mo be.

¹⁴ Dhali a'di kanki a'di gwo mo ki dhalku/ ki tor wathin 'deñ kamu/ gwo mo. Hili yayi mo ma dhali tor is pini ka gasiis mo dhali ɿ to mo gom bunjwar is pini jin dhelelki'd mo me'd gwoñkan jin kankin ma Musa mo haali/ a'di ta gwo jin nyo/a 'kwani mo be.

¹⁵ Dhali hili gwo yaki'd mo kagahara ka pije/ ki lala'th isi gom a'di mo, dhali awaambuhany 'kwani ka ris tulki is mo mmocik gwo 'peni a'di mo dhali ki uni minu waç mo 'peni 'ba'th buni ki she/ ki she/ mo.

¹⁶ Hili a'di sere'thki'd bway bwaasho mo dhali 'tho mo be.

Yesus A'di Wałki Wathi/jin Mułta/ Is Is mo

¹⁷ Dhali 'peni bwam ma cim 'de/ gwansan mo tani me'd jin ɿkina a'di gwo mo tani 'Kwani Parisiyiin 'kokin mo dhali imantor gwoñkan jin ɿnu mo 'kokin ki 'dishe/ mo, uni gun pu'dkin mo 'peni aris bampa/ 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo 'peni Pany Jaliil mo dhali 'peni Pa Yahuudiyya mo dhali 'peni Pa Urushaliim mo dhali mom'bi'th gi Tapa diki'da po/ a'di mo mmowaça waç mo be.

¹⁸ Dhali hili mo mo ma, 'kwani 'kokin mo mmohan wathinj kamu/ ka ci i e mo, a'di jin mułta/ is mo. Dhali uni ɻapki bway mo mmokal a'di bway

bwanj gu'b mo dhali mmo'thi a'di mbwambor ma
Yesus mo tani

¹⁹ hili uni 'koki gam bway mo mmokal a'di mo
haali/ abuhany 'kwani caaca mo tani uni seki
'kunju'b mo dhali uni ki thul a'di ka 'cesh ka cim
piti i e mo ki embul shu'd e 'kunju'b mo eya galany
'kwani mbwambor ma Yesus mo.

²⁰ Dhali ki a'di parki mongam gwo is buni e mo
tani a'di o uni gwo mo ki: Wathi/, miinthus pini
dhalkunu /e 'pen mo be.

²¹ Dhali iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin
telki gwo 'pen mo mmodot gwo mo ki: Wathi/ yan
ta'da ja sa/ jin walki gwo sor kan mo? Kaja a'di
mishi dhal 'kwani miinthus buni 'pen mo? Hili jasi
Arumgimis a'di 'de/ mo be.

²² Ka Yesus nyit̄ki'd e gwondoṭ buni mo tani a'di
thoḳki uni gwo mo ki: Atinta idot̄kina um gwo eya
dum bum kan mo?

²³ Mii jana i'ka'da mii mo, mmo/o gwo mo ki:
Miinthus pini dhalkunu /e 'pen mo, walla mmo/o
ki: Cuyi mis mo dhali ya ki sho'k mo?

²⁴ Hili ki um mini mish mo mo ki Ya/ gi 'Kwani
ta gi moshirr mo e mony'cesh mo mmogwam
miinthus gi 'kwani mo be - a'di ki o wathi/ jin
mutta/ is gwo mo ki: Aha/ ona /e ki: Cuyi mis mo
ma dhali 'deka cim pini dhali yayi bway pa mo.

²⁵ Dhali ki jahanne/ a'di cuki mis mo mbwambori
uni mo dhali a'di ki bu'th a'di jin ishkina a'di
'ko'di cine/ mo dhali ya bway pa mo mmokara
Arumgimis ki ca mo be.

²⁶ Dhali momer bu'th uni 'baar mo dhali uni
karkina Arumgimis ki ca mo dhali uni 'tu'dkunu
mo ki mon̄ko/ is mo mmo/o gwo mo ki: Ana

mishkina to gun daka uli is mo shwane/.

Yesus Yukki'da Lawi mo

²⁷ 'Ko'di mii yansan mo tani a'di yaki'd ka pije/ mo dhali para mantera thulpa/ e mo. Gway piti yukku ka Lawi mo. A'di ç'a'bki'd mo e mo jin tera a'diya thulpa/ mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ m'pen mo ma.

²⁸ Dhali a'di dhalki'da aris tom piti 'peni 'baar mo dhali cu mis mo dhali bath a'di isho'k mo be.

²⁹ Dhali Lawi ki miiya dhana yuk caaca gom a'di e gu'b piti mo be. Dhali a'di nyakki ç'a'b ki imantera thulpa/ ka ris mo dhali kun tiya si'da/ kun nyakki 'kowa tharabeesa nyakki uni mo be.

³⁰ Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar tom buni miikina gumgum apo/ imancik a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: Atinta shwana /e to nyakki 'kwani gun ta imantera thulpa/ mo dhali nyakki 'kwani gun ta imanmii miinthus kan mo?

³¹ Dhala Yesus thokki uni gwo mo ki: Uni gwansan kun 'bora is mo tani uni mini mii 'koki mii ta ga hakiim mo, hili uni gwansan kun 'ba'thkin mo be.

³² Aha/dinaki yayu/ mo mmoyuk 'kwani gun mii miinkar/e mo hili mmoyuk uni gun mii miinthus mo mmorica du is mo be.

Gwondot jin Dotu mo gom To jin Ga/u mo

³³ Dhali uni thok a'di gwo mo ki: Imancika Yohaan gwo uni ga/i to mo me'd ka ris mo dhali uni 'thokin mo dhali wakan miina imancik 'Kwani Parisiyiin gwo mo si'da/. Hili kum pini uni shwaki to mo dhali pi to mo.

³⁴ Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Mina umi dhu yilkina/ kun yu_ku mo e momiimash ga/ to mo ka yiha/ ki wathinya_a'b di'd e bwam uni mo 'taa?

³⁵ Atee midi pu'du/ mo ki wathinya_a'b susu mo ka pije/ 'peni uni mo tani dhali yan'ko'd uni ki ga/ to mo ka tee yansan mo be.

³⁶ A'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e si'da/ki: Wathin 'de_n kamu/ diki dher burrinyen this mo dhali 'dap a'di apo/ burrinyen dhamo/ mo. Wakki/ a'di mii'd kan mo tani a'di midi dher jin this bwa mo dhali sharkin burrinyen this midi diki gam me'd ki jin dhamo/ mo be.

³⁷ Dhali wathin 'de_n kamu/ si'da/ diki kar yimana mura'th this apo/ yimana mura'th kucanj dhamo/ mo. Wakki/ a'di mii'd kan mo tani yimana mura'th this midi 'twak kucanj i e mo dhali a'di midi gaça sho mo dhali kucanj minu 'ce'd sho'k mo be.

³⁸ Hili yimana mura'th this minu mii kar mo e kucanj this mo be.

³⁹ Dhali wathin kamu/ yisa di'da jin ona bwa mmopi yimana mura'th this mo 'ko'di a'di ki pi jin dhamo/ mo, haali/ a'di o gwo mo ki: Jin dhamo/ a'di 'bora'bor mo be.

6

Imancik Gwo Uni 'Ce'dki Pos ka Cim ma Pesu/ mo be

¹ Ka cim ma pesu/ mo tani ki a'di yaki'd ki tur mo e bwam bunto mo tani imancik a'di gwo uni 'ce'dki to mo dhali uni ki 'ka emen pos bunyana tiya mo mmomu/ uni ki me'd buni mo.

² Hili 'Kwani Parisiyiina tiya o gwo mo ki: Atinta imiina um a'di jin nona gwoŋkan ma cim ma pesu/ kan mo?

³ Dhala Yesus thok uni gwo mo ki: 'Kona um ki deŋ gwo ma Dawuu'd e mo 'taa? Ki a'di 'kosha te/ mo tani a'di dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di mo tani

⁴ a'di cički gu'b ma Arumgimis mo dhali bu'th maa gi bunj'kus ma Arumgimis mo dhali shwa a'di mo, a'di jin diki ta gwoŋkan gom maa gom 'kwanin tiya mo hili jasi gom igasiis uni ishwa a'di uni 'cena mo be. Dhali a'di ki ci uni gwansan gun nyakki 'ko ki a'di mo be.

⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani a'di ta Tapa ka cim ma pesu/ mo be.

Wathi/ jin Kutha Me'd Gunjkuru/ mo be

⁶ Dhali ka cim ma pesuŋ kamu/ mo tani ki a'di cički gu'b gi montul is buni mo tani dhali tor gwo mo tani wathijŋ kamu/ diki'd mmun jin kutha me'da bim poros piti gunjkuru/ mo.

⁷ Dhali iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin timki a'di mo mmopar e mo wałki/ a'di midi waça waç ka cim ma pesu/ mo. Wakan ki uni mini 'taki gam bway mo mmo'ce'd a'di gwo apo/ mo be.

⁸ Hili a'di mishki gwom buni kun kuluma uni ibwa mo dhali a'di ki o wathi/ jin kutha me'd gunjkuru/ gwo mo ki: Yayu/ mo ma, dhali doshi imahan mo. Dhali a'di cu mis mo dhali dosh mmat̄aan mo be.

⁹ Dhali Yesus ki o uni gwo mo ki: Aha/ doṭa um gwo mo, a'di diki ta gwoŋkan ka cim ma pesu/ mmomii miim 'boro'd mo 'taa? walla mmomii

tonthus mo? walla mmowotha/ wothi kar ki e mo?
walla mmo'ce'da 'ce'd sho'k mo?

¹⁰ Dhali a'di 'karki uni 'baar mo ki e mo dhali o
a'di gwo mo ki: Hethi me'd pini mo ma. Dhali a'di
miiki a'di mo wakan dhali me'd piti 'borki'd mo be.

¹¹ Hili uni 'tu'dkunu mo ka cinthar mo dhali uni
o gwo ka rem 'kup gom to jin mina uni 'taki miiya
Jesus mo be.

Yesus Kwanyki Unij 'Kume'd I'ce'dka Su/mo

¹² Dhali ka tee gwansan mo tani a'di yaki'd
mo e mon'kuwosh mo dhali 'tho mo. Dhali ki
mon'thinyi 'baar mo tani a'di rashki 'tho mo eya
Arumgimis mo be.

¹³ Dhali ki mo ta montee mo tani a'di yukki
imancik a'di gwo mo dhali kwany uni 'peni bwam
unij 'kume'd i'ce'dka su/ mo uni gun yukkan a'di
gway ki uni gun dhunu ki she/ mo:

¹⁴ Simaan jin yuka a'di gway ka Buterus mo,
dhala Andaraawus jin ta'da kam piti mo, dhala
Yakuub mo dhala Yohaan mo dhala Pilibus mo
dhala Bartulamaawus mo

¹⁵ dhala Matta mo dhala Tuuma mo dhala
Yakuub jin ta ya/ ma Halpa mo, dhala Simaan a'di
jin yuku gway ka El Ghayuur mo,

¹⁶ dhala Yahuusa jin ta ya/ ma Yakuub mo
dhala Yahuusa Iskariyuut mo a'di jin warki'd ka
man'cith a'di is ki gwo mo be.

Yesus Miiki Dhan To jin Caaca goma Waam- buhany 'Kwani mo

¹⁷ Dhali a'di thulki'd ka lungu'b mo nyakki uni
mo dhali dosh e momba'da'd mo nyakka waam-
buhany 'kwani kun cik a'di gwo mo dhali abuhany
'kwani ka ris caaca 'peni Pa Yahuudiyya mo dhali

Pa Urushaliim mo dhali bampa/ kun 'kon e yana gap gi Pan Sur mo dhali e Pan Saydaa/ mo. Uni pu'dkin mo mmocik gwo 'peni a'di mo ki uni minu waç mo 'peni 'ba'th kun 'koshki uni mo be.

¹⁸ Dhali uni gwansan kun 'kokunu mo mmoto'c bwa ka rum thus kun nyo/on mo tani uni waçkunu mo be.

¹⁹ Dhali awaambuhany 'kwani ɳapki a'di mo mmota a'di is ki me'd mo haali/ mom'bi'th yaki'd mo 'peni a'di mo dhali a'di waçki uni 'baar mo be.

Mom'bor Mii dhala Wayyi mo

²⁰ Dhali a'di 'de'kki em piti ki mis mo apo/ imancik a'di gwo mo dhali o gwo mo ki:

Mom'bor mii gom um gun hatha'ko'd mo haali/ 'penkuman bampam bum jin tana um mo tani a'di ta ji ma Arumgimis mo be.

²¹ Mom'bor mii gom um gun 'kosha te/ shwane/ mo haali/ um minu kap mo be.

Mom'bor mii gom um gun gwokin mo shwane/ haali/ um mini pe'th mo be.

²² Mom'bor mii gom um ki 'kwani shi/i um i e mo dhali ki uni mini ƙwa'th um mo dhali waç um mo dhali ta'k gway bum mo me'd tonthus gom gway gi Ya/ gi 'Kwani mo.

²³ 'Kunyi bwa mo ma ka tee çaan mo dhali iiyi i mis mo gom bwam 'borga/ mo haali/ hili mo mo ma, adhan tom bum kun ish kumma/ mo tani uni 'kon mo e momis mo be, haali/ wakan miikina ibabam buni mo gom imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

²⁴ Hili wayyi e um mo kun ta pa ki pa mo haali/ um bu'thki momalas bum mo.

²⁵ Wayyi e um kun 'tu'du/ mo shwane/ haali/ um mina te/ i'kosh mo.

Wayyi e um mo kun pe'thkin mo shwane/ haali/ um mini ko mo ki kony jabu'th mo mmomiiya çinthal mo.

²⁶ Wayyi e um mo, ka ris 'kwani 'baar mo mini o gwom 'boro'd gom um mo haali/ wakan miikina ibabam buni mo si'da/ gom imançι gwonthus mo be.

Mo/en gom Uni gun Ta 'Kup mo

²⁷ Hili aha/ ona um gwo mo um gun cik gwo mo ki: Eni uni gwansan kun ta 'kup ki um mo ma. Miiyi ki 'bore/ gom uni gwansan kun shi/i um i e mo.

²⁸ 'Bori uni gwansan mii mo ma kun jee um mo. 'Thoyi gom uni gwansan kun sorki um mo ma.

²⁹ E a'di jin dori /e mo e 'peshe/ mo tani tu'kki a'di 'pesheŋ kamu/ si'da/ mo, dhali 'peni a'di jin gu /e burrinyem po/ mo tani dhalku/ ki non a'di ki burrinyem bwaman si'da/ mo.

³⁰ Cika ris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ to mo ma kun dotki to 'peni /e mo dhali 'peni a'di jin kalki tom pini mo tani dhalku/ ki dot uni ka nyan'ko'd mo dok/e.

³¹ Dhali me'd jin ona bwa um mo jin mina 'kwani mii to ki 'bore/ gom um mo tani, miiyi a'di wakan si'da/ mo ma gom uni mo.

³² Wakki/ um eni uni gwansan kun eni um mo tani um minu o gwo maŋ kata mo 'te/? Haali/ me'd uni gwansan kun miiki miinthus mo tani uni enki uni gwansan kun enki uni mo be.

³³ Dhali wakki/ um miin ki 'bore/ gom uni gwansan kun mii ki 'bore/ gom um mo tani um

minu o gwo maŋ kata mo 'te/? Haali/ me'd imanmii miinthus mo uni mii a'di jin nyakka'd kan mo be.

³⁴ Dhali wakki/ um wan to e ki 'kwani gwansan mo tani 'peni uni kun tana uma 'teŋ kape/ mo mmobu'th to mo tani um minu o gwo maŋ kata mo 'te/? Me'd imanmii miinthus mo uni wanki to e ki imanmii miinthus mo tani uni ki bu'th a'di jin nyaka she/ kan dok/e mo.

³⁵ Hili eni uni gwansan kun ta 'kup ki um mo ma dhali miiyi ki 'bore/ gom uni mo dhali wani to e mo mmo'koki ḥor toŋ kamu/ mmodoku/ um ka nyan'ko'd mo, dhali tom bum kun ish ɺumma/ mini eka/ ek mo dhali um mini ta iya/ gi a'di jin Caya/ e ki Ca mo, haali/ a'di mii'd ki mo/en gom uni gwansan kun dar ga nnyça/ mo dhali kun tana ham 'kus ka ham 'kus mo.

³⁶ Wari ki imanmiimii mo ma, me'da Babam bum a'di ta'da manmiimii mo be.

Mmodwall kun Tiya Gwo mo

³⁷ Dhalku/ ki ciŋitha ciŋi'th mo ma dhali um minu 'koki ciŋi'th si'da/ mo. Dhalka wak ki wak mo ma dhali um minu 'koki wak mo be. Dhalki markin 'kwani 'pen mo ma dhali um minu dhal markin 'pen mo be.

³⁸ Ciyi to mo ma dhali a'di minu ci um mo be, tombar tom 'boro'd jin shomu is mo tani uni shekemkini montal 'de/ mo mmo'tu'd mo mmoğaca 'cesh mo dhali uni minu dhu 'ko'da 'dupun bum mo. Haali/ to jin bara um mmoci mo tani mini ta tom bum kun baru um ka nyan'ko'd mo be.

³⁹ A'di si'da/ ki ṭor uni gwo ki gwom 'bi'th/e mo mmo/o gwo mo ki: Mina wathiny ja'da/ mish sus

wathiny ja'da/ mo 'taa? Mina uni su/ 'koki ta'k mo e bwany jis mo 'taa?

40 Amancik gwo yisa ica'd ka mantor a'di gwo mo yisa hili aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ ki uni bu'thki gwontori 'baar mo tani uni mina e wa ka mantor uni gwo mo be.

41 Atinta ihilkina /e businyan to i e ma kam pini mo, ihili /e diki hil aka'dum jin di'd e em pinij gana/ mo?

42 Walla atinta imina /e i/owa kan gwo mo ki: Akam pema, dhalki aha/ guna /e businyan to caan jin di/e i e mo? ki /e ki is pini diki hila ka'dum caan jin di /e i em pinij gana/ mo. /e he'k e yan, /e mini mii buka ka'dum 'peni em pinij gana/ ntwa/a/ mo dhali yan'ko'd /e mini mish hil mo mo ki 'bore/, mmogu businyan to caan jin di'da kam pini i e mo be.

Aris Cwa Uni Mishu ki Maman Buni mo be

43 Haali/ cwam 'boro'da kamu/ yisa di'da jin dhothi maman kun shi/ashi/ mo, walla wakan si'da/ cwa shingga/ mol maman dho'th kun 'kunya'kuny mo be.

44 Haali/ aris cwa 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo uni mishu ki maman bunij gana/ mo. Haali/ mamana pu/ 'konuki ho mo 'pena 'de/ mo walla amura'th si'da/ 'konuki ho mo 'pena buyy mo be.

45 Wathim 'boro'd jin ish to kumma/ jin 'boro'd eya dum piti mo tani wagaski tom 'boro'd mo dhali wathin thus jin isha tonthus kumma/ mo eya du mo tani a'di wagaski tonthus mo, haali/ 'peni mo jin isha to ka entus eya du mo tani 'twa/ a'di içiki gwo ka pije/ mo be.

Moŋka'b jin Ka'bu Isu/ mo be

⁴⁶ Atinta yuka um aha/ ki Tapa, Tapa mo? dhali 'koki mii to gun torka/ um mo?

⁴⁷ Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun iiyini aha/ mo dhali cik gwom pem mo dhali mii uni mo tani aha/ mina tor um gwo a'di jin wana e cikise/ mo be.

⁴⁸ A'di wana e ki wathi/jin nyanki gu'b mo, a'di ki ćwany jis mo dhali a'di ki kar moŋka'b apo/ wosh mo dhali ka dhana gannu/ yi'de/ cuki mis mo tani dhali ki yi'de/ gaćki'da po/ gu'b mo tani dhali a'di mol a'di yikin is mo haali/ a'di nyankunu ki nyangana/ mo be.

⁴⁹ Hili a'di jin cik gwo mo dhali diki mii uni mo tani a'di wana e ki wathi/ jin nyang gu'ba 'cesh 'te/ ki dar gi moŋka'b mo dhali ki yi'de/ gaćki'd mo tani dhali ki jahanne/ a'di bitki'd mo dhali dhana barr caan jin shinu is mo e gu'b ćaan mo tani caaca mo be.

7

Ciŋkina/ ma Mancil ma Askar Iss 'Kwanim Pa Imudhe'djin Wackunu mo

¹ 'Ko'di a'di 'baarki'da ris gwom piti jin okina a'di mo e bwany'cen 'kwani kun cik gwo mo tani a'di cički'd mo e Paŋ Kapranahuum mo.

² Dhala mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd mo a'di ta'd gi ciŋkina/ jin kara a'di ki jin ɳa/ mo tani a'di 'ba'thki'd mo dhali 'disha 'twa/ mmowu mo be.

3 Dhali ki a'di cikki gwo goma Yesus mo tani a'di hashki a'di 'kwaniŋ gwanyjaka/ gi 'Kwani Yahu-uda/ mo mmodot a'di mo mmoyayu/ mo dhali mmowaç ciŋkinam piti mo be.

4 Dhali ki uni pu'dkina Yesus mo tani uni ḥapki a'di mo mmodi'b a'di is ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: A'di ha me'd ki /e mini mii to yansan gom a'di mo be

5 haali/ a'di enki kal bana mo dhali a'di nyanki ana gu'b gi montul is bana mo be.

6 Dhala Yesus yaki'd mo nyakki uni mo. Ki a'di diki si'd pa is mo naskina/ tani amancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd hashki imugum piti e a'di mo mmo/o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalku/ ki mur is pini mo ma haali/ aha/ tana ji gi ha me'd mo yisa jin mina /e yayu/ eya galgin gu'b pem mo.

7 Wakan aha/ dinaki tosh ki aha/ tana ji gi ha me'd mo mmoyayu/ i /e mo. Hili oyi gwo mo ma dhali dhalki ciŋkinam pem minu waç mo.

8 Haali/ aha/ tana wathi/ jin karkunu 'ko'd e moshirr mo dhali i/askar 'koni me'd pem mo dhali aha/ okina jan 'deŋ kamu/ gwo mo ki: Yaku/ mo ma tani, dhali a'di yaki'd mo be, dhali e jaŋ kamu/ ki: Yayu/ mo ma tani, dhali a'di yaki'd mo be. Dhali e ciŋkinam pem mo tani ki: Miiyi to yansan mo ma tani, dhali a'di miiki a'di mo be.

9 Ka Yesus cikki gwo yansan mo tani a'di merki'd mo gom a'di mo dhali a'di ki tuka bor mo dhali owa waambuhany 'kwani gwo mo kun bathi a'di nsho'k mo ki: Aha/ tora um gwo mo ki aha/ dinaki gam jan 'deŋ kamu/ e 'Kwani ma Israyiil jin ta'd gi mongam gwo is jin wakansan mo be.

10 Dhali uni gwansan kun hashkunu mo tani uni

dokki bway pa mo ka nyan'ko'd mo tani uni gamki
çinjina/ 'borkina is mo be.

*Yesus 'De'kki Ya/ ma 'Bom jin Wun ma Kathim
Piti mo e Pa Nayiin mo*

11 Yan'ko'd ki 'dishe/ mo tani a'di yaki'd mo e
'penkuman bampa/ jin yuku ka Naayiin mo dhali
nyakki imancik a'di gwo mo dhali awaambuhany
'kwani caaca kagahara mo nyakki ii ki a'di mo be.

12 Ki a'di 'dishki 'twaŋkala gonj 'penkuman bampa/
is mo tani hili mo mo ma, wathinj kamu/ jin wuki'd
mo a'di kalkunu ka piye/ mo a'di ta jasi ya/ tal 'deŋ
gana/jin di'di kum mo dhala yim a'di wun ma kath
mo. Dhali adhana buhany 'kwani caaca mo 'peni
'penkuman bampa/ nyakki 'ko ka yim mo be.

13 Dhali ki Tapa parki'da yim e mo tani a'di
hilki'da hil ka 'thime/ apowa yim mo dhali owa
yim gwo mo ki: Dhalku/ ki ko mo ma.

14 Dhali a'di pu'dki'd mo dhali ta aciny jwa is ki
me'd mo dhali uni gun hankina ci mo tani doshkin
naskina/ mo. Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wathin
dhuru'c, aha/ ona /e gwo mo ki: Cuyi mis mo ma.

15 Dhali wathi/ jin wuki'd mo tani çabki'd ki mis
mo be dhali a'di telki gwo 'pen mo mmowal 'twa/
mo. Dhali a'di ki ci a'di ki kum mo be.

16 Dhali moŋko/ is bu'th uni 'baar mo dhali uni
karkina Arumgimis ki ca mo mmo/o gwo mo ki:
Adhana manci gwo ma Arumgimis a'di cukunu
mo e bwam ana mo! Dhali, Arumgimis a'di butki'd
e 'kwanim piti mo be!

17 Dhali gwo yansan gom a'di mo tani a'di yaki'd
ki lala'th mo e bampa/ gi 'Kwani Yahuudiyya 'baar

mo dhali eya ris bampa/ kun 'kon ka kukul is mo be.

Imanhashu mo 'Pena Yohaan mo jin Ta'da Man-miiya Mii ki Yi'de/ mo

¹⁸ Dhali imancika Yohaan gwo uni ṭorki a'di gwo mo goma ris to gwansan mo be.

¹⁹ Dhala Yohaan yükki imancik gwom piti isu/ mo mmohash uni mo e Tapa mo mmo/o gwo mo ki: A/e ta a'di jin midi yayu/ mo 'taa? Walla aman mina hil jan kamu/ mo?

²⁰ Dhali ki 'kwani pu'dkin mo e a'di mo tani uni o a'di gwo mo ki: Yohaan jin ta'da manmiiya mii ki yi'de/ mo tani a'di hashki am i /e mo mmo/o gwo mo ki: A/e ta a'di jin midi pu'du/ mo 'taa? walla aman mina hil jan kamu/ mo?

²¹ Dhali e mo caan mo tani a'di waɔ̄ki 'kwani ka ris mo kun 'kosha 'ba'th mo dhali kun doru ki isa nyor mo dhali ka rum thus kun nyo/on mo dhali 'kwaniny ja'da/ ka ris wothkina a'di mo mmomish mo mo be.

²² Dhali a'di ki thōk uni gwo mo ki: Iiku/ mo ma dhali tora Yohaan gwo mo gom to kun parkina um e mo dhali cik mo be ki 'kwani kun tana ja'da/ mo bu'thki momish mom buni mo dhali 'kwani kun ta njwol mo tani iin ki sho'k mo dhali uni gun 'kosha monthus mo tani dhelelkunu is mo be dhali uni kun tana 'diye/ mo tani cikki gwo mo dhali uni gun wukin mo tani cukunu mis mo dhali uni kun hatha'ko'd mo tani tanki gwom 'boro'd jin cikunu uni mo be.

²³ Dhali mom'bor mii gom a'di jin diki gam to jin kol a'di mo e aha/ mo be.

²⁴ Ki 'kwani kun hash ma Yohaan ii kin mo tani a'di telki gwo 'pen mo mmo/owa waambuhany

'kwani gwo mo isi gwo goma Yohaan mo ki: Atinta i/iikina um ka pije/ mo e mombwaasho mo mmohil mo? Apil jin yikinkina 'tham is mo 'taa?

²⁵ Atinta i/iikina um ka pije/ mo mmopar e mo? Wathi/ jin hithi burrinye/ jin na'bula/ na'bul mo 'taa? Hili mo mo ma uni gwansan kun 'kokin mo mmohi'th burrinyeny jaro/jaro/ mo dhali mmo'ko 'kom 'penkapan mo tani uni 'kon mo e gu'b ma malik mo be.

²⁶ Atinta i/iikina um ka pije/ mo mmopar e mo? Amanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo 'taa? Nye, aha/ ṭora um gwo mo dhali amanbola manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ e mo.

²⁷ A'di yansan ta a'di jin 'kwarkunu gwo mo ki: Hili mo mo ma. Aha/ hashkina agum bway pem nt̄wa/a/ e jis/em pini mo,
a'di jin midi thoson bway pini nt̄wa/a/ gom /e mo
be.

²⁸ Aha/ ṭora um gwo mo ki: Ebwaman uni gwansan kun dhodhu mo e bwam up mo tani jan ṭal 'deñ kamu/ yisa di'da jin ca'd jin bolki'da Yohaan e mo hili isi ciki/ a'di jin pisi'd mo e Bampa/ ma Arumgimis mo tani a'di i/ekki'd ki a'di mo be.

²⁹ (Ki uni cikki gwo gwansan mo tani aris 'kwani 'baar mo dhali imanterā thulpa/ karkina Arumgimis ki a'di jin ta jañ kar/e mo mmomiikunu uni ki yi'de/ mo ki mii yi'de/ jin miikin ma Yohaan mo be.

³⁰ Hili 'Kwani Parisiyiin dhali imanmisha jo'd gwo mo tani uni ki puu gwo jin di'da Arumgimis mbwa mo gom is buni mo mmo'koki miiya mii ki yi'de/ ki a'di mo be.)

³¹ 'Kwani ma nyakum yil gwansan mo tani mig/
dhu uni ka par 'ban kata mo? Uni wana e kata mo?

³² Uni wana e ki ucı gun 'kon mo e mo ma suug
mo dhali yuka yuč ka rem 'kup mo ki:

Am pina athele/ gom um mo dhali um 'koki sa mo
be.

Am gwona mo mmomiiya çinthar mo tani dhali
um 'koki ko ki kony jwa mo.

³³ Haala Yohaan jin ta'da manmii ki yi'de/ a'di
pu'dki'd mo mmodiki shwa ton̄e/ mo dhali
mmodiki pi yimana mura'th jin ka/u ki ŋah ŋah
mo dhali um o gwo mo ki: A'di ta'd ga ruma 'cesh
mo be.

³⁴ Ya/ gi 'Kwani a'di pu'dki'd mo dhali shwa to mo
dhali pi to mo dhali um o gwo mo ki: Hili mo mo
ma. Amanshwana te/ anyor mo dhali aman'kosh
ma su mo. A'di jin ta'da mugu gi imanteria thulpa/
mo dhali imanmii miinthus mo.

³⁵ Hili moyuk a'di karu ka kar/e mo ki ucı ma yimi
'baar mo be.

Yesus A'di Di'd e Gu'b gi wathim Parisi jin Yuku ka Simaan mo

³⁶ Wathi/ 'deŋ kamu/ 'peni 'Kwani Parisiyiin a'di
dotki a'di mo mmonyak to shwa ki a'di mo dhali
a'di cički gu'b gi Wathim Parisi mo dhali a'di
ça'bki'da tharabeeesa mo be.

³⁷ Dhali hili mo mo ma, a'boma kamu/ 'peni
'peŋkuman bampa/ yan mo a'di ta'da manmii mi-
inthus mo. Ka yim da/arki gwo ki a'di ça'bki'da
tharabeeesa gi gu'b gi Wathim Parisi mo tani a'di
guyi'd turan̄ gasaas jin ta gi kush jin din ma yina
'borga/ mo.

38 Dhali a'di ki doshi bwampo/ a'di isho'k piti mo. A'di ki ko mo. A'di ki tel mii 'pen mo mmoli/ a'di sho'k ki jabu em piti mo dhali a'di ki shumṭ uni ka mur 'kup ma yim mo dhali a'di ki pi sho'k piti 'twa/ mo dhali a'di ki 'kosh uni ka yina 'borga/ mo be. |

39 Dhali ki Wathim Parisi jin yukki a'di mo parki a'di e mo tani a'di o gwo e is piti mo ki: Wakki/ wathi/ yan ta'da amanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo tani a'di midi 'taki nyiṭh mo mo ka 'bom yansan si'da/ ta'da 'bom jana mo jin taki a'di is is ki me'd mo haala yim ta'da manmii miinthus mo be.

40 Dhala Yesus thokki gwo mo dhali o a'di gwo mo ki: Simaan, aha/tana gi gwoŋ kamu/ mo mmo/ o /e mo. Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Katinta mo Mantor Gwo mo?

41 Wathin 'deŋ kamu/ ta'd gi 'kwani su/ mo kun 'kon ma mure/ m'ba/ mo. Jan 'de/ din ma mure/ ma riyaal* iss 'kwanimpa ka karpaci 'ba/ mo dhali jamu/ ka riyaal† iss wathimpa mmota iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo.

42 Ki uni mol to ci ka nyan'ko'd mo tani a'di ki dhal uni su/ 'pen mo ka mure/ i'ba/ mo. Shwane/ jana 'peni bwam uni midi en a'di ki nyanye/ mo?

43 Simaan thok a'di gwo mo ki: Jan 'de/jin toshka/ mo ki a'di jin dhalkunu amure/ 'pen mo ki nyanye/ mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: /e o gwo ki 'bore/ mo be.

44 Yan'ko'd a'di ki tu'k 'kup ka 'bom mo dhali owa Simaan gwo mo ki: /e mishkina 'bom yansan mo 'taa? Aha/ cičkina gu'b pini mo tani dhali /e diki ci

* **7:41 (b)** tultumiyya † **7:41 (c)** talatiin

aha/ yi'den kamu/ mo ki sule/ mo gom sho'k pem mo. Hila yim a'di ki li/ aha/ sho'k pem ki jabu'th em piti mo dhali shumut̄ uni ka mur 'kup piti mo be.

⁴⁵ /e diki ci aha/ mompi 'twa/ ki sule/ mo. Hili 'pena tee ki aha/ pu'dkina mo tani ayim diki dak mo mmopi sho'k pem ki 'twa/ mo be.

⁴⁶ /e diki 'koshaa/ 'kup pem ka yin mo be. Hila yim a'di 'koshki aha/ sho'k pem ka yina 'borga/ mo be.

⁴⁷ Wakan aha/ torkina /e gwo mo ki miinthus ma yim kun takina ris mo tani uni dhalkunuwa yim 'pen mo haala yim enki'da en ki nyanye/ mo. Hili a'di jin dhalkunu miinthus 'pen ki gwa'de/ mo tani a'di enki'da en ki gwa'd gwa'd mo be.

⁴⁸ Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Miinthus pini dhalkunu /e 'pen mo be.

⁴⁹ Dhali yan'ko'd uni gwansan kun nyakki 'kowa tharabeesa nyakki a'di mo tani uni telki gwo 'pen mo mmo/o e bwam uni 'cena mo ki: Kaja yanne jin mishi dhal 'kwani miinthus buni 'pen mo?

⁵⁰ Dhali a'di ki owa 'bom gwo mo ki: Mongam gwo is pini a'di wothki /e mo be. Yaku/ ki monku'th is mo ma.

8

Upa Tiya Bathkina Yesus Isho'k mo

¹ Yan'ko'd ki 'dishe/ mo tani a'di yaki'd mo eya ris 'penkuman bampa/ 'baar mo dhali bampa/ si'da/ mmoci gwo mo dhali mmokal gwom 'boro'd gom Bampa/ ma Arumgimis mo. Dhali uni 'kume'd i'ce'dka su/ nyakki 'ko ki a'di mo.

² Dhali upa tiya si'da/ kun wothu/ 'pena rum thus kun nyo/on mo dhali 'peni 'ba'th kun 'koshi uni mo: Mariyam jin yuku gway ka Magdaliyya 'peni a'di jin urkunuwa rum thus kun nyo/ on pesu/ ka pije/ mo,

³ dhala Yuwanne jin ta ash ma Kusi jin ta'da mandhu to goma Hiroodus mo dhala Susanna mo dhali unin tiya ka ris mo kun ci to 'peni tom buni kun mina uni mii ta mo.

Gwom 'Bi'th/e jin Onu goma Ka'bany To jin Yeku mo

⁴ Dhali ka waambuhany 'kwani pu'dkin mo mmontal 'de/ mo dhali 'kwani 'peni bampa/ gi bampa/ mo pu'dkin mo e a'di mo tani a'di ki tor uni gwo ki gwom 'bi'th/e mo ki:

⁵ Amanyeka ka'bany to a'di ya'd ka pije/ mo mmoyeka ka'bany tom piti mo. Dhali ki a'di yekki'd mo tani aka'banya tiya ta'kkini bway tur mo dhali uni yapkunu ki sho'k mo dhali 'dii kun pen e momis mo tani loski uni mo be.

⁶ Dhali kun tiya bitkin mo e mowosh mo. Dhali ki uni can mo tani uni shi'bilin mo hila/ haali/ mo ta tonkor gom uni mo be.

⁷ Dhali unin tiya bitkin mo e bwam ma 'de/ mo dhali a'de/ can mo nyakki uni mo tani dhali a'di ki koth uni 'kup mo be.

⁸ Dhali kun tiya uni bitkina 'cesh kun 'bora'bor mo dhali uni can mo dhali dho'thkin ki iss 'kwan-impa imudhe'd mo e emen gi cwalmana 'de/ mo. Ki a'di o gwo yansan mo tani a'di yukki'da yuk mo ki: A'di jin ta'd gi bwany'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

9 Dhali ki imancik a'di gwo dotki a'di gwo mo gom 'pemen gi gwom 'bi'th/e yan ta'da ta mo tani

10 a'di ki o uni gwo mo ki: E um mo tani um cikunu gwo mo mmomish gwo jin çinu ki jim bag mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo, hili gom unin tiya mo tani uni toru ki jim 'bi'th/e mo, wakan ki uni gwansan kun mishi mo mo tani mini 'koki mish mo mo dhali uni kun cikki gwo mo tani uni mini 'koki mish gwo 'ban mo be.

11 Gwom 'bi'th/e a'di a'dihe/ mo be: Aka'bany to a'di ta gwo ma Arumgimis mo be.

12 Dhali unin tiya kun bitkin mo e bway tur mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo. Yan'ko'd tapa ma ruma 'cesh pu'dki'd mo dhali 'do gwo 'pena dum buni mo ki uni mini 'koki gam gwo is mo dhali ki uni minu 'koki woþh mo be.

13 Dhali unin tiya kun bitkin mo e mowosh mo tani uni ita uni gwansan, ki uni cikki gwo mo tani bu'th a'di ki bwaj 'kunyu'd mo hila/. Hili uni gwansan idar ga birman mo. Uni gam gwo is mo ari'ceenne/ mo dhali ki mo pu'dki'd jin paluwa pal mo tani uni ta'kkina mo be.

14 Dhali gom uni gun bitkin mo e bwam ma 'de/ mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo hili ki uni iikin mo e bway buni mo tani uni kotha to gun noni 'twa/ mo dhali mo jin tanu pa gi pa mo dhali to kun se 'kwani ki 'pen mo e mon'ko mo, dhali maman buni 'koki is mo be.

15 Dhali gwo gom uni gun ta'kkina mo eya 'cesh kun 'bora'bor mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo mmodhu uni ki 'bore/ mo ka duñ gana/ mo dhali ka dum 'borga/ mo dhali uni ki dho'th maman ki mo jin 'kuçu/ bwa mo ki 'kari'th

mo be.

Moŋkush jin Kumu 'Kup ki Toŋ'kul Bwa mo

¹⁶ Wathinj̄ kamu/ diki c̄itha lamba/ mo mmokum a'di 'kup ki 'kwa mo walla mmokar a'di e bwān 'kwariny ma ci mo, hili a'di ki kar a'di apo/ t̄irkina/ mo ki uni gwansan kun cički gu'b mo tani mini par moŋkush e mo be.

¹⁷ Haali/ toŋ kamu/ yisa baguwa jin minu 'koki tor eya tente/ mo walla jin 'dalu 'kup mo jin minu 'koki mish mo dhali guyu/ ki moŋkush mo.

¹⁸ Hil ki 'bore/ mo ma, gwo jin cička um mo. Haali/ a'di jin ta'd gi to mo tani a'di minu ci ki nyanye/ mo dhali 'peni a'di jin dara'd mo tani to jin t̄osha a'di jin tana a'di mo tani minu bu'th 'peni a'di mo be.

KoYesus dhali Ikam Piti mo

¹⁹ Dhali yan'ko'd kum dhali ikam piti uni pu'dkin 'kup ki a'di mo dhali hili uni 'koki 'dish a'di is mo goma waambuhany 'kwani mo be.

²⁰ Dhali a'di t̄orkunu gwo mo ki: Kwan dhali ikam pini uni doshkina pije/ mo, ona bwa mo mmopar /e e mo be.

²¹ Hili a'di o uni gwo mo ki: Ata'dam pem dhali ikam pem ta uni gwansan kun cičk gwo ma Arumgimis mo dhali mii uni mo be.

Yesus Doshki'da Dhana Punthar 'Tham mo

²² Ka cima kamu/ mo tani a'di seki'da kur mo nyakki imancik a'di gwo mo dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalki ana 'c̄itha/ gap ki 'bana kamu/ ma al mo ma. Wakan uni karkina kur 'pen mo be.

²³ Dhali me'd jin hashkina uni mo eya kur yi'de/ mo tani a'di ishki e mo. Dhala punthar 'tham pu'dki'd apo/ ma al yi'de/ mo dhali uni 'tu'dkina

yi'de/ bwa kur mo dhali uni 'kokin mo e mo jin tagu
wu mo be.

²⁴ Dhali uni iikin mo mmomer a'di e mo mmo/o
a'di gwo mo ki: Tapa, Tapa, ana 'ce'du/ sho'k mo.
Dhali a'di merki e mo dhali kucur 'tham ki gwo mo
dhali yi'de/ jin bir bakal mo. Dhali uni dakkan mo
dhali mo dosh ki biyuu mo be.

²⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Mane mongam
gwo is bum mane? Dhali uni ko/ki is mo be dhali
uni merkin mo mmo/o gwo ka rem 'kup mo ki:
Wathi/ yan ta'da ja sa/ haali/ a'di kanki 'tham gwo
mo dhali yi'de/ mo, dhali uni ha gwom piti e mo
be.

*Wathi/ gi Paŋ Gadara jin Bu'thkin ma Ruma
'Cesh mo A'di Waçu/mo*

²⁶ Dhali uni merkin mo e bampa/ gi Paŋ Gadara
mo a'di jin di'd ka par 'twa/ ki Pany Jaliil mo be.

²⁷ Dhali ki a'di thulki'd ka 'cesh mo tani wathinj
kamu/ 'peni 'penkuman bampa/ jin ta'd ga ruma
'cesh mo gamki a'di 'kup mo. Haali/ isa gush mo
tani a'di diki hi'th burrinyen kamu/ i/is mo dhali
a'di diki ça'b e gu'b mo, hili a'di ça'bki'd mo e
bwaman mon'kupaje mo.

²⁸ Ki a'di parki'da Yesus e mo tani a'di cuu'd ki
'twa/ jin caaca mo dhali biṭa 'cesh mo mbwambori
a'di mo dhali o gwo mo ki dhan 'twa/ jin caaca ki:
/e mini mii aha/ katinta mo, Yesus jin ta Ya/ ma
Arumgimis jin Cayaa/ e ki Ca mo? Aha/ 'thokina
/e mo ki dhalku/ ki tocaa/ 'kus mo.

²⁹ Haali/ a'di kanki'da rum thus jin nyo/o'd gwo
mo mmoya ka pije/ mo 'peni wathi/ mo. (Haali/
me'd ka ris a'di bu'thki a'di mo dhali a'di karkunu
mo mmoji mo dhali a'di dekkunu ka jindhiir mo

dhala makkiya mo, hili a'di 'ce'dki mondek mo dhali a'di urkin ma ruma 'cesh ka pije/ mo e bwam ma si'b mo.)

³⁰ Yan'ko'd Yesus ki dot a'di ki: Gway pini yuku kata mo? Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Karis mo. Haali/ ama'dinya ruma 'cesh uni sekini a'di mo be.

³¹ Dhali uni 'thoki a'di mo mmodiki ḥan uni gwo mo mmo/ii mo e bwany jisa 'kulga/ mo.

³² Dhali hili ama'diny kuthar caaca shwani 'bam-bala wosh mo dhali uni 'tho a'di mo mmodhal uni bway mo mmose i uni gwansan mo be. Wakan a'di dhalki uni bway mo be.

³³ Dhali yan'ko'd aruma 'cesh iikin ka pije/ 'peni wathi/ mo dhali ciç mo e bwam kuthar mo dhali ama'diny kuthar uni yakina ɳwaça/ mo ka luŋgu'b mo eya gapa al jin 'kula'kul mo mbwaman ma al mo dhali uni loskunu mo be.

³⁴ Ki imanhil kuthar parki a'di jin miikunu e mo tani uni son mo dhali ṫor a'di e 'peŋkuman bampa/ mo dhali e pa 'baar mo.

³⁵ Dhali yan'ko'd 'kwani iikin ka pije/ mo mmopar to jin miiki'd e mo dhali uni pu'dkina Yesus mo dhali uni ki gam wathi/ 'peni a'di jin pikin ma ruma 'cesh ka pije/ mo mmoça'b e sho'k ma Yesus mo mmodi ki burrinye/ i is mo dhali mmoça'b ka dum 'boro'd mo dhali uni 'kokin mo mmoko/ is mo be.

³⁶ Dhali uni gwansan kun parki a'di e mo tani ṫorki uni gwo mo gom a'di jin bu'thkin ma ruma 'cesh mo tani a'di wačkunu mo be.

³⁷ Dhali yan'ko'd aris 'kwani kun 'kona bampa/ ki jin 'kam mo e Paŋ Gadara mo tani uni dotki

a'di mo mmoya mo 'peni uni mo haali/ uni butha mon̄ko/ is jin caaca kagahara mo. Wakan a'di seki'd mo e bwam ma kur mo dhali dok ka nyaŋ'ko'd mo be.

³⁸ Wathi/ jin yakin ma aruma 'cesh ka pije/ mo 'peni cine/ mo tani dotki a'di mo mmo'taki nyak ya ki a'di mo. Hili a'di hashki a'di mo mmo/o gwo mo ki:

³⁹ Dokku/ bway pam pini mo ma dhali ṭora ris to jin miikin ma Arumgimis i/e mo. Dhali a'di yaki'd mbway mo mmotorā ris to gwansani 'baar mo eya ris 'peŋkuman bampa/ gom tony caaga/ jin miikin ma Yesus gom a'di mo be.

*'Bwa/ ma Yaa/irus dhala 'Bom jin Ta'da Yesus
Twaman Burrinyem Piti Is ki Me'd mo*

⁴⁰ Dhali ka Yesus dokki'd ka nyaŋ'ko'd mo tani awaambuhany 'kwani hanki a'di mo haali/ uni 'kokin mo mmoçor a'di mo be.

⁴¹ Dhali wathinj kamu/ pu'dki'd mo jin yuku gway ka Yaa/irus mo. A'di ta tapa gi gu'b gi montul is mo, dhali a'di ki biṭa 'cesh e sho'k ma Yesus mo mmonjap a'di mo mmoya bway gu'b piti mo be.

⁴² Haali/ a'di ta'd gi jasi 'bwa/ jin di'd 'deŋ gana/ mo. A'di 'kona yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo ki cam piti mo dhali ayim muru'di wu mo be.

Ki a'di yaki'd mo tani 'kwani ƙalki a'di ka bor mo be.

⁴³ Dhala 'boma kamu/ jin gus ma bas ki yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali a'di molu waç mo ki miij kamu/ mo.

⁴⁴ A'di pu'dki'di bwampo/ a'di mo dhali ta a'di 'twaman burrinyem piti is ki me'd mo, dhali ki

jahanne/ abas ma yim jin guski'd mo tani dakki'd mo be.

⁴⁵ Dhala Yesus ki o gwo mo ki: Kaja a'di jin taya/
is ki me'd mo? Ki uni 'baar mo urki gwo mo tani
Buterus ki o a'di gwo mo ki: Tapa, awaambuhany
'kwani caaca kagahara kal /e ki is mo dhali yap /e
mo.

⁴⁶ Hila Yesus o gwo mo ki: Jin tal 'deñ kamu/ taki
aha/ is ki me'd mo, haali/ aha/ nyitha ki mom'bi yaki'd mo 'peni aha/ mo be. |

⁴⁷ Dhali ka 'bom mishki'd ki a'di 'kokunu ki
mol mo tani ayim pu'dki'd mo dhali deena is
kagahara mo dhali biña 'cesh mo ibwambori a'di
mo dhali a'di ki tor gwo mo e bwambori 'kwani
'baar mo mmotana a'di a'di is ki me'd mo dhali
mmowaçkunuwa yim ki jahanne/ mo be.

⁴⁸ Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: 'Bwa/um,
mɔŋgam gwo is pini waçki /e mo be. Yaku/ /e ki
mɔŋku'th is mo ma.

⁴⁹ Ki a'di di'd mmotor gwo mo tani wathi/ 'peni
gu'b gi tapa pu'dki'd mo dhali o gwo mo ki: 'Bwa/
um pini a'di wuki'd mo be. Dhalku/ ki mura
amantor gwo adu is dok/e mo.

⁵⁰ Hila Yesus, mmocikkina a'di gwo yansan mo
tani thokki a'di gwo mo mmo/o ki: Dhalku/ is ki kɔ/
mo ma. Gami gwo is mo 'te/ dhala yim minu waç
mo be.

⁵¹ Dhali ki a'di pu'dki'd mo e gu'b mo tani a'di
diki dhal jan 'deñ kamu/ bway mo mmociç nyakki
a'di mo, hili jasa Buterus dhala Yohaan dhala
Yakuub mo dhali com ma 'ci mo dhali kum ma 'ci
mo be.

⁵² Dhali aris uni gun gwokin mo dhali kun mi-
ikina pure/ mo goma yim mo tani, hili a'di o gwo

mo ki: Dhalku/ ki ko mo ma haala yim yisa wu'd mowa, hili a'di ishi e mo be.

⁵³ Dhali uni ki pe'th a'di mo mmomisha uni ka yim a'di wuki'd mo be.

⁵⁴ Hili a'di ki budha yim ki me'd mo. A'di ki yuka yuk mo mmo/o gwo mo ki: Ari nyara/, cuyi mis mo ma.

⁵⁵ Dhali shi/in ma yim dokki'd mo dhali ayim cuki mis ki jahanne/ mo dhali a'di ḫanki gwo mo ki to minu mii mii mo mmoçi ayim mmoshwa mo be.

⁵⁶ Dhali icom ma yim uni 'kokin mo mmomer mo be. Hili a'di ḫanki uni gwo mo mmo'koki tor wathij kamu/ a'di jin miikunu mo be.

9

Uni kun Hashu ka 'Kume'd I'ce'dka Su/mo

¹ Dhali a'di ki yuk uniñ 'kume'd i'ce'dka su/ mmontal 'de/ mo dhali a'di ki ci uni mom'bi'th mo dhali moshirr mo apowa risa ruma 'cesh mo dhali mmowaça ris mom'ba'th mo.

² Dhali a'di hashki uni mo ka pije/ mmoci gwo mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo dhali mmowaça waç mo be.

³ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ ki kal to gom iim bum e bway mo ma, dhalku/ ki kal cwa mo walla ḫucañ mo walla maa mo mo walla guurush mo, dhali dhalku/ ki ta gi burrinyem bwamani su/ mo.

⁴ Dhali e gu'b yin jin mina umi ciç mo tani 'koyi mmattaan mo ma dhali 'peni mattaan mo tani iiiku/ mo ma.

⁵ Dhali e mo yin jin mina 'kwani 'koki bu'th um mo tani ki um murini dhal pa caan 'pen mo tani

piri abuhany 'peni sho'k bum mo ma. A'di ta gwo jin onu apo/ uni mo be.

⁶ Dhali uni iikin mo dhali ii mo e bampa/ 'baar mo mmoci gwom 'borga/ mo dhali mmowaça waç mo e mo 'baar mo.

Mowu ma Yohaan jin Ta'da Manmiya Mii ki Yi'de/ mo

⁷ Dhali ka Hiroodus jin ta'da ra/iis rub cikki'da ris to gwansan kun miikunu mo tani a'di dumbulki mo mo haali/ gwo ona 'kwanin tiya mo ka Yohaan a'di 'de'kkunu mo 'peni mowu mo.

⁸ Dhali kun tiya o gwo mo ki Iliyya a'di piki'd mo dhali 'kwanin tiya o gwo mo ki a'di ta jan 'de/ 'peni imanci gwo ma Arumgimis ka dhamo/ mo a'di cukunu mis mo.

⁹ Hiroodus o gwo mo ki: AYohaan a'di i'cithka/ 'kup moyi. Hili wathi/ yansan ta'da ja mo jin cikkika/ aris to kun wakan mo? Dhali a'di ḷapki'da ḷap mo mmopar a'di e mo be.

Mmoçi 'Kwani Alaapi Mudhe'd Tonṭe/ mo

¹⁰ Dhali e mondok jin dokkina imandhunu ki she/ mo tani uni torki a'di to kun miikina uni mo be. Dhali a'di ki sus uni mo dhali uni ki ii mo uni 'cena mo e 'penjuman bampa/ jin yuku ka Beetsayda mo be.

¹¹ Dhali ka waambuhany 'kwani da/ arki gwo mo tani uni bathki a'di isho'k mo dhali a'di hanki uni mo dhali ṭor uni gwo mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo dhali waç uni gwansan kun mini mii ta gi mowaç mo be.

¹² Dhali ka tente/ di'd mo mmogala bi mo tani unij 'kume'd i'ce'dka su/ mo pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Hashka waambuhany 'kwani

bway pa mo ma mmo/ii bampa/ mo dhali pa kun 'kon ka kukul is mo mmo/ish mo dhali mmogam tonte/ gom bway mo haali/ ana 'kona mo mmahan mo e mo jin dar gi 'kwani mo be.

¹³ Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Um mini ci uni tonte/ mmoshwa mo. Dhali uni thok a'di gwo mo ki: Ana dara gi to ki nyanye/ mo jasi maanjukuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ isu/ mo isi ciki/ ana mina mii ii mo dhali yol tonte/ goma ris 'kwani kun wakansan mo be.

¹⁴ Haali/ uni wana e ki iss 'kwanimpa gwas alaapi mudhe'd mo. Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Tuci uni mmo'ko 'pena 'cesh mo ma, e mon'kom buni ki iss su/ i'ce'dka 'kume'd mo ki she/ ki she/ mo be.

¹⁵ Dhali uni miiki a'di wakan mo dhali dhu uni 'baar mo mmo'ko 'pena 'cesh mo be.

¹⁶ Dhali a'di bu'thki maanjukuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ isu/ mo dhali a'di ki 'de'ke ki mis mo dhali 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd uni mo dhali a'di di'd mmociki uni mo ki imancik a'di gwo mo mmodhu ibwambor ma waambuhany 'kwani mo be.

¹⁷ Dhali aris uni 'baar mo shwakin mo dhali 'kokunu mo mmokap mo be. Dhali uni ki tul uni is mo kun urki 'kup mo dhali uni 'tu'dkina nura/ i'kume'd i'ce'dka su/ mo ki 'pisira/ maa mo be.

AButerus A'di Torki Mii eya Tente/goma Yesus mo

¹⁸ Dhali a'di warki'd mo ki a'di di'd mo mmo'tho mo a'di 'de/ mo tani imancik a'di gwo nyak 'ko ki a'di mo dhali a'di ki dot uni gwo mo ki: Ki 'kwani o ki aha/ tana aja mo?

19 Dhali uni thok a'di gwo mo ki: Ka Yohaan jin ta'da manmii ki yi'de/ mo ti. Kun tiya o gwo mo ki: Ki Iliyya mo, dhali kun tiya o gwo mo ki: Ki jan 'de/ 'peni imanç*i* gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo jin cukunu mo.

20 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili um o ki aha/ tana aja mo si'da/? Dhala Buterus thok a'di gwo mo ki: AKristhos ma Arumgimis mo be.

21 Hili a'di ḥanki uni gwo mo dhali ḥan uni gwo ki ḥan gana/ mo ki uni mini dhalku/ ki ṭor gwo yan ki wathin 'deñ kamu/ mo

22 mmo/o gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani mina isi mii 'kosh ka nyor mo gom to ka ris mo dhali minu wał mo ki 'kwaniŋ gwanyjaka/ mo dhali ki igasiis mo dhali iman'kwar to mo dhali a'di minu 'kosh jwa mo dhali ka cim kwara mo tani a'di minu piyu/ mo be.

Yesus Torki Wum Piti Ntwa/a/ mo

23 Dhali a'di ki owa ris 'kwani 'baar mo gwo mo ki: Wałki/ wathinj kamu/ midi yayu/ mmobath aha/ isho'k mo tani dhalki a'di non is piti mo ma dhali 'de'k cwany'cithan dhul piti mo dhali bath aha/ m'pen mo be.

24 Haali/ a'diyin jin midi woł mondiki/em piti mo tani midi this a'di e mo dhali a'diyin jin midi this mondiki/em piti e mo gom gway pem mo tani a'di midi woł a'di mo be.

25 Haali/ to jin nyo/a wathi/ mo tani ta'da tinta mo wałki/ a'di midi jar e e to gi mony'ceshi 'baar mo dhali this e mo walla 'ce'd sho'k mo ki is piti mo.

26 Haali/ a'diyin jin 'thena is ki aha/ mo dhali ki gwom pem mo tani e a'di si'da/ Ya/ gi 'Kwani

mina isi 'the mo ki a'di midi pu'du/ mo e monycam
piti mo dhali ki monyca ma Ababa mo dhali ki
iman'doyu gwom piti kun ƙogu mo.

²⁷ Hili aha/ ƙora um gwo ka jinj gana/ mo ki
'kwanin tiya doshkini mahan mo kun mini 'koki
nyok mowu ntwa/a/ mo ki uni mini par Bampa/
ma Arumgimis e mo be.

Mmowarkin ma Yesus Jamas Piti mo

²⁸ Dhali ki mo wana e ka cim pekwara ŋ'ko'di
gwo gwansan kun okina a'di mo tani a'di ki
susar Buterus nyakki a'di mo dhala Yohaan dhala
Yakuub mo, dhali sus uni bway 'kuwosh jin tu-
ratur mo mmo'tho mo.

²⁹ Dhali ki a'di diki'd mo mmo'tho mo tani jamas
gijis/em piti jin pikina a'di mo tani anjkala/anjal mo
dhali burrinyem piti warki'd ki ra/ ra/ mo dhali ki
bany bany mo be.

³⁰ Dhali hili ma, 'kwani su/ nyaikkina ƙor ƙor ki a'di
mo be, a'di jin ta'da Musa dhali Iliyya mo be.

³¹ Uni gun pikin mo e monyca mo dhali uni ki ƙor
gwo mo gom yam piti jin mina a'di ya mo, a'di jin
mina a'di ithim mo e Pa Urushaliiim mo.

³² Buterus dhali uni gwansan kun nyaikk 'ko ki
a'di mo tani uni 'ce'da e is mo hili uni 'kokin mo
mmorash e mer mo dhali uni parki monycam piti
e mo dhali 'kwani su/ gwansan kun doshkin mo
nyakki a'di mo be.

³³ Dhali ki 'kwani su/ iikin mo 'peni a'di mo
tani Buterus o'da Yesus gwo mo ki: Tapa, a'di
'boro'd gom aman mmo'kona aman mmahan mo
be. Dhalki aman nyaaja um ƙinjia/ ikwara mo ma,
'de/ gom /e mo dhali 'de/ goma Musa mo, dhali janj

kamu/ 'de/ gom Iliyya mo, haali/ a'di mol gwo jin ona a'di mo.

³⁴ Dhali ki a'di o gwo yansan mo tani arak pu'dki'd mo dhali 'kam uni is ka la mo. Dhali uni 'kokin mo mmoko/ is mo me'd jin ciçkina uni e bwam ma rak mo.

³⁵ Dhali 'twa/ pu'dki'd mo ka piye/ 'peni bwam ma rak mo mmo/o gwo mo ki: Yan ta Ya/m pem mo, jim pem jin kwanyka/ mo. Ciki a'di gwo mo ma.

³⁶ Dhali ki 'twa/ okunu gwo mo tani Jesus gamkunu a'di 'de/ mo. Dhali uni 'kon ki shwam mo dhali tor wathinj kamu/ 'de/ gwo mo ka cim gwansan yisa ma e to jin parkina uni e mo.

*Yesus A'di Wacki'da 'Ci jin Bu'thkin ma Rum
Thus jin Nyo/o'd mo*

³⁷ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani ki uni thulkin ka 'cesh 'peni wosha turga/ mo tani awaambuhany 'kwani caaca kagahara mo gamki a'di 'kup mo be.

³⁸ Dhali hili mo mo ma, wathinj kamu/ 'peni bwam ma waambuhany 'kwani a'di cuuki'd mo ki: Manṭor Gwo, aha/ yuka/ e mo mmohila hil apo/ ya/m pem mo. Haali/ a'di ta ya/m pem jin di'd ṭal 'deñ gana/ mo.

³⁹ Dhali hili ma, arum thus bu'thki a'di mo dhali a'di ise/ ki cuu kagahara mo dhali a'di ki pesh mo ntagi a'di mii'da gabusha mo dhali a'di mompoli is ki mombol mo dhali a'di diṭa mii mo mmodhal a'di 'pen mo.

⁴⁰ Dhali aha/ yukkina imancik /e gwo mo mmo/ ur a'di ka piye/ mo tani hili uni mol a'di mii mo be.

⁴¹ Yesus thoğ a'di gwo mo ki: Ayy um 'kwani kun aṭha mongam gwo is ki aṭh mo dhali kun çaca/ ii ki

çaca/ mo eya nyakum yil bum mo tani aha/ mina di ka cim ekata mo e um mo dhali 'dim 'kup e um mo? Susi ya/m pini mmahan mo ma.

⁴² Ki a'di di'd mmoyayu/ mo tani aruma 'cesh ki mombol a'di is mo dhali pesh a'di mo. Hila Yesus ki kucura rum thus jin nyo/o'd ki gwo mo dhali a'di ki waça 'ci mo dhali a'di ki ci a'di ka nyanj'ko'd e com mo.

⁴³ Dhali aris 'kwani 'baar mo 'kokin mo mmomer mo gom mo/ek ma Arumgimis mo be.

Dok/e aYesus A'di Torki Mowum Piti Ntwa/a/ mo be

Hili ki uni 'kokin mo mmomer mo goma ris to 'baar mo jin miikina a'di mo tani a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki:

⁴⁴ Dhalki gwo gwansan hur bwany'cem bum mo ma, haali/ Ya/ gi 'Kwani minu ci mo e me'd gi 'kwaniny'cesh mo.

⁴⁵ Hili uni 'koki mish gwo yansan 'ban mo jin okina a'di mo dhali gwo yan a'di bagkunu mo 'peni uni mo ki uni mini 'koki nyith a'di mo dhali uni ko/ a'di mo mmodot a'di gwo mo gom gwo yansan mo be.

Kaja A'di Icade?

⁴⁶ Dhali gwo jin wala uni cuki'd mo e bwam uni mo mmo/o gwo mo ki: Kaja a'di ica'd ki tiya i bwam uni mo?

⁴⁷ Hili ka Yesus nyithki gwo kun kuluma uni eya dum buni mo tani a'di ki bu'th ara 'ci mo dhali kar a'di e 'ko'd gwar piti mo

⁴⁸ dhali o uni gwo mo ki: A'diyin jin midi bu'th ara 'ci yansan ki gway pem mo tani a'di bu'thki aha/ mo be dhali a'diyin jin midi bu'th aha/ mo

tani bu'thki a'di a'di jin hashi aha/ mo haali/ a'di jin midi pis mo mbwam umi 'baar mo tani a'di ta jan tal 'de/ jin caaca mo be.

A'di jin Diki Di Apo/Um mo tani A'di Ta A'di gom Um mo be

⁴⁹ Dhala Yohaan thok a'di gwo mo ki: Tapa, am mishkina wathin kamu/ urki'da ruma 'cesh ka pije/ ki gway pini mo dhali aman nonkina a'di mo haali/ a'di diki bath ana isho'k mo be.

⁵⁰ Hila Yesus thok a'di gwo mo ki: Dhalku/ a'di ki non mo ma, haali/ a'di çaan jin diki di apo/ um mo tani a'di ita a'di gom um mo be.

Yesus Kucurki'da Yakuub dhala Yohaan mo be

⁵¹ Ki mom piti 'dishkina 'twa/ mo jin minu bu'th a'di mo tani a'di ki kar jis/em piti mo mmoya bway Pa Urushaliim mo. Dhali a'di ki hash iman/ii nt̄wa/ a/ ki a'di mo.

⁵² Dhali uni iikin mo dhali ciç mo e Bampa/ gi Pan Saamira mmothoson to gom a'di mo be.

⁵³ Hili 'kwani 'kokki bu'th a'di mo haali/jis/em piti karkina a'di mo 'kup ki Pa Urushaliim mo be.

⁵⁴ Dhali ki imancık a'di gwo jin ta'da Yakuub dhala Yohaan parki a'di e mo tani uni o a'di gwo mo ki: Tapa, /e n̄api aman mo mmokan o'd gwo mo mmothulu/ ka 'cesh 'peni momis mo dhali shwa uni mo 'taa?

⁵⁵ Hili a'di tu'kki'da bor mo dhali kucur uni ki gwo mo be.

⁵⁶ Dhali uni iikin mo e bampaj kamu/ mo.

Uni kun Mini 'Taki Batha aYesus Nsho'k mo

57 Me'd jin iikina uni e bway tur ki sule/ mo tani wathinj kamu/ ki o a'di gwo mo ki: Aha/ mina bath /e m'pen mo e mo 'baar mo jin mina /e iya mo be.

58 Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Amał uni ta gi jis mo dhali 'dii kun pen e momis mo tani ta gi gu'b mo. Hili Ya/ gi 'Kwani a'di dar gi mo mo mmokar 'kup piti nycine/ mo be.

59 Dhali e wathinj kamu/ a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ m'pen mo ma. Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ yana ntwa/a/ mo dhali kan ababam pem mo.

60 Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Dhalki jwa uni kan ęeny jwam buninj gana/ mo ma. Hili gom /e mo tani yayi mo dhali ṫor Bampa/ ma Arumgimis eya tente/ mo.

61 Dhali jan 'deñ kamu/ o a'di gwo mo si'da/ ki: Aha/ mina bath /e nsho'k mo Tapa. Hili dhalki aha/ ona gwo ntwa/a/ mo mmotak uni gwansan kun 'konj gu'b pem mo.

62 Yesus ki o a'di gwo mo ki: Janj kamu/ yisa di'd 'deya jin karki me'd piti apo/ to jin goru a'cesh mo dhali mmohil ka isan'ko'd mo a'di jin midi ha me'd mmo'kosh jwa ki Bampa/ ma Arumgimis mo.

10

Uni kun Hashu ki Issi Kwara I'ce'dka 'Kume'd mo

1 'Ko'di to gwansan mo tani Tapa lakki 'kwanin tiya i/issi kwara i'ce'dka 'kume'd mo dhali a'di hashki uni mo ntwa/a/ ki a'di mo ka susu/ susu/ mo e bampa/ 'baar mo dhali e mo 'baar mo jin mura a'di ki is piti mmoyaku/ mo.

2 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Bwam mondhe'd ishki'd ka entus mo, hili imanmiiya ṫu'c mo tani

uni 'koni daka/ mo. Haali/ a'di wakan mo tani 'thoyi mo ma, ki Tapa gi bwam mondhe'd midi hash imanmiiya tu'c piti mo e bwam mondhe'd piti mo be.

³ Iiku/ i bway bum mo ma. Hili mo mo ma, aha/ mina hashki um mo me'd ushi ka'bal mo e bwam ma wu mo.

⁴ Dhalka jisilaan ki kal mme'd mo walla kucan mo, walla appa/ mo, dhali dhalki wathin 'deñ kamu/ ki the me'd mbway mo ma.

⁵ E gu'b yin jin mina umi ciç mo tani oyi gwo ntwa/a/ mo cikise/ ki: Moŋku'th is midi di e gu'b yansan mo.

⁶ Dhali wakki/ ya/ gi moŋku'th is di'd e mun mo tani moŋku'th is bum mini si/is apo/ a'di mo, hili wakki/ a'di diki di mo tani a'di minu dokku/ um mo.

⁷ Dhali 'koyi e gu'ba ṭal 'de/ yan mo mmoshwa to mo dhali mmopi to mo a'di jin mina uni içi um mo, haali/ amanmiiya tu'c minu mii ci to jin ha me'd ka tu'c piti mo. Dhalku/ ki tan gu'b mo ma.

⁸ E bampa/ yin jin mina umi ciç mo tani dhali 'kwani ki bu'th um mo tani shwayi tonṭe/ jin minu kara bori um mo.

⁹ Waçi uni gun 'bathan e bampa/ yan mo dhali oyi uni gwo mo ki: Bampa/ ma Arumgimis a'di pu'dki'd ki 'dishe/ e um mo.

¹⁰ Dhali e bampa/ yin jin ciçkina um mo dhali uni 'koki bu'th um mo tani iiyi i bway tur piti mo dhali oyi gwo mo ki:

¹¹ Bu'da 'cesh gi bampam bum yansan mo tani jin mu'thkina aman ki sho'k bam mo tani aman dhi'thkina a'di apo/ um mo. Bahili mishi mo mo ma, ki Bampa/ ma Arumgimis midi pu'du/ ki

'dishe/ mo be.

¹² Aha/ tora um gwo mo ki a'di mina 'twa/ si'd mo yisa gom Pan Saduum mo ka tee çaan mo me'd bampa/ çaan mo be.

Wayyi e 'Perjuman Bampa/ kun Ushkina Du Ri'c Is mo

¹³ Wayyi e um gi Paŋ Kurasiin mo, wayyi e um gi Pam Beetsayda mo, haali/ wakka dhan miim 'bi'thga/ kun miikunu mo e um mo tani minu 'taki mii mo e Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo tani uni mini 'taki rica du is kadhamo/ mo mmo'ko e burrinyen shawaal mo dhali bwam 'piny mo.

¹⁴ Hili a'di mina 'twa/ 'dish mo gom gwon dwall gi Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo mmobol um e mo be.

¹⁵ Dhali um 'kwani gi Paŋ Kapranahuum mo minu 'de'k um me'd momis mo 'taa? Um minu 'doyu/ ka lungu'b eya Haawiya mo be.

¹⁶ A'diyin jin cikki um gwo mo tani a'di cikki aha/ gwo mo be dhali a'di jin wakki um mo tani a'di wakki aha/ si'da/ mo be. Dhali a'di jin wakki aha/ mo tani a'di wakki a'di jin hashki aha/ mo be.

Mondok kun Dokkina Uni Issi Kwara I'ce'dka Kume'd mo

¹⁷ Kwanimpa issi kwara i'ce'dka 'kume'd mo tani uni dokkini a'di mo ki bwan 'kunyga/ mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, aruma 'cesh uni haki gwom bam e ki gway pini mo be.

¹⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ parkina Setaan e mo bitki'd mo me'da wara sho'k mo 'peni momis mo.

¹⁹ Hili mo mo ma, aha/ çikina um moshirr mo mmose tasha/ shoka po/ mo dhali a'dak mo dhali

apowa ris mom'bi'th gi uni gun ta 'kup mo, dhali ton kamu/ yisa di'da jin midi shi/ um is mo be.

20 Hili mo mo ma, dhalku/ bwa ki 'kuny mo gom mii yan mo, ka ruma 'cesh haki gwom bum e mo, hili 'kunyi bwa mo ma, gom gway bum kun 'kwarkunu mo e momis mo.

Yesus 'Kunykina Bwa mo

21 Dhali e mo yansan mo tani a'di 'kunykina bwa mo e Shi/in Dheleladhelel mo dhali o gwo mo ki: Aha/ 'bora/e bwa i is mo, Ababa, Tapa gi momis mo dhali mony'cesh mo, ki /e bagkina aris to gwansan 'peni uni gun yukayuk mo dhali kun mishi gwo 'ban mo dhali /e ki tor uni eya tente/ mo ki uni gun ta uci mo be. Nye, Ababa, gom ku gi wakan mo tani bwam ma 'them pini a'di a'dan mo be.

22 Aris to 'baar mo cikunu aha/ mo ka Ababam pem mo, dhali wathinj kamu/ yisa mishi mo mo ki Ya/ a'di ta'da aja mo, hili isi ciki/ Ababa mo be, walla Ababa a'di ta'da aja mo, hili isi ciki/ Ya/ mo dhali ma a'din 'de/yin jin mina Ya/ ikwany mo tani mina a'di itor a'di i e mo be.

23 Yan'ko'd a'di ki tu'k 'ban mo dhali o imancik a'di gwo gwo mo uni'cena ki: Mom'bor mii gom e mo uni gun mishi to gun misha um mo.

24 Haali/ aha/ tora um gwo mo ki imançι gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo kun tana ris mo dhali imalik si'da/ mo, uni ona bwa mo mmopar to e mo kun para um e mo dhali uni 'koki mish a'di mo dhali mmocik a'di jin cīka um mo tani dhali uni 'koki cīk a'di mo be.

Wathi/ gi Pan Saamiram 'Borga/ mo

²⁵ Dhali hili mo mo ma, amanmisha jo'd gwoŋkan doshki'd ki mis mo mmokar a'di mo mmopal ki gwo mo ki: Mantor Gwo, aha/ mina mii atinta mo mmota gi mal gi mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo?

²⁶ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Gwo wakata 'kwarkunu mo e gwoŋkan jin çinu mo? Ji gi wakata idenjina /e e mo?

²⁷ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: /e mini en Tapa Arumgimis pini mo ka dum pini 'baar mo dhali 'ka kashiram pini 'baar mo dhali ki 'bi'th pini 'baar mo dhali ki bwam pini 'baar mo, dhali amannyak ca'b pini mina /e i/en me'd is pininj gana/ mo be.

²⁸ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: /e thokki gwo ki 'bore/ mo be. Rashi yansan mii mo ma, dhali /e mini di ki e mo be.

²⁹ Hili a'di dina gwo mbwa mo mmokar is piti me'd wathi/ jin ta jaŋ ƙar/e ki is piti mo. A'di ki owa Yesus gwo mo ki: Dhali aja a'di ita'da amannyak ca'b pem mo?

³⁰ Yesus thok gwo mo ki: Wathinj kamu/ yaki'd ka lunju'b 'peni Pa Urushaliim mo e Pa Ariiha mo. Dhali a'di 'kamkina 'kwanin 'di/ 'kup mo. Uni ki bu'th tom piti 'baar mo dhali dor a'di mo, dhali uni ki ii mo dhali dhal a'di mo mmodikina a'di eny jwa mo.

³¹ Dhali e ya ma gasiis jin yana a'di iya ka lunju'b mo e bway tur mo tani dhali a'di ki par a'di e mo dhali a'di ki per bway tur ki 'bana kamu/ mo.

³² Wakan si'da/ Wathi/ Lawi ki a'di pu'dki'd mo e mo yan mo dhali par a'di e mo tani a'di ki per ki bway ki 'bana kamu/ mo.

³³ Hili Wathi/ gi Pan Saamira a'di yaki'd ki yampe mo tani a'di pu'dki'd mo e mo jin dina a'di mo, dhali ki a'di parki a'di e mo tani a'di ki hil a'di ka 'thime/ mo

³⁴ dhali ya i a'di mo dhali a'di ki ya i'tam jammam piti mo dhali wol a'di ayin nycine/ mo dhali yimana mura'th jin қа/ u ki ңah ңah mo. Dhali yan'ko'd a'di ki kar a'di apo/ thuluny piti mo dhali a'di ki sus a'di e gu'b yilkina/ mo dhali a'di ki mii miim pa gom a'di mo be.

³⁵ Dhali ka cim jinj 'ko'd mo tani a'di ki budha riyaal 'de/ mo dhali a'di ki ci a'di e com gu'b gi yilkina/ mo mmo/o gwo mo ki: Miyyi ki 'bore/ gom a'di mo ma, dhali a'diyin jin mina /e i'baar mo tani aha/ mina ci /e a'di mo ki aha/ mina dokku/ ka nyaŋ'ko'd mo.

³⁶ Jana 'peni bwam uniŋ kwara gwansan jin kuluma /e gwo mbwa mo jin nyonki mii mo me'da mannyak қа'b gi wathi/ yan jin bitki'd e bwam me'd gi 'kwanin 'di/ mo?

³⁷ A'di o a'di gwo mo ki: Jan 'de/ jin tor momiimii apo/ a'di mo be. Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yaku/ mo ma, dhali miyyi wakansan mo.

Yesus A'di Ҫa'bki'd e Gu'b ma Martha dhala Mariyam mo be.

³⁸ Dhali ki uni iikin e bway buni mo tani a'di cički'd e pa mo. Dhala 'bom jin yuķu gway ka Martha bu'thki a'di e gu'b piti mo.

³⁹ Dhali ayim ta'd gi 'bwaham jin yuķu gway ka Mariyam mo, a'di jin қа'bki'd e sho'k gi Tapa mo dhali cik gwontor piti mo.

⁴⁰ Hila Martha a'di tashu ka tu'c kagahara mo mmomii to mo. Dhali ayim yaki'd e a'di mo dhali o gwo mo ki: Tapa, dina bwa ki ta /e wathimpa mo ki 'bwah pem a'di dhalki aha/ mo mmomii to aha/ 'de/ mo? Tora yim gwo mo ma, mmowoth aha/ mo.

⁴¹ Hili Tapa thok a'di gwo mo ki: Martha, Martha, /e tana man/anan is mo dhali din ma du ki 'kus goma ris to 'baar mo.

⁴² Ton tal 'de/ di'd jin minu mii ta mo. Mariyam a'di kwanyki 'ban jin 'boro'd mo a'di jin minu 'koki bu'th mo 'pena yim mo be.

11

Yesus Torki Gwo goma Tho jin Minu Tho mo

¹ Dhali a'di diki'd mo mmo'tho mo e monkamu/ mo dhali ki a'di dakki 'tho mo tani jan tal 'denj kamu/ 'peni imancik a'di gwo o a'di gwo mo ki: Tapa, tori aman gwo mo ma, mmo'tho mo me'da Yohaan mmotorkina a'di imancik a'di gwo gwo mo.

² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ki um mini 'tho mo tani oyi gwo cikise/ mo ma:

Ababa, dhalki gway pini a'di kogu mo ma. Dhalki bampam pini a'di yayi'd mo.

³ Ci am ton tem bam jin ta ji gi isa yempa/ mo ma.

⁴ Dhali dhal am amure/ miinthus bam 'pen mo ma, haali/ am ki is bam dhalkina 'kwani 'baar 'pen ka 'det'e/ 'det'e/ mo, uni gun 'kon ma mure/ miinthus bam m'ba/ mo. Dhali dhalku/ ki sus am mo e mo jin palu mo.

⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Jana 'peni um jin ta'd ka mugu mo jin midi ya i a'di mombwam/ e mo dhali o a'di gwo mo ki: Amuguwa, ci aha/ maanjukuthu'di kwara mo ma

⁶ haala mugum pem pu'dki'd mo 'peni bway jin yayina a'di mo dhali aha/ dara ki to mmokar a'di mbwambor mo.

⁷ Dhali a'di midi thok gwo mo 'peni gu'b ki: Dhalku/ ki ʈocaa/ 'kus mo. Acampur di'd ki mu'th mo shwane/ dhali ucim pem uni 'kona ci nyakki aha/ mo be. Aha/ mola cu mis mo dhali ćiki /e tonj kamu/ mo be.

⁸ Aha/ tora um gwo mo, ba a'di midi diki cu mis mo dhali ći a'di tonj kamu/ mo haali/ a'di ta'da mugum piti mo, hili gom mmodina a'di ki 'the is mo tani a'di midi cu mis mo dhali ći a'di to yin jin mina a'di mii ta mo be.

⁹ Dhali aha/ ʈora um gwo mo ki: Doti to mo ma, dhali a'di minu ći um mo. Simmi mii e mo ma dhali um mini gam a'di mo. Nagkani acampur apo/ ki me'd mo ma, dhali a'di minu ka'dki um mo be.

¹⁰ Haala ris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ gun dotki to mo tani bu'thki to mo dhali a'di jin simmki to e mo tani gamki a'di mo dhali a'di jin nagkanki'da campura po/ ki me'd mo tani a'di minu ka'dki a'di mo be.

¹¹ Ababa jana di'di bwam um mo, wakki/ ya/ ki dot a'di gwo gom wa'c mo, dhali a'di midi dhal wa'c e i is mo dhali ći a'di tasha/ mo 'taa?

¹² walla wałki/ a'di dotki a'di mo goma oma ɳwa mo tani mina a'di ći a'di a'dak mo 'taa?

¹³ Wakki/ um kun ta thus kan mo mish mmoci tom 'boron ki me'd mo ki ucim bum mo tani bakata 'te/ imin ma Baba gi momis mo ći Shi/in Dheleladhelel mo ki uni gwansan kun dotki a'di mo?

Bampa/jin Kwa/kunu Bwa mo gun Shi/ki Is mo

14 Dhali a'di di'd mmo/ura ruma 'cesh ka pije/mo 'peni wathi/ jin mol 'twa/ wal mo. Dhali ka ruma 'cesh yaki'd ka pije/ 'peni wathi/jin mol 'twa/wal mo tani a'di mishki gwo o mo dhali 'kwani merkin mo be.

15 Dhali 'kwanin tiya o gwo mo ki: A'di urki'da ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul jin ta tapa ma ruma 'cesh mo.

16 Ka yiha/ 'kwanin tiya si'da/ palki a'di mo mmodotkina uni jamas mii 'peni momis mo.

17 Hili a'di mishki gwo jin kulumkina uni eya dum buni mo dhali o uni gwo mo ki: Aris bampa/kun kwa/kunu bwa e is buni mo tani uni shi/kin mo dhali gu'b a'di bitki'da po/gu'ba kamu/ mo.

18 Dhali wakka Setaan si'da/ kwa/i bwa mo apo/is piti mo tani ki bampam piti midi dosh kata mo? Haali/ um o gwo mo ki aha/ urkina ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul mo.

19 Dhali wakki/ aha/ ura ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul mo tani iya/m bum ur uni ka pije/ katinta mo? Wakan uni mini ta imandwall gwo gom um mo be.

20 Hili wakki/ a'di ki me'd ma Arumgimis mo jin urkika/ aruma 'cesh ka pije/ mo tani yan'ko'd Bampa/ ma Arumgimis midi pu'du/ apo/ um mo be.

21 Ki wathi/ jin 'bitha'bi'th mo hi'thki'da gongoro/ e is piti 'baar mo mmodi mo mmoji gu'b pitinj gana/ mo tani tom piti kun tana a'di mo tani dhunu ki mo ma ku'th is mo be.

22 Hili wakki/ jan 'deñ kamu/ jin 'bitha'bi'th mo mmobol a'di e mo gam a'di 'kup mo dhali pi a'di e mo tani a'di ki budha gongorom piti jin gama a'di

gwo is mo tani a'di midi ƙwa/ tom piti jin budhu bwa mo be.

²³ A'di jin diki ց'a'b nyakki aha/ mo tani a'di di'd apo/ aha/ mo dhali a'di jin diki nyak is tul ki aha/ mo tani a'di ta a'di jin ƙwa/i bwa mo.

*Mo jin Dokkin ma Rum Thus kun Nyo/on ka
Nyan'ko'd mo*

²⁴ Ka rum thus kun nyo/on iikin ka pije/ 'peni wathi/ mo tani a'di yaki'd ki tur mo e mo jin dar gi yi'de/ mo mmonjap mo mo mmosi/is mo. Dhali a'di diki gam monkamu/ mo tani a'di o gwo mo ki: Aha/ mina dok e gu'b pem ka nyan'ko'd mo 'peni mo jin yayika/ mo 'peni cine/ mo.

²⁵ Dhali ki a'di pu'dki'd mo tani a'di gamki a'di ki a'di dhi'thkunu mo dhali to thosonkunu ki 'bore/ mo be.

²⁶ Yan'ko'd a'di ki ya mo dhali susa rum pesun tiya mo kun shi/ashi/ mo kun bol a'di ki is pitin gana/ e mo dhali uni cičkin mo dhali 'ko imun mo. Dhali mondin 'ko'd gi wathi/ yan mo tani a'di warki'd ki shi/ mo mmobol jin ƙwa/a/ e mo be.

Mom'bor Miiŋ Gana/ mo

²⁷ Ki a'di oki gwo yansan mo tani a'boma kamu/ 'peni bwam ma waambuhany 'kwani mo tani a'di ekki cuuwa/ mo dhali o gwo mo ki: Mom'bor mii gom bwa gi a'di jin dhothi /e mo dhali ako yan jin pikina /e mo be.

²⁸ Hili a'di ki o gwo mo ki: Mmodhal gwo yansan e i is mo mmo/o gwo mo ki: Mom'bor mii gom uni gwansan kun cički Gwo ma Arumgimis mo dhali mmodhu uni mo be.

'Kwani kun Tana Nyakum Yil kun Ta Thus ki Thus mo Napki Jamas Mii mo

²⁹ Ka waambuhany 'kwani marki is mo tani a'di telki gwo 'pen mo mmo/o gwo mo ki: 'Kwani ma nyakum yil gwansan mo tana nyakum yil kun ta thus ki thus mo. Uni napki jamas mii mo, hili jamas miij kamu/ yisa minu ci gom uni yisa hili isi ciki/ jamas mii ma Yuunaan mo be.

³⁰ Haali/ me'da Yuunaan warki'd ki jamas mii gom 'kwani gi Pa Ninawa mo tani wakan mina Ya/ gi 'Kwani ita goma nyakum yil gi 'kwani gwansan mo be.

³¹ A'bom jin ta'da malik 'peni 'ko'd gwar ma biny cam mo tani a'di midi cuyi mis mo dhali dwall gwo mo nyakki 'kwani ma nyakum yil gwansan mo, dhali wał uni mo, haala yim a'di pu'dki'd mo 'peni 'pemen gi mony'cesh mo mmocik yuk ma Sulemaan mo, dhali hili mo mo ma, jan tal 'deñ kamu/ jin eka/ ek jin bolki'da Sulemaan e mo tani a'di di'd mmahan mo be.

³² 'Kwani gi Pa Ninawa mini cu mis mo e gwon dwall mo nyakki 'kwani ma nyakum yil gwansan mo dhali wał uni mo, haali/ uni ri'ckina du is mo 'peni gwo jin ciñ ma Yuunaan uni mo, dhali hili mo mo ma, jan 'deñ kamu/ jin eka/ ek mo mmobola Yuunaan e mo tani a'di di'd mmahan mo be.

Alamba/ gi Bungwar Is mo

³³ Wathinj kamu/ yisa di'da ki a'di ci'thki'da lamba/ mo dhali kar a'di e jis jin ćwanyu mo e bwań gu'b mo walla mmokar a'di mo e bwań'kwariny ton'kul bwa mo hili a'di ki dhal

a'di mo mmodi eya po/ tirkina/ mo ki uni gwansan
kun cic̄ki gu'b mo tani mini mish moŋkush mo be.

³⁴ Em bum a'di ta'da lamba/ gom buŋwar is bum
mo be. Wakki/ em bum tal 'de/ mo tani buŋwar is
bumi 'baar mo 'tu'du/ mo ki moŋkush mo be. Hili
wakki/ a'di diki tal 'de/ mo tani buŋwar is bum
'tu'dkunu mo ki mondhumumi'd mo be.

³⁵ Wakan miiyi ki 'bore/ mo ma, gom moŋkush
jin di'd e /e mo jin mina a'di diki dhurum mo mo.

³⁶ Yan'ko'd wakki/ buŋwar is bum 'tu'du/ mo
ki moŋkush mo tani mmodar gi mondhumumi'd
e 'bana kamu/ mo tani a'di 'baar ka 'bimpil mo
midi 'twak mo mo me'da bi ma lamba/ jin ci um
moŋkush mo be.

*Yesus A'di Be'dki Mii gi 'Kwani Parisiyiin mo
dhali Imanmisha Jo'd Gwo mo*

³⁷ Ki a'di di'd mmo/o gwo mo tani Wathim
Parisi dotki a'di mo mmoshwa to nyački a'di mo.
Wakan a'di yaki'd nyački a'di mo dhali ca'bki'da
tarabeesa mmoshwa to mo.

³⁸ Dhali Wathim Parisi merki'd kagahara mo
mmopar a'di e mo mmodina a'di ki 'thur me'd ki
yi'de/ n̄wa/a/ ki tonte/ gi montee mo.

³⁹ Dhali Tapa o a'di gwo mo ki: Shwane/
um 'Kwani Parisiyiin, um lamki 'ko'd gwar ma
kubbaaya mo dhala sahan mo tani dhali hili e bwaman
mo tani um 'tu'dkunu mo ki mondil to mo
dhali ki mii kun 'coka'cok mo.

⁴⁰ Um pus gwahan. Dina a'di jin ukki 'ko'd gwar
ki uk bwaman mo si'da/ 'taa?

⁴¹ Hili ciyi to jin minu ci ki me'd mo gom 'kwani
kun hatha'ko'd mo, to gwansan kun 'koni cine/

mo dhali hili mo mo ma, aris to 'baar mo ta kun dhelelkin mo gom um mo be.

⁴² Hili wayyi e um 'Kwani Parisiyiin, haali/ um çina nana/ ki to jin çinu Arumgimis mo dhali jipin to jin wana e ka guremu/ mo dhali aris jipi/ kun kuyi mo ki ƙuy mo dhali um ki ta piny is mo e momii miŋkar/e mo dhali mo/en ma Arumgimis mo. To gwansan ƙa ba/ mina umi mii thim mo ba/ dhali mmo'koki ta piny is gom miin tiyan tiya mo.

⁴³ Wayyi e um 'Kwani Parisiyiin haali/ um eni mon'kom 'borga/ mo e gu'b gi montul is mo dhali um eni monthe me'd e mo ma suug mo.

⁴⁴ Wayyi e um haali/ um wana e ki mon'kupaje kun 'konuki mish mo dhali 'kwani ki ii i'kupi uni mo mmo'kona uni ki mish uni mo be.

⁴⁵ Amanmisha jo'd gwoŋkana kamu/ 'de/ thok a'di gwo mo ki: Amanṭor Gwo, e gwo yan jin ona /e mo tani /e ki wak am si'da/ mo be.

⁴⁶ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wayyi e um kun ta imanmisha jo'd gwoŋkan mo si'da/ haali/ um ki dhu 'kwani to kun diṭa mii ki diṭ mo mmokal mo tani dhali um ki is bum 'koki ta ṭondit'i'd is kî me'd mo ki ari me'd buma ƙal 'deñ kamu/ mo be.

⁴⁷ Wayyi e um mo haali/ um nyanyki mon'kupaje gi imancı gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo, uni gun 'koshkina ibabam bum mo be.

⁴⁸ Wakan um ta iman/ o gwo apo/ mo dhali gam gwo me'd mo gom mii gi ibabam bum mo haali/ uni 'koshki uni jwa mo dhali um nyanyki mon'kupajem buni mo be.

⁴⁹ Wakan si'da/ Moyuk ma Arumgimis o gwo cikise/ mo ki: Aha/ mina hashki uni imancı gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo dhali imandhunu ki

she/ mo, dhali kun tiya i bwam uni mo mina uni
i'kosh jwa mo dhali kun tiya mina uni *iṭo'*c bwa
kagahara mo

⁵⁰ ka bas gi imanç*i* gwo ma Arumgimisi 'baar mo
kadhamo/ mo jin wolkunu mo 'peni mo gi *ka'*bu
mony'cesh mo tani minu dot to mo 'pena nyakum
yil gi 'kwani gwansan mo be,

⁵¹ 'pena bas ma Habiil mo ntaga bas ma
Sakariyya mo tani a'di jin 'ce'dkunu sho'k mo
e bwaman ma gwata/ jin karu mo mmomiiya
bas mo dhali e gu'b gi mondheleladhelel ma
Arumgimis mo. Nye, aha/ ṭorkina um gwo mo
ki a'di minu dot mo 'peni 'kwani ma nyakum yil
gwansan mo be.

⁵² Wayyi e um mo kun ta imanmisha jo'd
gwoñkan mo. Haali/ um bu'thkina muptha/ gi
moyukum mo. Dhali um ki is bum 'koki ciç mo dhali
um ki non uni gwansan kun ciçkin mo be.

⁵³ Me'd jin yakina a'di mo 'peni mo çaan mo tani
iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin ṭelki mii 'pen
mo mmodhu gwo mbwa mo gom a'di kagahara
mo dhali uni ki 'cwar a'di ki gwo mo jin mina a'di
oya ris ton tiya mo

⁵⁴ mmotimkina uni a'di mo mmoçor mo gom
a'di mo mmocesh a'di ki gwo jin mina a'di 'taki o
gom tonj kamu/ mo be.

12

Gwo jin Rumu apo/ Imanheka He'k E mo

¹ Dhali e mo çaan ka waambuhany 'kwani tana
ris ka ris mo tulki is mo mmontal 'de/ mo dhali uni
yapki unin tiya ki is mo tani dhali a'di ṭelki gwo
'pen mo mmo/o imancik a'di gwo gwo mo nṭwa/

a/ ki: Jiyi acumaŋ gi 'Kwani Parisiyiin ki e ki 'bore/
mo ma, uni kun tana he'k e ka he'k e mo.

² Toŋ kamu/ yisa di'da jin kumkunu 'kup mo jin
minu 'koki tor eya tente/ mo walla toŋ kamu/ yisa
di'da jin bagkunu mo jin minu 'koki mish mo yisa.

³ Wałki/ gwo jin ona um e mondthurumi'd mo
tani a'di minu cił mo e moŋkush mo dhali a'di jin
ona um ki ɬako/ mo ka ɬwal is e gu'b mo tani a'di
minu ci eya tente/ e 'kunŋu'b mo be.

A'di jin Minu Ko/ mo

⁴ Aha/ ṭora um gwo mo ikam pem mo ki: dhalku/
ki ɬo/ uni gwansan kun 'koshki buŋwar is mo ma,
dhali ɳ'ko'd uni dar ki miiŋ kamu/ mo jin misha
uni mii mo.

⁵ Hili aha/ mina rum um ki gwo mo gom a'di jin
mina umi ɬo/ mo: Koki a'di, a'di jin ta gi mom'bi'th
mo mmotaka ta'k mo e mo ma al o'd mo 'ko'di a'di
'koshki'da 'kosh mo. Nye, aha/ ṭora um gwo mo ki:
Koki a'di mo ma.

⁶ 'Konuki yol ushi 'dii imudhe'd ka ḥariipa mowa?
Dhali jan ṭal 'deŋ kamu/ 'peni uni yisa thinkunu e
mo ibwambor ma Arumgimis yisa.

⁷ E/ um hili amur'kup bum gana/ si'da/ uni 'baar
mo deŋkunu e mo be. Dhalku/ is ki ɬo/ mo ma.
Haali/ um gama she/ yol ki gam mo mmobol ushi
'dii e mo be.

Mmopiya Kristhos Gwo Mbwambori 'Kwani mo

⁸ Dhali aha/ ṭora um gwo mo, aris uni 'baar
mo ka 'detę/ 'detę/ kun mini pi gwo gom aha/
mbwambori 'kwani mo tani wakan si'da/ Ya/ gi
'Kwani midi pi a'di gwo mo ibwambori iman'doyu
gwo ma Arumgimis mo be.

⁹ Hili a'di jin waṭki aha/ gway mo mbwambori 'kwani mo tani a'di minu waṭgway mo ibwambori iman'doyu gwo ma Arumgimis mo be.

¹⁰ Dhali aris 'kwani 'baar mo ka 'det_e/ 'det_e/ uni kun oki gwo apo/ Ya/ gi 'Kwani mo tani uni minu dhal 'pen mo. Hili a'di jin wal gwo sor apo/ Shi/in Dheleladhelel mo tani a'di minu dhal 'pen mo yisa.

¹¹ Dhali ki uni mini sus um mo e bwambor gu'b gi montul is mo dhali e itapa mo dhali e uni gun ta gi moshirr mo tani dhalku/ is ki anan mo gom gwo gi wakata imina umi thoꝝ mo walla gwonta imina umi o mo,

¹² haali/ Shi/in Dheleladhelel a'di midi ḥor um gwo ki mo yansan gana/ mo gwo jin mina um ka i/o mo ba/.

Gwom 'Bi'th/e gom Wathi/jin Ta Pa ki Pa jin Ta Pus mo

¹³ Jan 'deň kamu/ 'peni bwanj 'kwani ma waambuhany oki a'di gwo mo ki: Mantor Gwo, Ḳana kam pem gwo mo ma, mmopwaꝝ mal bwa mo nyakki aha/ mo.

¹⁴ Hili a'di o a'di gwo mo ki: Wathi/ kaja kar aha/ mo mmota mandwall gwo mo walla mmota manpwakki um to bwa mo?

¹⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili ki 'bore/ mo ma, dhali jiyi aris mo jin 'thoꝝhu/ bwa ki e ki 'bore/ mo, haali/ mondiki/e gi wathi/ a'di diki gamki mo jin isha tom piti jin gama a'di ka entus mo.

¹⁶ Dhali a'di ki ḥor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo mmo/o gwo mo ki: A'cesh jin tana wathi/ jin ta pa ki pa mo tani a'di pirkī to me'd mo ka entus mo be.

17 Dhali a'di ki kulum gwo ibwa ki is piti mo ki:
Aha/ mina miiya tinta mo haali/ aha/ dara ki mo
mo mmodhu tom pem mo be.

18 Dhali a'di ki o gwo mo ki: To yansan a'di
imiga/ imii mo be. Aha/ mina 'kosh themes pem
ka 'cesh mo dhali nyan kuny caaga/ mo be. Dhali
aha/ mina dhu tom pem'i 'baar mo kun ta pos pem
mo dhali tom pem kun taka/ mo be.

19 Dhali aha/ mina owa kashiram pem gwo mo ki:
Kashiraa, /e ta gi to kun 'koshi jwa mo kun dhukunu
mo gom yil ka ris mo be. Hili mo isunse/ mo ma,
shwayi to mo, dhali piyi to mo dhali 'kunyi bwa mo
ma.

20 Hili Arumgimis o a'di gwo mo ki: /em pus
yan mo. Mon'thiny yan shwane/ mo tani akashiram
pini miga/ dot' peni/e mo, dhali to kun thosonkina
/e is mo tani uni mini ta kum maja mo?

21 Wakan a'di jin isha to ƙumma/ gom is piti mo
dhali diki ta pa ki pa mo 'kup ka Arumgimis mo.

Mmo/anan Is mo

22 Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki:
Wakan aha/ ƙora um gwo mo ki dhalku/ is ki anan
mo gom mon'koki/em bum mo, gom to kun mina
umi shwa mo walla to gom bungwar is bum mo a'di
jin mina umi hithi is mo.

23 Haali/ mondiki/e a'di ica'd ki tonṭe/ mo dhali
bungwar is a'di boli burrinye/ e mo be.

24 Kulumi gwo ibwa gom 'dii mo ma. Uni 'koki
si to mo walla 'koki 'cith to mo tani uni si'da/ dar
gi gu'b jin dhunu to mo walla themes mo dhali hili
Arumgimis thiipki uni mo be. Bakata 'te/ um a'di
i'bitha yol she/ ki 'bi'th mo mmobol 'dii e mo be.

²⁵ Dhali jan 'denj kamu/ 'peni bwam um di'da jin midi anan is mo jin midi mish mar gulan tur piti is mo?

²⁶ Wakki/ um si'da/ 'koki mish ushi ton gwa'dga/ mii mo kun wakan tan mo tani atinta anana um is mo gom miin tiya mo sa/?

²⁷ Kulumi gwo ibwa mo ma, gom jandin to mo mmocakina uni mo. Uni 'koki miiya tu'c mo walla sura thus mo. Hili aha/ tora um gwo mo goma Sulemaan eya aris monycam piti mo tani a'di dinuki hi'thki burrinye/ jin waki jandi/ 'peni uni gwansan 'de/ mo be.

²⁸ Hili wakki/ Arumgimis ki hi'th asho ki burrinye/ kun 'kon e bwaasho shwane/ mo dhali ka'thamo/ uni tagu i o'd mo tani bakata 'te/ imina a'di hi'th um ki burrinye/, um 'kwani kun atha monggam gwo is ki ath kan mo?

²⁹ Dhali dhalku/ ki simm to e jin mina umi shwa mo dhali gwo gom to jin mina umi pi mo walla dhalku/ ki ta iman/anan is e bwam bum mo.

³⁰ Haali/ aris 'kwani gi kal gi mony'ceshi 'baar mo tani uni simmki to gwansan e mo dhali Ababam bum mishki a'di caan jin mina umi mii ta gi uni mo be.

³¹ Ma mo simm jasi bampam piti e mo dhali aris to gwansan mini ta kum bum si'da/ mo be.

Mmo/ish Kumma/ e Momis mo

³² Dhalku/ is ki ko/ mo ma, usha ma'diny mo, haali/ bwa ma Ababam bum midi 'bor mo mmoci um bampa/ mo be.

³³ Yoli tom bum kun tana um mo ma. Dhali ci to jin çinu ki me'd mo gom 'kwani kun hatha 'ko'd mo. Kucurajisilaan ki is bum mo ma, uni gun

'koki war ki kun dhamo/ mo, a'di jin ish to kumma/
mo e momis jin midi diki ush me'd ki sule/ mo,
mo jin daru ka 'di/ mo mmo'dish mo is mo dhali
adhurstany midi diki 'ce'd uni sho'k mo be.

³⁴ Haali/ mo jin isha tom bum kumma/ mo tani
a'di imin ma dum bumi 'ko si'da/ mo be.

Imanmiiya Tu'c kun Timina Tim mo

³⁵ Dhalki empa'd bum minu 'kam ki to mo dhali
çitha lambam bum mo

³⁶ dhali wayi e ki 'kwani kun çorki tapam buni
mo mmopu'du/ bway pa mo 'peni momiimash jin
yukawa yuk mo wakan ki uni mini mish ka'd ki a'di
'twaŋkal ise/ ki a'di midi pu'du/ mo dhali nagkana
campur mo be.

³⁷ Mom'bor mii gom çiŋkina/ gwansan uni kun
gama tapa ki e mo ki a'di pu'dki'd ka nyaq'ko'd mo.
Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki a'di midi 'kam
empa'd piti ki to mo dhali yuk uni mo mmo'kowa
tharabeesa mo dhali a'di midi yaku/ mo dhali mii
uni to mo be.

³⁸ Wakki/ a'di pu'dki'd mo ntwa/ a/ ki momb-
wam/e mo tani walla 'ko'di mombwam/e mo tani
dhali a'di ki gam uni wakan mo tani mom'bor mii
gom çiŋkina/ gwansan mo be.

³⁹ Hili mishi yan mo ma, wakka mancila gu'b
midi 'taki misha tente/ jin mina wathin 'di/ iyayu/
mo tani a'di midi 'taki di ki e mo dhali midi diki
dhali gu'b piti 'pen mo wathin 'di/ ki 'ce'd mo.

⁴⁰ Um si'da/ mini mii thoson is mo haali/ Ya/ gi
'Kwani midi pu'du/ mo ka tente/ jin mina um 'koki
tosh ki a'di midi pu'du/ mo be.

Çiŋkina/ jin Diki Ta Isiŋ Gana/ mo

41 Bułerus o a'di gwo mo ki: Tapa, a/e łori gwom 'bi'th/ e yan jasi gom am mo 'teya, walla gom 'kwani 'baar mo?

42 Dhali Tapa ki o a'di gwo mo ki: Kaja a'di jin ta wathi/ isin gana/ mo dhali yuka yuł mo mmota mandhu to mo? a'di jin mina tapam piti kar ari tapa apo/ gu'b piti mo mmoçi uni tonłe/ ki 'ban buni ka tente/ ka kar/e mo?

43 Mom'bor mii gom ciñkina/ caan mo a'di jin mina tapam piti gam mo wakki/ a'di midi pu'du/ mo mmogam a'di mmomii kan mo be.

44 Ka jiñ gana/ aha/ tora um gwo mo a'di midi kar a'di eya powa ris tom piti 'baar mo kun tana a'di mo be.

45 Hili wakki/ ciñkina/ caan o gwo e is piti mo ki: Tapam pem tayi'da diiłe/ mo mmoyayu/ mo dhali a'di ki tel mii 'pen mo mmodor 'kwaniñ gwathł kun ta ciñkina/ mo dhali kun ta ciñkina/ nyara/ si'da/ mo dhali a'di ki shwa to mo dhali pi to mo dhali 'kosh ma su mo tani

46 tapa gi ciñkina/ yansan midi pu'du/ mo ka tee yan jin dina a'di ki tosh mo ki a'di midi yayu/ mo dhali ki mo jin dina a'di ki mish mo mo dhali a'di midi ci a'diya jisa mo dhali a'di midi kar a'di mo nyakki uni gun 'koki ta ku isin gana/ mo be.

47 Dhali ciñkina/ caan jin mishi bwan tapam piti mo tani dhali diki thoson is mo walla diki mii me'd isi bwam piti mo tani a'di midi bu'th mondor me'd ka ris mo be.

48 Hili a'di jin diki mish mo mo dhali mii to jin midi mii gam mondor mo tani a'di midi bu'th mondor jin gwa'dagwa'd mo. Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni kun cikunu to ki nyanye/

mo tani 'peni uni mo to jin caaca mo tani minu dot
mo. Dhali 'peni uni gun cina 'kwani to ki nyanye/
mo tani mina uni dot to ki nyanye/ si'da/ mo be.

Yesus ki Rak mo gi Kwa/u Bwa mo

49 Aha/ pu'dkina mo mmokar o'd apo/
mony'cesh mo be. Dhali aha/ ona bwayi ki a'di
minu 'tha mo hilə/.

50 Aha/ tana gi mo jin minu mii ki yi'de/ mo
mmomii nycine/ mo dhali aha/ miina is ki 'kasa/
'kasa/ mo ntagi a'di minu thim mo be.

51 Um toshkin ki aha/ pu'dkina mo mmoci
moŋku'th is e mony'cesh mo 'taa? Yisa. Aha/ tora
um gwo mo, hili, mmodhal mii e i is mo mmokwa/
bwa mo be.

52 Haali/ 'peni shwane/ mo gu'ba ṫal 'de/ jin mina
'kwani 'ko imudhe'd mo tani uni minu kwa/ bwa
mo, kun 'koni kwara mo mini kwa/ bwa mo apo/
uni kun 'koni su/ mo dhali kun 'koni su/ mo tani
mini kwa/ bwa mo apo/ unij kwara mo be.

53 Uni mini kwa/ bwa mo, ababa apo/ ya/ mo
dhali ya/ apo/ com mo, dhali kum apo/ 'bwa/ mo
dhali 'bwa/ apo/ kum mo dhali kumpa jin ta'da
mare/ apo/ mar pitim 'bomi mo dhali a'bom mash
jin ta'da mare/ apo/ mar piti mo be.

Mo jin Nyithu Mo mo

54 A'di si'da/ ki owa waambuhany 'kwani gwo
mo ki: Ki um parkina rak e mo mmocu mo ' pena
bor ma lungu'b mo tani um ki o gwo ki jahanne/ ki:
Ari piriny pu'dki'd mo be dhali wakan a'di miiki'd
mo be.

⁵⁵ Dhali ki um hilki 'tham 'peni 'ko'd gwar ma biny cam poshki'd mo tani um ki o gwo mo ki: Mo midi 'batha'ba'th mo. Dhali a'di miiki'd mo be.

⁵⁶ Um 'kwani kun tana he'k e ka he'k e kan mo. Um mishki to nyith e mony'cesh kun pilin mo dhali momis mo tani hili, atinta 'kona um ki mish nyith mo gi bun'kus shwanesan mo?

Mo jin Mina/e Thoson Gwo Nyakka Manyer/e Is ki Gway mo

⁵⁷ Dhali atinta 'kona um ki is bum ki theke'th gwo mo gom a'di jin 'boro'd mo?

⁵⁸ Me'd jin mina /e ya mo nyakka manyer /e is ki gway mo ibwambor ma mandwall gwo mo tani pali gwo mo mmothoson nyakki a'di mbway mo hili isi ciki/ ki a'di midi diki dir /e eya dwallin gwo jin ca'd mo dhali adwallin gwo jin ca'd mo midi ci /e eya mantor tonthus 'twa/a 'cesh mo dhali amantor tonthus 'twa/a 'cesh mo midi kar /e eya sijin mo be.

⁵⁹ Aha/ ṭora /e gwo mo ki /e mini diki pi ka pije/ ki sule/ mo ntagi /e mini ci ara maliim jinj 'ko'd mo be.

13

Mo gi Rijuwa Du Is mo walla Mony'ce'd Sho'k mo

¹ 'Kwanin tiya 'kon ki mo ɔaan mo uni kun ṭorki a'di gwo mo gom 'Kwani gi Pany Jaliil kun 'kosh ma Bilaatus abas buni e mo nyakki tom buni kun 'citha/ uni 'kus mo mmomiiya basa 'cesh mo.

² Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: A/um kulumki gwo ibwa ki 'Kwani gi Pany Jaliil gwansan ta imanmii miinthus kun shi/ashi/ mo mmobola ris

'Kwani gi Pany Jaliila tiya e mo 'taa? haali/ uni 'koshkunu ki isa nyor kan mo?

³ Aha/ tora um gwo mo ki: Yisa. Hili isi ciki/ um mini rica du is mo ki umi 'baar mo minu 'koki 'ce'd sho'k wakan mo be.

⁴ Walla uni gwansan kun 'koni 'kume'd i'ce'dka pekwara mo uni gun bitkina gu'ba turga/ apo/ mo e Pan Siluwaam mo dhali 'kosh uni jwa mo tani a/ um kulumki gwo ibwa mo ki uni ta imandhiŋ gwo kun shi/ashi/ mo mmobola ris unin tiya kun 'kon e Pa Urushaliim e mo 'taa?

⁵ Aha/ tora um gwo mo ki: Yisa, hili isi ciki/ um mini rica du is mo ki umi 'baar mo minu 'koki 'ce'd sho'k wakan mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Cwampu/ mo

⁶ Dhali a'di ki tor gwo gi gwom 'bi'th/e yan gom uni mo ki: Wathi/jin ta'd gi cwampu/jin sikina a'di e bwaagon piti mo dhali a'di pu'dki'd mo mmoŋap maman 'peni a'di mo tani dhali a'di diki gam jan 'deŋ kamu/ mo be.

⁷ Dhali a'di ki owa manhil cwalman gwo mo ki: Hili mo mo ma. Yil 'koni kwara shwane/ jin yayika/ mo mmoŋap maman 'pena pu/ yan mo tani dhali aha/ dinaki gam jan 'de/ mo. Jepi a'di ka 'cesh mo ma. Atinta mina a'di bu'th mony'cesh yan kan mo?

⁸ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Dhalki a'di di'd mo ma, tapa, yil yansan si'da/ ntagi aha/ mina ɔwany a'di ka 'kawur is mo dhali wol guren to/eya po/ mo.

⁹ Dhali waŋki/ a'di midi dho'th maman ki yil jin 'ko'd mo, 'boro'd be. Hili waŋki/ a'di diki dho'th

maman mo tani /e mini mish a'di jep ka 'cesh mo be.

A'bom jin Ta Nywol jin Waçkunu ka Cim ma Pesu/ mo

10 Dhali a'di diki'd mo mmotor gwo mo e gu'b gi montul isa kamu/ ka cim ma pesu/ mo.

11 Dhala 'boma kamu/ diki'd jin ta'd ga rum thus jin 'batha a'di mo mmo/ath mom'bi'th mo ki yili 'kume'd i'ce'dka pekwara mo. Ayim di'd ki gonjo/ mo dhali a'di mol is piti 'de'k ki 'bore/ mo.

12 Dhali ka Yesus parki'da yim e mo tani a'di yukki'da yim mo dhali owa yim gwo mo ki: A'boma, /e din ki 'kus mo 'peni 'ba'th pini mo be.

13 Dhali a'di ki dhu me'd piti apowa yim mo dhali ki jahanne/ ayim 'ka'dkina is mo dhala yim 'borki'da Arumgimis bwa i is mo be.

14 Hili tapa gi gu'b gi montul is mo a'di shwaki'da nyor ka nyor mo haala Yesus waçki'da waç ka cim ma pesu/ mo be. A'di ki o 'kwani gwo mo ki: Acim 'koni pe'de/ jin minu ka mii thima tu'c mo be. Iiyu/ ka cim gwansan mo ma ki um minu waç mo, yisa ka cim ma pesu/ mo.

15 Yan'ko'd Tapa ki thok a'di gwo mo ki: Um 'kwani kun tana he'k e ka he'k e mo. 'Kona um ka 'dete/ 'dete/ ka cim ma pesu/ ki 'cuç morbip bum mo walla thuluny bum 'peni gu'b buni mmosus uni mmopi yi'de/ mo 'taa?

16 Dhala 'bom yansan mo jin ta 'bwa/ ma Ibrahiim mo a'di jin dekkin ma Setaan ki yili 'kume'd i'ce'dka pekwara mo tani a'di ka ba/ mminu mii diki 'cuç mo 'peni mondek yan ka cim ma pesu/ mo?

¹⁷ Me'd jin okina a'di gwo gwansan mo tani aris uni kun ta 'kup ki a'di mo tani dhukunu ki mon'the is mo dhala ris 'kwani 'baar mo 'kunykina bwa mo goma ris mii gi monyca kun miikina a'di mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Emen To jin Miinuwa 'Tash mo

¹⁸ Dhali wakan a'di ki o gwo mo ki: Bampa/ ma Arumgimis wana e katinta mo sa/? Dhali aha/ mina kar a'di ka par 'ban katinta mo?

¹⁹ A'di wana e ki emen to jin miinuwa 'tash jin kala wathi/ mo dhali si e monsinum piti mo. Dhali a'di caki'd mo dhali a'di warki'd ki cwa mo dhali 'dii kun pen e mis mo tani nyanki gu'b buni eya bim piti mo be.

Gwom 'Bi'th/e goma Cumat̄ mo

²⁰ Dhali dok̄/e a'di ki o gwo mo ki: Aha/ mina kar Bampa/ ma Arumgimis ka par 'ban kata mo sa/?

²¹ A'di wana e ka cumat̄ jin ƙal ma 'bom mo mmo'thok̄ mo mmoce e ka dipany ka uçañ bwanani kwara mo ntagi a'di seki'd mo be.

Acampur jin Nyutha 'Twaman ki Nyu'th mo

²² A'di yaki'd mo e bway piti mo e bampa/ mo dhali e pa 'baar mo mmotor gwo mo dhali a'di ki ya mo 'kup ki Pa Urushaliim mo.

²³ Dhali wathin 'deñ kamu/ o a'di gwo mo ki: Tapa, mina uni gwansan kun wothkunu mo 'ko i daka/ kan mo 'taa? Dhali a'di ki o uni gwo mo ki:

²⁴ Uthi/ mo ma mmociç mo eya campur jin nyuthanyu'th mo haali/ 'kwani ṭorkika/ um gwo mo ki: Uni tana ris mo kun mini simm mo e mmociç mo tani dhali uni mini mol se mo be.

25 Ki eñ kamu/ ka mancila gu'b, ki a'di midi cu mis mo dhali mutha campur mo tani um mini tel mii 'pen mo mmodosha pije/ mo dhali nagkana campura po/ ki me'd mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, ka'dki am gu'b mo ma. A'di midi thok um gwo mo ki: Aha/ mola mo jin iiyina um 'peni cine/ mo be.

26 Dhali yan'ko'd um mini tel mii 'pen mo mmo/o gwo mo ki: Aman shwana to mo dhali pi to mo e bun'kus pini mo dhali /e ṭorki aman gwo mo e bway bam mo.

27 Hili a'di midi o gwo mo ki: Aha/ ṭora um gwo mo ki: Aha/ dinaki mish mo mo jin iiyina um 'peni cine/ mo be. Iiku/ um mo 'peni aha/ mo aris umi 'baar mo kun miiki mii kun 'coka'cok mo.

28 Dhali yan'ko'd um mini ko mo dhali 'pe'd shem bum mo ki um mini para Ibrahiim e mo dhala Is/ hak mo dhala Yakuub mo dhali aris imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo e Bampa/ ma Arumgimis mo dhali um ki is bum minu ṭa'k ka pije/ mo be.

29 Dhali 'kwani mini pu'du/ mo 'peni mom'pesho'k mo dhali 'pena bor ma lungu'b mo dhali 'peni mon'ko'd gwar ma bim poros mo dhali 'peni mon'ko'd gwar ma biny cam mo dhali uni mini 'ko mo atharabeeza gi Bampa/ ma Arumgimis mo be.

30 Dhali hili mo mo ma, unin tiya kun 'koni 'ko'd mo tani minu dhu itwa/a/ mo dhali unin tiya kun 'koni ṭwa/a/ mo tani minu dhu i'ko'd mo be.

Yesus Gwoki'd Apo/ Pa Urushaliim mo

31 Dhali e mo ćaan gana/ mo tani 'Kwanim Parisiyiina tiya pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo

ki: Yayı mo 'peni mahan mo haala Hirodus ḥap / emmo'kosh jwa mo be.

³² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ um mo ma dhali ṭora mak ḡaan gwo mo ki: Hili mo mo ma. Aha/ urkina ruma 'cesh ka pije/ mo dhali mii mowaç shwane/ mo dhali ka'thamo/si'da/ mo, dhali ka cim kwara mo tani aha/ mina 'baar bway pem mmothim a'di mo be.

³³ Bahili aha/ mina mii ya e bway pem shwane/ mo dhali ka'thamo/ dhali ka tee jin midi bathi 'ko'd mo haali/ a'di dinuki mish mii mo ka manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo minu 'koki 'taki 'ce'd sho'k ka pije/ mo 'peni Pa Urushaliim mo be.

³⁴ Ayy Urushaliim, Urushaliim, um kun 'koshki imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ jwa mo dhali 'kosh uni gwansan ki wosh mo uni gun hashkunu mo e um mo. Me'd wana risa jin oka/ bwayi mmotul ucim bum is mo mmontal 'de/ mo me'd kumana ḥwa jin wupi ushan piti ka bi mo dhali um ushkin mo be.

³⁵ Hili mo mo ma. Gu'b bum dhalkunu um 'pen ki ma'du/ mo be. Dhali aha/ ṭora um gwo mo ki um mini 'koki par aha/ e mo ntagi um mini o gwo mo ki: Mom'bor mii ki a'di jin pu'dki'd ki gway gi Tapa mo be.

14

*Yesus Wacki Wathi/jin 'Kosha 'Batha Wasa/I/is
mo*

¹ Dhali ka cim ma pesun 'deñ kamu/ mo tani ki a'di yaki'd mo mmoshwa to mo e gu'b gi tapañ kamu/ mo 'peni 'Kwani Parisiyiin mo tani uni timki a'di mo be.

² Dhali hili mo mo ma, wathinj kamu/ doshki'da bor a'di mo a'di jin ta'd gi 'batha wasa/ e is piti mo.

³ Dhala Yesus ki o imanmisha jo'd gwoŋkan gwo mo dhali 'Kwani Parisiyiin gwo mo ki: A'di ta mii gi gwoŋkan mo 'taa? mmowaça waç ka cim ma pesu/ mo? walla minu dhalku/ mo?

⁴ Hili uni 'kon ki shwam mo. Yan'ko'd a'di ki sus a'di mo dhali waç a'di mo dhali mmodhal a'di mmoya mo be.

⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Wathi/ jana 'peni bwam um ta'd gi thuluny mo walla morbip kun ta'kkin mo e bwany jis mo, mina a'di diki ya ki jahanne/ mo mmodir uni ka pije/ mo ka cim ma pesu/ mo 'taa?

⁶ Dhali uni mol thoğ gwo yansan mo be.

Gwo gom Yilkina/ dhali Com Gu'b mo

⁷ Dhali a'di ki ḥor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo gom uni gwansan kun yukkunu mo ki a'di nyithki uni mo mmokwanykina uni mon'kom 'borga/ mo mmo/o gwo mo ki:

⁸ Ki /e yukkunu mo, ma e momiimash ka tul 'kup mo tani dhalku/ ki ç'a'ba 'cesh e mom'borga/ mo, hili isi ciki/ wathi/ jin ekki'd ki /e mo yukkina a'di mo be,

⁹ dhali a'di jin yukki /e mo gara/ midi pu'du/ mo dhali o /e gwo mo ki: Ciyi mo yansan ki wathi/ yansan mo ma dhali yan'ko'd /e mini ṭel mii 'pen mo mmo'the is mo mmobu'th mo jin gwa'dagwa'd mo be.

¹⁰ Hili ki /e yukkunu mo tani yaku/ mo dhali ç'a'b e mo jin gwa'dagwa'd wakan mo, ki a'dim bum jin çiki'da yuğ mo midi pu'du/ mo tani dhali a'di midi o /e gwo mo ki: Amugum pema, shoru/ mo

ma, mmoča'bi mompoko'd yaase mo. Yan'ko'd / e minu tał mo e buŋ'kus uni 'baar mo kun 'kona tharabeesa nyakki /e mo be.

¹¹ Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dhu is buni ki ca mo tani minu dhu ki gwa'd mo, dhali a'di jin kar is piti ki gwa'd mo tani a'di minu kar ki ca mo be.

¹² Dhali a'di si'da/ o gwo mo e wathi/ jin yukki a'di mo ki: Ki/e ki ćiya yuk jin yuku mo gom tonte/ mo walla dhan tonte/ jin shwanu mo tani dhalku/ ki yuk imugum pini mo walla ikam pini mo walla ibas pini mo walla imannyak 'kom pini kun ta pa ki pa mo hili isi ciki/ uni si'da/ mini yuk /e mo mmodoł mii mo dhali /e minu rak mii yani bway mo be.

¹³ Hili wakki/ /e mini ćiya yuk jin yuku mo tani yuki 'kwani kun hatha'ko'd mo ma, dhali uni gun kutha is gunkuru/ mo dhali uni kun ta ŋwol mo dhali uni gun tana ja'da/ mo be

¹⁴ dhali/e minu 'bor mii mo haali/ uni mini mol / e to rakı bway mo be. Hili/e minu rak to ibway mo ki mompinu ki uni kun ta kuŋ kar/e mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Dhan Tonte/jin Shwanu mo

¹⁵ Ki jan tał 'deŋ kamu/ 'peni uni gwansan kun 'kokina tharabeesa nyakki a'di mo cikki gwo yansan mo tani a'di o a'di gwo mo ki: Mom'bor mii gom a'di jin midi shwa tonte/ e Bampa/ ma Arumgimis mo be.

¹⁶ Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Wathi/ ki ej kamu/ ćiki'da yuk mo gom dhan tonte/ jin shwanu mo tani a'di yukkan 'kwani ka ris mo be.

¹⁷ Dhali ka tee pu'dki'd mo gom tonte/ mo tani a'di hashki ćinkinam piti mo mmo/o uni gwansan

gwo mo uni kun yukkanu mo ki: Iiyu/ mo ma, haali/ aris to 'baar mo thosonkunu mo be.

¹⁸ Hili uni 'baar mo ṭelki mii 'pen mo mmoçi gwo 'ko'd mo be. Wathi/ jin ṭwa/a/ a'di oki a'di gwo mo ki: Aha/ daka yola bunto mo dhali aha/ mina mii ya mo mmopar a'di e mo. Aha/ dotkina /e mo ki aha/ minu dhalku/ mo be.

¹⁹ Dhali jaŋ kamu/ o gwo mo ki: Aha/ yolkina morbipi 'kume'd mo kun repu/ 'ba/ ki dhanṭka'b to ka susu/ susu/ mo dhali aha/ mina mii ya mo mmopal uni mo. Aha/ dotkina /e mo ki aha/ minu dhalku/ mo be.

²⁰ Dhali jaŋ kamu/ o a'di gwo mo ki: Aha/ daka mashkina a'bom mo dhali gom gwo gi wakan mo tani aha/ mina molku/ yaku/ mo be.

²¹ Wakan ćinkina/ a'di pu'dki'd mo dhali ṭor gwo yansan ki tapam piti mo dhali com gu'b a'di shwa'da nyor kagahara mo dhali o ćinkinam piti gwo mo ki: Yaku/ ka piye/ ki jahanne/ mo ma, e bwaya beega/ mo dhali bway tura nyu'thga/ mo gi 'penkuman bampa/ mo dhali susi uni gun hatha'ko'd mo dhali uni gun ķutha is guñkuru/ mo dhali uni gun tana ja'da/ mo dhali uni kun ta ɻwol mo.

²² Dhali yan'ko'd ćinkina/ ki o gwo mo ki: Tapa, gwo gi kankina /e akan mo tani miikunu mo be dhali embul di'd naskina/ mo.

²³ Dhali tapa ki o ćinkina/ gwo mo ki: Yayi e bway tur ka piye/ mo kun 'kon is'ko'd mo dhali e bwaagonj mo dhali malasi 'kwani ki gwo mo mmo/ iiyu/ mo, ki gu'b pem minu 'tu'd mo be.

²⁴ Haali/ aha/ ṭora um gwo mo ki jan ṭal 'deŋ kamu/ 'peni 'kwani gwansan kun yukkanu mo tani

uni mini 'koki nyok tontem pem mo be.

*Mii jin Minu Mii Deŋ E Mmota Amancika Yesus
Gwo mo*

²⁵ Dhali adhana waambuhany 'kwani nya᷑kki ii ki a'di mo dhali a'di ki ṭuka bor mo dhali o uni gwo mo ki:

²⁶ Wa᷑kki/ wathinj kamu/ midi yayu/ i aha/ mo dhali diki shi/ ababam pitinj gana/ i e mo dhali kum mo dhali ash mo dhali uci mo dhali ikam mo dhali i'bawaham mo, nye, dhali mondiki/em pitinj gana/ si'da/ mo tani a'di mol ta amancik gwom pem mo be.

²⁷ A'diyin jin diki ƙal cwany'cithan dhul pitinj gana/ mo dhali bath aha/ isho'k mo tani a'di mol ta amancik gwom pem mo be.

²⁸ Haali/ wathi/ jana 'peni bwam um jin ona bwa ki nyan gu'ba turga/ mo mina a'di diki di ntwa/a/ mo mmoden to e jin midi mii 'baar a'di mo 'taa? wa᷑kki/ a'di ta'd gi to jin 'kosh jwa mo mmoothim a'di mo.

²⁹ Hili isi ciki/ wa᷑kki/ a'di midi kar mo jin ƙa'bu mo tani dhali a'di mol a'di thim mo tani aris uni 'baar mo kun mishi a'di mo tani mini ʈel mii 'pen mo mmomii a'di ka mak mo be

³⁰ mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yan ti ʈelki mii 'pen mo mmonyan gu'b mo tani dhali mol a'di 'ka 'kup mo be.

³¹ Walla malik si'da/ jin yaki'd mo mmogam 'kup ka malika kamu/ mo mmo/as mo tani mina a'di diki di itwa/ a/ mo mmo'cunycur mii mo wakki/ a'di mish ta ga askar ka alaapi 'kume'd mo mmogam a'di 'kup mo a'di jin yayi'd mo apo/ a'di nyakka askar alipi iss 'kwanimpa 'de/ mo 'taa?

³² Dhali wakki/ a'di diki wakan mo tani ka malika kamu/ dina sho'k mmosi'du/ mbway mo tani a'di ki hash amanya mo dhali dot gwo mo gom monjku'th is mo be.

³³ Gom gwo gi wakan mo tani a'diyin 'peni um mo jin diki dhal tom piti 'peni 'baar mo jin tana a'di mo tani a'di mol ta amancik gwom pem mo be.

A'doŋkoro/ jin Thapathap mo

³⁴ A'dongoro/ a'di 'bora'bor mo hili wakki/ a'di ki this mom'bala'th piti e mo tani a'di midi mish mom'bala'th piti ta kata ka nyar'ko'd mo?

³⁵ A'di diki ha me'd mo goma 'cesh mo walla goma duhal guren to/e mo. 'Kwani mini biṭ a'di ka piye/ mo. A'di jin ta gi bwany'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

15

Gwom 'Bi'th/e gom Ka'baljin Thisi E mo

¹ Dhali imantera thulpa/ dhali imanmii miinthus mo uni 'kokin mo mmo'dish a'di is mo mmocik a'di gwo mo be.

² Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar to mo uni miina gumgum mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yansan a'di buthi imanmii miinthus mo dhali nyak to shwa ki uni mo be.

³ Wakan a'di ki ṭor uni gwo gom gwom 'bi'th/e yansan mo be ki:

⁴ Ki wathi/ jana ibwam um ta'd gi ḫa'bal issi mudhe'd mo, wakki/ jan 'de/ this e mo 'peni uni mo tani a'di midi diki dhal uni ka iss 'kwanimpa imudhe'd mmo/ath 'de/ mo e bwaasho mo dhali ya

mo mmonjap a'di jin thiski e mo ntagi a'di ki gam a'di mo 'taa?

⁵ Dhali ki a'di gamki a'di mo tani a'di ki kar a'di mo e 'kupa bim piti mo dhali 'kuny bwa mo be.

⁶ Dhali ki a'di pu'dki bway pa mo tani a'di ki yuk imugum piti mo dhali imannyak 'kom piti mmontal 'de/ mo mmo/o uni gwo mo ki: 'Kunyi bwa mo ma, nyakki aha/ mo, haali/ aha/ gamkina ka'bal pem jin thiski e mo be.

⁷ Dhali wakan, aha/ ṭora um gwo mo ki mom'bor bwa midi caaca mo ki nyanye/ mo e momis mo apo/ jan 'de/ jin ta'da amanmii miinthus jin ri'cki'da du is mo mmobol uni gun ta iss 'kwan-impa imudhe'd athka 'de/ e mo kun tana kar/e mo uni gun mini mii 'koki ta gi mo gi rica du is mo be.

Gwom Bi'th/e gom Emena Guurush jin Thisi Emo

⁸ Walla a'bom jana ta gi emena guurush 'dolkon kushi kume'd mo,* wakka yim this jan 'deñ kamu/ e mo tani mina a'di diki kanya lamba/ mo dhali dhi'th gu'b mo dhali ḥap a'di ki burbur mo ntaga yim ki gam a'di mo 'taa?

⁹ Dhali ka yim gamki a'di mo tani ayim ki yuk iyim piti mo dhali imannyak 'kom piti mo mmontal 'de/ mo mmo/o gwo mo ki: 'Kunyi bwa mo ma, nyakki aha/ mo, haali/ aha/ gamkina emena guurush pem jin thisika/ e mo be.

¹⁰ Dhali wakan si'da/ aha/ ṭora um gwo mo ki mon'kuny bwa midi di mo ibwambori iman'doyu gwo ma Arumgimis mo apo/ amanmii miinthus 'de/ jin ri'cki'da du is mo be.

* **15:8** Emena guurush 'dolkon kush 'de/ jin wana e ki nasa guurush mo.

Gwom Bi'th/e gom Ya/ gi Wathi/jin Thisi E mo

¹¹ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wathi/ di'd jin ta gi iya/i su/ mo be.

¹² Dhali a'di jin gwa'da'd ki uni mo, o com gwo mo ki: Ababa, ci aha/ to jin minu pwałk bwa mo gom aha/ mo. Dhali a'di ki pwałki uni to bwa mo be.

¹³ Dhali ka cim 'koki ta aris n'ko'd mo tani a'di ya/jin gwa'da'd mo tulki'da ris to isi 'baar mo dhali a'di ki bu'th moyam piti mo e bampa/ jin si'dasi'd mo, dhali e mun mo tani a'di ki la mii tom piti ka burbur mo dhali a'di diki butha shure/ mo.

¹⁴ Dhali ki a'di 'baarki tom piti 'baar mo tani adhan te/ cuki mis mo e bampa/ çaan mo dhali a'di telki mii 'pen mo mmohar to mo be.

¹⁵ Wakan a'di yaki'd mo mmogam is piti gi wathin 'de/ gi 'peñkuman bampa/ çaan mo. A'di ki hash a'di mo e bwam buntom piti mo mmoci kuthar to mmoshwa mo.

¹⁶ Dhali a'di imina bwa 'bor mmoshwa kwarma'c maman cwa mo kun çinu kuthar mo mmoshwa mo be. Dhali jan 'deñ kamu/yisa di'da jin ci a'di to mo.

¹⁷ Hili ki a'di kulumki gwo ibwa mo ki is piti mo tani a'di o gwo mo ki: Hili çinkina/ ma baba wana risa kun cikina a'di aguurush mo dhali kun ta gi tonte/ kun 'koshi jwa mo dhali kun uri 'kup mo, hili aha/ 'ce'dkunu sho'k ki te/ mmahan mo be.

¹⁸ Aha/ mina cu mis mo dhali ya ababam pem mo dhali aha/ mina o a'di gwo mo ki: Ababa, aha/ miikina miinthus apo/ momis mo dhali ibwambori/e mo be.

¹⁹ Aha/ mina mish ta ji gi ha me'd mo dok/e yisa ki aha/ minu yuk ki ya/m pini mo. Kari aha/ ki

çinqkina/ jin midi mii to ka guurush mo ma.

²⁰ Dhali a'di cuki mis mo dhali pu'd mo eya ababam piti mo. Dhali hili ki a'di si'dasi'd mo mbway naskina/ mo tani ababam piti mishki a'di mo dhali a'di ki hil a'di ka 'thime/ mo dhali a'di ki gus mo dhali koth a'di me'd mo dhali pi a'di 'twa/ mo be.

²¹ Dhali ya/ ki o a'di gwo mo ki: Ababa, aha/ miikina miinthus apo/ momis mo dhali ibwambori / e mo. Aha/ dinaki ta ji gi ha me'd mo jin minu yuk ki ya/m pini mo be.

²² Hili com ki o çinqkinam piti gwo mo ki: Guyu/ burrinye/jin 'boro'd ki jahanne/ mo ma dhali hi'th a'di mo, dhali hi'th a'di ki tome'd mo dhala ppa/ e sho'k piti mo.

²³ Dhali guyu/ ara morbip mo jin 'thika'thik mo dhali 'kosh a'di mo dhali dhalki ana 'kana a'di mo dhali 'bor bwa mo.

²⁴ Haali/ ya/m pem yansan a'di wuki'd mo dhali a'di pik'i'd mo shwane/ dok/e. A'di thiski e mo tani, dhali a'di gamkunu mo. Dhali uni telki mii 'pen mo mmo'bor bwa mo be.

²⁵ Dhali ya/ jin ta'da bwa nyara/ mo tani a'di di'd e bwam bunto mo. Dhali ki a'di pu'dki'd mo dhali 'dish gu'b is mo tani a'di cikki gway jin yuķu mo dhali sa jin sana 'kwani mo be.

²⁶ Dhali a'di ki yuk çinqkinañ kamu/ 'de/ mo dhali a'di ki dot a'di gwo gom 'pemen mii yansan mo.

²⁷ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Akam pini pu'dki'd mo dhali ababam pini a'di 'koshki a'di ara morbipa 'thikga/ mo haali/ a'di bu'thki a'di ka nyaŋ'ko'd ki 'dantar mo dhali ki 'bore/ mo.

²⁸ Hili a'di shwaki'da nyor mo dhali ush bway

bwanj gu'b ya mo be. Ababam piti yaki'd/ ka pije/
mo dhali malas a'di mo.

²⁹ Hili a'di thokki com gwo mo ki: Hili mo mo
ma, ka ris yili 'baar mo tani aha/ miikina /e to mo
dhali aha/ dinaki ush gwoŋkan pini e mo. Hili /e
diki ci aha/ ari mi mo ki aha/ mina 'taki 'bor bwa
mo nyakki imugum pem mo.

³⁰ Hili ki ya/m pini yansan pu'dki'd mo tani a'di
jin loski tom pini ki miinthus jin ta miinycal mo
dhali /e ki 'koshki a'di amor bipa 'thikga/ mo.

³¹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Ya/uma, /e nyak
di ki aha/ isa yempa/ mo dhali aris to gwansani
'baar mo kun ta kum pem mo tani uni ta kum pini
mo be.

³² A'di ha me'd ki haŋ gana/ mo mmo'bor bwa
mo dhali mmo'kuny bwa mo goma kam pini
yansan jin wuki'd mo dhali a'di di'd ki e mo, a'di
jin thiskunu e mo dhali a'di gamkunu mo be.

16

Gwom 'Bi'th/e gi Wathi/jin Thisi To Dhu mo

¹ A'di si'da/ ki o imancik a'di gwo gwo mo ki:
Wathinj kamu/ diki'd jin ta pa ki pa mo, a'di jin ta'd
ka mandhu to mo dhali gwo gi yero a'di is ki gway
pu'dki'di a'di mo ki wathi/ yansan miiki tom piti
jin tana a'di ka burbur mo be.

² Dhali a'di ki yuk a'di mo dhali o a'di gwo mo
ki: Gwon tinta cikkika/ mo gom /e mo? Ciya/aa/
montondeŋ pini jin dhuna /e to e mo haali/ /e mini
mish ta amandhu to mo dok/e yisa.

³ Dhali amandhu to a'di o gwo mo e is piti
ki: Aha/ mina mii katinta mo sa/? haali/ tapam
pem a'di bu'thki mo jin dhuka/ to mo 'peni aha/

mo. Aha/ tana wathi/ jin 'bitha'bi'th jin 'kosh jwa
mo mmoçwany jis yisa dhali aha/ 'thena is mo
mmo'tho to mo.

⁴ Aha/ misha to jin migā/ mii mo ki 'kwani mini
mish aha/ bu'th mo e gu'b buni mo ki aha/ minu
kar 'pen ka pije/ mo 'peni mo jin dhunu to mo.

⁵ Wakan a'di ki yuk 'kwani kun 'kon ma mure/
gi tapam piti m'ba/ ka 'dete/ 'dete/ mo dhali a'di ki
o jin twa/a/ gwo mo ki: /e din ma mure/ gi tapam
pem i'ba/ ekata mo?

⁶ A'di ki thok a'di gwo mo ki: Ayin jin baru ki
iss* 'kwanimpa imudhe'd mo. Dhali a'di ki o a'di
gwo mo ki: Budhi awarka/ jin 'kwara /e to mo
dhali çä'bi a'cesh ki jahanne/ mo dhali 'kwari ki
iss† 'kwanimpa su/ i'ce'dka 'kume'd mo.

⁷ Dhali yan'ko'd a'di ki o jaŋ kamu/ gwo mo ki:
Dhali ekata si'da/ ndin ma mure/ /e m'ba/ mo?
Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Pos bunyan jin baru
ki iss 'kwanimpa mmudhe'd mo. Dhali a'di ki o
a'di gwo mo ki: Budhi awarkam pini jin 'kwara /
e to mo dhali 'kwari ki iss‡ 'kwanimpa idoŋon mo.

⁸ Dhali tapa ki maŋa mandhu to jin diki ta akar/e
mo goma gany piti mo, haali/ iya/ gi 'kwaniny'cesh
gwansan mo tani uni yukayuk mo eya nyakum yil
buniŋ gana/ mo mmobol iya/ gi moŋkush e mo be.

⁹ Dhali aha/ tora um gwo mo ki, miiya mugu gom
is bum mo ki to jin ta pa ki pa mo kun 'kokki ta kuŋ
kar/e mo, wakan ki a'di midi ush me'd mo tani uni
mini 'taki bu'th um mo e mo gi moŋ'kokki/e ki sule/
ya ye 'ba/ mo.

¹⁰ A'di jin ta isin̄ gana/ mo gom ari toŋ gwa'dga/

* **16:6** miiya † **16:6** kamsiin ‡ **16:7** tamaniin

mo tani a'di ta isin̄ gana/ mo si'da/ gom to jin ca'd mo. Dhali a'di jin̄ thisi to kun̄ gwa'dan mii mo tani ta a'di jin̄ thisi to kun̄ can mii si'da/ mo be.

¹¹ Wakki/ um 'koki ta isin̄ gana/ mo gom to jin ta pa ki pa mo kun̄ 'koki ta kuŋ kar/e mo tani aja a'di jin̄ midi ci um to jin̄ ta pa ki paŋ gana/ mo mmodhu mo?

¹² Dhali wakki/ um 'koki ta ku isin̄ gana/ mo gom to ma ciŋ kamu/ mo tani aja a'di jin̄ midi ci um a'di jin̄ midi ta jim bum gana/ mo?

¹³ Çinkinaŋ kamu/ yisa di'da jin̄ midi mish to mii gom tapa isu/ mo. Hili a'di midi mii shi/ jan tal' den̄ kamu/ i e mo dhali en jamu/ mo walla a'di midi bu'th jan 'de/ ka bor mo dhali wak jan̄ kamu/ mo. Um moli mii Arumgimis to mo dhali mii to gi ta pa ki pa mo.

¹⁴ Dhali 'Kwani Parisiyiin uni gun ta iman/ena guurush mo ki uni cikkina ris to gwansi 'baar mo tani dhali uni 'theKKi a'di shushi mis mo be.

¹⁵ Hili a'di o uni gwo mo ki: Um ta uni gun dhu is bum ka kar/e mo mbwambori 'kwani mo. Hili Arumgimis mishki'da dum bum mo. Haali/ a'di jin̄ ekki'd e bwaman 'kwani mo tani a'di ta tonthus ki thus mo e jis/e ma Arumgimis mo be.

Gwoŋkan jin̄ Cinu mo dhali Bampa/ ma Arumgimis mo

¹⁶ Gwoŋkan jin̄ çinu mo dhali imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo uni 'kokin̄ mo ntaga Yohaan mo. 'Peni mo yan mo tani gwom 'boro'd gi Bampa/ ma Arumgimis a'di cikunu mo dhali aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ cickini a'di ki mombujur mo be.

¹⁷ A'di 'disha mii mo gom momis mo dhali mony'cesh mmopi mo mmobol ari businya/ gi gwoŋkan jin ćinu mo ki a'di minu kar ki mompuu mo be.

Gwo jin Tor ma Yesus Apo/Mo jin Dhaluwa Dhal Pen mo

¹⁸ Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dhal up buni 'pen mo dhali mash kun tiya mo tani uni miiki miinyçal mo be, dhali a'di jin mashki'da 'bom jin dhalu 'pen mo ' pena kathim piti mo tani a'di miiki miinyçal mo be.

Wathi/jin Ta Pa ki Pa dhala Li/aasar mo

¹⁹ Wathiŋ kamu/ diki'd jin ta pa ki pa mo, a'di jin hi'tki burrinye/ jin ta'da buhe/ ka buhe/ mo dhali burrinye/jin na'bulana'bul mo dhali jin shwa to ki shwam paŋ gana/ isa yempa/ mo.

²⁰ Dhali e 'twaŋkala gonj piti mo tani wathi/ jin hatha'ko'd 'thikunu mo, a'di jin yuŋu gway ka Li/ aasar mo a'di jin tasha jama/ isi 'baar mo.

²¹ Dhali a'di dina gwo mbwa mo ki a'di minu thip mo ki to kun biŋkin 'pena tharabeesa gi wathi/ jin ta pa ki pa mo. Hila 'ka pu'dkin mo dhali 'te'd jamam piti mo be.

²² Wathi/ha'th'ko'd yan a'di wuki'd mo dhali a'di kalkina iman'doyu gwo mo eya bor ma Ibrahiim mo. Dhali wathi/ jin ta pa ki pa si'da/ tani a'di wuki'd mo dhali kankunu mo be.

²³ Dhali eya Haawiya mo tani a'di 'koshkunu is ka nyor mo dhali a'di 'de'kki em piti ki mis mo dhali a'di ki para Ibrahiim e mo 'pena dhana/ mo dhala Li/aasar eya bor piti mo be.

²⁴ Dhali a'di ki yuka yuk mo ki: Ababa Ibrahi-imma, miiyi mii apo/ aha/ mo ma dhali hasha Li/aasar mo mmoothul aliman me'd piti e yi'de/ mo dhali mmo'thupa le'd pem mo haali/ aha/ 'pe'dkina she/ mo eya le'dan o'd yansan mo be.

²⁵ Hila Ibraiim thok a'di gwo mo ki: Ya/uma, kayi gwo e mo ma. Ki /e din ki e mo tani, /e buthi tom 'boron pini mo dhala Li/aasar a'di buthi to kun shiyin wakan mo. Dhali hili, shwane/ a'di malaskunu imahan mo dhali /e din e mo jin 'pe'du she/ mo be.

²⁶ Dhali eya ris mii yan ka makampo/ mo tani dhan jisa caaga/ di'di bwaman am mo dhali um mo jin thosonkunu mo, ki uni gwansan kun mini 'taki 'cith 'peni mahan e /e mo mini mol mii mo, dhali jan 'den kamu/ midi mol 'cith 'peni mun ntagi am mo be.

²⁷ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wakki/ wakan mo tani aha/ dotkina /e mo ababa, mmohash a'di mo e gu'b ma babam pem mo be

²⁸ haali/ aha/ tana gi ikam pemi mudhe'd mo, wakan ki a'di midi rum uni ki gwo mo, hili isi ciki/ ki uni si'da/ mini 'koki iiyu/ mo e mo/isa nyor yansan mo be.

²⁹ Hili a/ ibraiim thok a'di gwo mo ki: Uni tan ga Musa mo dhali imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo. Dhalki uni cik uni gwo mo ma.

³⁰ Dhali a'di ki thok gwo mo ki: Yisa, ababa Ibraiim. Hili wakki/ jan 'den kamu/ midi ya i uni 'peni mowu mo tani uni mini rica du is mo be.

³¹ A'di ki o a'di gwo mo ki: Wakki/ uni 'koki ha gwo ma Musa e mo dhali gwo gi imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ e mo tani wakan si'da/ uni

mini 'koki ci bwam buni ka gam 'kup mo wakki/
jan 'deñ kamu/ midi 'taki cu mis 'peni mowu mo
be.

17

Mompal gi Miinthus mo

¹ Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki:
Mompalu gom miinthus ka jin gana/ mini pu'du/
mo. Hili wayyi e a'di jin mina uni ipu'du/ mo be.

² A'di midi 'bor ki 'bor gana/ mo wakka yo minu
'taki dek a'di m'bam piti mo dhali a'di minu bit
mo e kumma/ yi'de/ mo jin mina a'di 'taki diki rak
jan 'de/ 'peni uni gwansan is mo kun gwa'dan mo
mmomii miinthus mo.

³ Yipi 'kup 'kup ki is bum ki 'bore/ mo ma. Wakka
kam pini mii miinthus mo tani kucuri a'di ki gwo
mo ma, dhali wakki/ a'di ri'cki'da du is mo tani
dhalki a'di miinthus piti 'pen mo.

⁴ Dhali wakki/ a'di mii miinthus apo/ /e me'di
pesu/ ka tee mo tani dhali a'di ki tu'k mo me'di
pesu/ dhali o/e gwo mo ki: aha/ ri'ckina adu is mo
tani /e mini mii dhal a'di miinthus piti 'pen mo be.

Mari Aman Moŋgam Gwom Bam Is mo ma

⁵ Dhali uni gun dhunu ki she/ mo ki o Tapa gwo
mo ki: Mari aman moŋgam gwo is bam is mo ma.

⁶ Dhali Tapa ki o gwo mo ki: Wałki/ um ta gi
moŋgam gwo is mo me'd emen to jin miinuwa 'tash
mo tani um mini mish o cwa yansan jin wana e ka
'kum'dii gwo mo ki: Dhalki a'di yu'du/ mo dhali
dhalki a'di ćudhu/ mo e yi'deñ kumma/ mo dhali
a'di midi ha um gwo e mo be.

Atu'c jin Miina Ćiŋkina/ mo

⁷ Mina ṭal 'deŋ kamu/ 'peni um, a'di jin ta gi ciŋkina/ jin goro'da 'cesh walla jin ur ḳa'bal mo mmo/o a'di gwo mo ki a'di pu'dki'd mo 'peni bwam bunto mo ki: Yayu/ ki jahanne/ mo dhali ṣa'ba 'cesha tharabeesa mowa?

⁸ Walla mina a'di diki dhal gwo e i is mo mmo/o gwo mo ki: Thosonaa/ tonte/ mo ma dhali deki is pini ki burrinye/ mo dhali mii aha/ to mo ma, ntagi aha/mina shwa to mo dhali pi to mo dhali yan'ko'd /e mini shwa to mo dhali pi to mo?

⁹ A'di 'bori ciŋkinam piti bwa i is mo 'taa? haali/ a'di miiki to jin kankina a'di a'di gwo mo mmomii mo 'taa?

¹⁰ Wakan um si'da/ ki um miiki to gwansani 'baar mo kun kankunu um mo tani oyi gwo mo ki: Am tana ciŋkina/ kun 'koki ha me'd mo. Aman miikina jasi a'din 'deŋ gana/ mo jin ta'da ṭu'c bam mo be.

Yesus Dhelelki 'Kwani kun 'Kosha Monthusi 'Kume'd Is mo

¹¹ E bway gi Pa Urushaliim mo tani a'di yaki'd e bway bampa/ gi bwaman gi Pan Saamira mo dhali Pany Jaliil mo be.

¹² Dhali ki a'di cicki bampa/ mo tani a'di gamkina 'kwani kun 'kosha monthus 'kup mo uni kun 'koni 'kume'd mo, uni kun doshkin isa dhana/ mo.

¹³ Dhali uni ki 'de'k 'twam buni ki mis mo dhali o gwo mo ki: Yesus jin ta Tapa, miiyi mii apo/ aman mo ma.

¹⁴ Dhali ki a'di mishki uni mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ mo ma, dhali ṭor is bum eya tente/ e igasiis mo. Dhali ki uni ii kin mo tani uni dhelelkina is mo be.

¹⁵ Dhali yan'ko'd jan ṭal 'deŋ kamu/ 'peni uni mo tani ki a'di parki is piti e ki a'di waçu/ mo tani dokki'd ka nyan'ko'd mo mmomaŋa Arumgimis mo ki dhan 'twa/ jin caaca mo be.

¹⁶ Dhali a'di ki biṭ bwam/em piti a'cesh mo e sho'k ma Yesus mo mmoci a'di mom'bor bwa i is mo be. Hili a'di ta wathi/ gi Pan Saamira mo be.

¹⁷ Yan'ko'd Yesus ki o a'di gwo mo ki: 'Kona uni ki 'ko 'kume'd uni kun dhelelkin mo 'taa? Mane uni gun 'koni pedonjōn mane?

¹⁸ Jin ṭal 'deŋ kamu/ bunya/? diki gam mo mmodoku/ mo mmomaŋa Arumgimis mo hili isi ciki/ a'di jin diki ta Wathi/ Yahuuda/ mo be.

¹⁹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Cuyi mis mo ma dhali yayi e bway pini mo. Moŋgam gwo is pini a'di wothki /e mo be.

Mo gi Mina Bampa/ gi Momisi Pu'du/ mo

²⁰ Dhali a'di dotkunu gwo mo ki 'Kwani Parisiyiin mo ki Bampa/ ma Arumgimis midi pu'du/ kakasja mo sa/? Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Bampa/ ma Arumgimis midi diki yayu/ ki jamas mii jin minu tim ki ye'th ye'th mo.

²¹ Walla uni mini 'koki o gwo mo ki: Hili mo mo ma, A'di a'dan be, walla, Imattaan mo, haali/ hili mo mo ma, Bampa/ ma Arumgimis a'di di'di bwam um mo be.

²² Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Atee mini pu'du/ mo ki um mina bwa o mo mmopara tentenj kamu/ e jin ta ji gi Ya/ gi 'Kwani mo dhali um mini 'koki par a'di e mo be.

²³ Dhali uni mini o um gwo mo ki: Hili mo mo ma, mmattaan mo, walla, Hili mo mo ma, mmahan

mo tani, dhalku/ ki ii mo ma. Dhalku/ ki bath uni
isho'k mo.

²⁴ Haali/ me'da wara sho'k jin dhithi mo ka war
mo dhali mmokush mo 'peni momis mo 'peni 'ko'd
gwar gi 'bana kamu/ mo tani wakan mina Ya/ gi
'Kwani di eya teem piti mo be.

²⁵ Hili ntwa/ a/ a'di mina isi 'kosh ka nyor mo
gom to ka ris mo dhali a'di minu wał mo ki 'kwani
ma nyakum yil gwansan mo be.

²⁶ Me'da tee ma Nuuh mo tani wakan a'di midi
ta atee gi Ya/ gi 'Kwani mo be.

²⁷ Uni shwaki to mo dhali uni piki to mo dhali
uni mashkin mo dhali uni 'kokin mo mmoçiya ci
mmomash mo ntaga tee jin cickin ma Nuuh mo
e bwaa kur mo dhali agannu/ yi'de/ pu'dki'd mo
dhali 'ce'd uni 'baar mo sho'k mo be.

²⁸ Wakan si'da/ a'di mina e waka tee ma Luuth
mo - uni shwaki to mo dhali uni piki to mo dhali
uni yolki to mo dhali uni yolkin mo dhali uni siki
to mo dhali uni nyanji to mo

²⁹ hili ka tee jin yakin ma Luuth ka pije/ mo
'peni Pan Saduum mo tani o'd dhali to jin si'du/ mo
he'thki'd ka sho'k mo 'peni momis mo dhali 'ce'd
uni 'baar mo sho'k mo be.

³⁰ Wakan si'da/ a'di midi ta atee gi Ya/ gi 'Kwani
ki a'di minu tor eya tente/ mo be.

³¹ Ka tee çaan mo tani dhali a'di jin di'd e
'kungu'b mo nyakki tom piti jin tana a'di e gu'b mo
tani midi diki thulu/ ka 'cesh mo mmo'do uni mo
dhali wakan si'da/ a'di jin di'd e bwam mombunto
mo tani midi diki dokku/ ka nyan'ko'd mo.

³² Kayi gwo gi asha Luuth e mo ma.

³³ A'diyin jin midi simm to e jin mina a'di ita e
mondiki/em piti mo tani a'di midi this a'di e mo

be. Hili a'diyin jin midi this mondiki/em piti e mo tani a'di midi kar a'di mo be.

³⁴ Aha/ tora um gwo mo, e mon'thiny çaan mo tani 'kwani su/ mini 'kowa cin tal 'de/ mo. Dhali jan tal 'de/ minu bu'th mo, dhali jaŋ kamu/ minu dhalku/ mo be.

³⁵ Up mini 'ko isu/ mo kun mini yor to mo mmontal 'de/ mo. Dhali jan tal 'de/ minu bu'th mo, dhali jaŋ kamu/ minu dhalku/ mo be.

³⁶ Dhali 'kwani su/ si'da/ mini 'ko e bwam bunto mo. Dhali jan 'de/ minu bu'th mo, dhali jaŋ kamu/ minu dhalku/ mo be.

³⁷ Dhali uni o a'di gwo mo ki: Mmana, Tapa? A'di ki thok uni gwo mo ki: I mo jin dina buŋwar is nycine/ mo tani e mo yan mo tani korro/ mini tul is mo mmontal 'de/ mo be.

18

Gwom 'Bi'th/e goma 'Bom jin Wun ma Kath mo dhala Mandwall Gwo mo

¹ Dhali a'di ki tor uni gwo ki gwom 'bi'th/e mo jin ta gi 'pemen jin mina uni ka mii 'tho mo isa yempa/ mo dhali mmo'kokki dhoṭha du mo be.

² A'di ki o gwo mo ki: E 'peŋkuman bampaj kamu/ mo tani wathi/ diki'd mo jin ta'da mandwall gwo mo. A'di si'da/ jin diki ko/a Arumgimis mo walla diki tak 'kwani mo be.

³ Dhala 'boma kamu/ jin wun ma kath si'da/ mo tani diki'd e 'peŋkuman bampa/ çaan mo, a'di jin rashki ya ka yempa/ e a'di mo dhali o gwo mo ki: Miyyi aha/ ka kar/e mo ma apo/ a'di jin yeri aha/ is ki gway mo.

4 Dhali hili ki a'di di'd mmo/ush mo tani hili yan'ko'd a'di ki o gwo ki is piti mo ki: Ba aha/ yisa ko/ka Arumgimis yisa walla taₖa 'kwani yisa

5 hili goma 'bom yansan jin wun ma kath mo mmoṭu/ulkina a'di aha/ ki mii mo tani aha/ mina mii ka kar/e goma yim mo, wakan ka yim midi diki wuyaa/ is e mo ki yam piti jin rashina a'di mo be.

6 Dhali Tapa ki o gwo mo ki: Cik̄i gwo mo ma, jin on ma mandwall gwo jin diki ta amanmii ka kar/e mo.

7 Dhali min ma Arumgimis diki mii ka kar/ e gom kum piti kun kwanykina a'di mo 'taa? uni gun gwoki 'twa/ i a'di ki montee ilu/ mo dhali ki mon'thiny mo 'taa? Mina a'di itaya adiite/ apo/ uni mo 'taa?

8 Aha/ tora um gwo ki a'di midi mii ka kar/e gom uni ki jahanne/ mo. Bahili ki Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ mo tani mina a'di gam mongam gwo is e mony'cesh mo 'taa?

Gwom 'Bi'th/e gom 'Kwani Parisiyiin mo dhali Imantera Thulpa/mo

9 A'di si'da/ki ṭor gwom 'bi'th/e yansan ki uni gun gam 'twa/ 'kup ki is buni mo ki uni ta kunj kar/e mo dhali waₖ kun tiya mo.

10 'Kwani su/ iikin mo e gu'b gi mondhelelad-helel mo mmo'tho mo. Jan 'de/ ta Wathim Parisi mo. Dhali jamu/ ta'da mantera thulpa/ mo be.

11 Wathim Parisi doshki'd mo dhali 'tho kan ki is piti mo ki: Arumgimis, aha/ 'bora /e bwa i is mo ki aha/ dinaki waki 'kwanin tiya mo kun ta imankwal to mo dhali kun 'koki ta kuŋ kar/e mo dhali imanmii miinyçal mo walla mmodiki wa e ka mantera thulpa/ yansan mo be.

¹² Aha/ ga/a to mo me'di su/ ka dhas mo. Aha/ cina to mo jin taku Arumgimis 'peni to 'baar mo jin gamkika/ mo be.

¹³ Hila mantera thulpa/ a'di doshki'd isa dhana/ mo, a'di diki 'de'k em piti 'kup ki momis mo, hili a'di dorki'da bor piti ki me'd mo mmo/o gwo mo ki: Arumgimis, miiyi mii apo/ aha/ jin tana amanmii miinthus mo.

¹⁴ Aha/ tora um gwo mo ki: wathi/ yansan yaki'd ka luŋgu'b bway gu'b piti mo ki mo ma kar/e mo, ma mo dhalka kamu/ mo. Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo kun dhu is buni ki ca mo tani uni minu dhu ki gwa'd mo, hili a'di jin karki is piti ki gwa'd mo tani minu kar ki ca mo be.

Yesus 'Borki Ushi Uci Mii mo

¹⁵ Dhali uni 'kokin mo si'da/ mmosusi usha 'pereny i a'di mo ki a'di midi ta uni is ki me'd mo. Dhali ki imancik a'di gwo parki a'di e mo tani uni kucurki uni ki gwo mo be.

¹⁶ Hila Yesus yukki uni i a'di mo mmo/o gwo mo ki: Dhalki ushi uci iiyini aha/ mo ma, dhalki uni ki non mo. Haali/ ku gi wakan mo tani 'kon e Bampa/ ma Arumgimis mo be.

¹⁷ Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: a'diyin jin midi diki bu'th Bampa/ ma Arumgimis me'd ara 'ci mo tani midi diki ciç a'di mo be.

Wathin Dhuru'c jin Ta Pa ki Pa mo jin Ta Tapa mo

¹⁸ Dhali tapanj kamu/ dot a'di gwo mo ki: Mantor Gwo jin 'boro'd. Aha/ mina mii kata mo mmogam mal gi mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo sa/?

¹⁹ Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Atinta yuka /e aha/ ki jim 'boro'd mo? Wathin tal 'denj

kamu/ yisa di'da jin 'boro'd mo, hili Arumgimis a'di 'de/ mo be.

²⁰ /e mishi gwoŋkan kun 'kwarkunu mo kun o gwo mo ki: Dhalku/ çal ki mii mii mo ma, dhali, Dhalka 'kosh ki mii 'kosh mo ma, dhali, Dhalku/ to ki mii kwal mo ma, dhali, Dhalki gwonthus ki mii ak mo ma, dhali, Taki cim dhali kwan mo ma.

²¹ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Aris to gwansan dhukika/ mo 'peni yil pem jin taka/ dhuru'c mo be.

²² Dhali ka Yesus cikki a'di mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: Ton tal 'dēn kamu/ di'd jin atha /e mo be. Yoli aris to gwansan kun tana /e mo ma dhali ciki uni gwansan kun hatha'ko'd mo dhali /e mini gam mo jin isha to ɺumma/ e momis mo dhali yayu/ mo dhali bathaa/ isho'k mo.

²³ Hili ki a'di cikki gwo gwansan mo tani a'di warkina bwa ki dit mo haali/ a'di ta wathi/ jin ta pa ki pa mo be.

²⁴ Yesus hilki a'di mo dhali o gwo mo ki: Mii wa'di dita/ gom uni gwansan kun ta pa ki pa mo mmociç Bampa/ ma Arumgimis mo be.

²⁵ Haali/ a'di 'ka'da mii gom kalman mo mmoya ki solol e jisa 'dipira/ mo mmodhal wathi/ jin ta pa ki pa e i is mo mmociç Bampa/ ma Arumgimis mo be.

²⁶ Uni gwansan kun cikki a'di mo tani o gwo mo ki: Wałki/ wakan mo tani ija iminu iwołh mo sa/?

²⁷ Hili a'di o gwo mo ki: To jin molu mii ki 'kwani mo tani a'di mishu mii ka Arumgimis mo be.

²⁸ Dhala Buterus ki o a'di gwo mo ki: Hili mo mo ma, am dhalkina gu'b bam 'pen mo dhali bath/ e nsho'k mo be.

²⁹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ka jiŋ gana/ aha/ ona um gwo mo ki: wathinj kamu/ yisa di'da jin dhalki gu'b piti 'pen mo walla ashim piti mo walla ikam piti mo walla icom mo walla uçim piti mo gom gway gi Bampa/ ma Arumgimis mo

³⁰ a'di jin midi diki gam to jin maru is ki nyanye/ ki mo yansan mo dhali ki she/ yil jin midi pu'du/ mo tani a'di midi gam mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo be.

Yesus Torki Mowum Piti Ntwa/a/ Me'di Kwara mo

³¹ Dhali a'di ki sus unij 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili mo mo ma, ana iina ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo be dhali aris to kun 'kwarkunu mo gom Ya/ gi 'Kwani mo ki imançι gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo tani minu thim mo be.

³² Haali/ a'di minu ci 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali uni mini mii a'di ka mak mo dhali kar a'di ki mon'the is jin shi/ashi/ mo dhali 'tak a'di manya/ i is mo.

³³ Dhali uni mini dor a'di mo dhali 'kosh a'di mo, dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cuyi mis mo be.

³⁴ Hili uni 'koki mish gwo 'ban gom gwo gwansan mo. Haali/ gwo yansan bagkunu mo 'peni uni mo dhali uni 'koki nyith gwo jin okina a'di mo be.

Wathiny Ja'da/ jin Ta'da Man'tho To, A'di Waçkunu mo e Shemen Bway gi Pa Ariiha mo

³⁵ Dhali ki a'di 'dishki Pa Ariiha is mo tani wathiny ja'dan kamu/ çabki'd e shemen bway tur mo mmo'tho to mo be.

³⁶ Dhali a'di cikki'da waambuhany 'kwani mmo/ iikina uni ki iim pe mo. A'di ki dot gwo mo ki: Ii yan ta'da tinta mo?

³⁷ Dhali uni ki tor a'di gwo mo ka: Yesus gi Pa Naasira a'di yaki'd ki yampe mo be.

³⁸ Dhali a'di cuu'd ki: Yesus Ya/ ma Dawuu'd, miiyi mii apo/ aha/ mo ma.

³⁹ Dhali uni gwahan kun 'koni bun'kup mo tani kucurki a'di ki gwo mo mmotor a'di gwo mo mmoça'b ki shwam mo. Dhali hili a'di cuu'd kagahara dok/e ki nyanye/ ki: Ya/ ma Dawuu'd, miiyi mii apo/ aha/ mo ma.

⁴⁰ Dhala Yesus doshki'd mo dhali kan a'di gwo mo ki a'di minu susu mo e a'di mo. Dhali ki a'di 'dishki a'di is mo tani a'di ki dot a'di gwo mo ki:

⁴¹ Atinta o /e bwa ki aha/ mina mii gom /e mo? A'di tho^k a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ budha momish mo mo.

⁴² Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Budhi momish mom pini mo ma. Mongam gwo is pini a'di wothki /e mo be.

⁴³ Dhali ki jahanne/ a'di bu'thki momish mo mo dhali a'di ki bath a'di nsho'k mo mmokara Arumgimis ki ca mo dhali aris 'kwani, ki uni parki a'di e mo tani uni cina Arumgimis moman mo be.

19

Yesus dhala Sakka

¹ A'di cički'd mo e Pa Ariiha mo dhali a'di yaki'd ki tur mo be.

² Dhali e mun mo tani wathin^j kamu/ diki'd jin yuku gway ka Sakka mo. A'di ta'da 'kanj'kup gi imantera thulpa/ mo dhali a'di ta pa ki pa mo be.

³ Dhali a'di ḥapki mo mo mmopara Yesus e mo ki a'di ta'da ata mo dhali hili a'di diki par a'di e mo goma risa waambuhany 'kwani shwa'da nyor mo haali/ a'di kuṭakut ki kuṭ piti mo be.

⁴ Wakan a'di guski'd itwa/ a/ mo dhali se mis cwampu/ mo mmopar a'di e mo haali/ a'di yaki'd e bway ḥaan mo be.

⁵ Dhali ka Yesus pu'dki'd mo e mo yan mo tani a'di ki hil 'kup ki mis mo dhali o gwo mo ki: Sakka, thulu/ ka 'cesh ki 'ta'b mo haali/ aha/ mina mii di e gu'b pini shwane/ mo be.

⁶ Wakan a'di thulki'd mo ise/ dhali yayu/ ka 'cesh mo dhali bu'th a'di ki bwanj 'kunyga/ mo be.

⁷ Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni 'baar mo miina gumgum mo mmo/o gwo mo ki: A'di yaki'd mo mmota yilkina/ e gu'b gi wathi/ jin ta'da manmii miinthus mo be.

⁸ Dhala Sakka doshki'd mo ki mis mo dhali o Tapa gwo mo ki: Hili mo mo ma, Tapa, 'ban gi tom pem jin taka/ ka dehe/ mo tani miga/ ci 'kwani kun hatha'ko'd mo be. Dhali wakki/ aha/ shwana to ki kup 'peni jan tal 'deŋ kamu/ mo tani aha/ mina ci a'di ka nyan'ko'd me'di doŋon apo/ mo.

⁹ Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Shwane/ mowoth a'di pu'dki'd mo e gu'b yansan mo me'd jin tana a'di ya/ ma Ibrahiim si'da/ mo be.

¹⁰ Haali/ Ya/ gi 'Kwani pu'dki'd mo mmoŋapa ḥap mo dhali mmowotha woth mo gom uni gun thiskunu e mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Kuluny 'Dolkoni 'Kume'd mo

¹¹ Me'd jin cikkina uni gwo gwansan mo tani a'di marki uni gwoŋ kamu/ is mo mmotorki gwom 'bi'th/e mo haali/ a'di 'dishki Pa Urushaliim is mo

dhali haali/ uni ṭoshkin ki Bampa/ ma Arumgimis
minu piyu/ ki jahanne/ mo be.

¹² Gom gwo gi wakan mo tani a'di ki o gwo mo
ki: Wathi/ jin mii'da ṭu'c e bampa/ ma malik̄ tani
a'di yaki'd mo e bampaq̄ kamu/ jin si'dasi'd mo
mmobu'th mom'bi'th ma malik̄ mo dhali dok̄u/ ka
nyan̄'ko'd mo.

¹³ A'di ki yuł̄ ciŋkinam piti kun 'koni 'kume'd mo.
A'di ki ci uni kuluny 'dolkoni 'kume'd* mo. Dhali
a'di ki o uni gwo mo ki: Miyi aṭu'c ki uni gwansan
mo ma ntagi aha/ mina pu'du/ mo.

¹⁴ Hili 'kwani gi bampam piti shi/i a'di i e mo
dhali hashki a'di 'kwani kun hashu mo mmobath̄
a'di isho'k mo mmo/o gwo mo ki: Am 'tena bwa jin
mina wathi/ yansan ta tapa apo/ am mo be.

¹⁵ Ki a'di dok̄ki'd ka nyan̄'ko'd mo
mmobu'th kina a'di mom'bi'th ma malik̄ mo tani
a'di kanki ciŋkina/ gwansan gwo mo e uni kun
ciŋkina a'diya guurush mo ki uni minu yuku/ i a'di
mo ki a'di midi mish to mo gom nyunycina/ to kun
miikunu mo.

¹⁶ Jin twa/a/ pu'dki'd ibwambori a'di mo mmo/
o gwo mo ki: Tapa, kuluny 'dolkon pini warki'd ki
kuluny 'dolkoni 'kume'd mo be.

¹⁷ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Mba/ /e ta
ciŋkina/ jin 'boro'd mo. Haali/ /e ta a'di jin ta isin̄
gana/ mo eya po/ ushi to kun gwa'dan mo tani /
e mini ta gi moshirr apo/ 'peŋkuman bampa/ kun
'koni 'kume'd mo be.

¹⁸ Dhali jin 'kon ma po/i su/ pu'dki'd mo si'da/
mmo/o gwo mo ki: Tapa, kułuny 'dolkon pini

* ^{19:13} Kuluny 'dolkon 'de/wana e ka riyaal iss 'kwanimpa ikwara
mo.

warki'd ki kuluny 'dolkoni mudhe'd mo be.

¹⁹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: /e mini ta tapa apo/ 'peŋkuman bampa/ kun 'konì mudhe'd mo.

²⁰ Dhali yan'ko'd jan̄ kamu/ pu'dki'd mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, kuluny 'dolkon pini a'dan be, a'di jin karkika/ mo eya mantil mo.

²¹ Haali/ aha/ ko/ka /e mo haali/ /e ta wathi/ jin ceshi mo mo ki thith mo. /e 'de'kki a'di jin dina /e ki kara 'cesh mo dhali /e 'cithki a'di jin dina /e ki si mo be.

²² A'di ki o a'di gwo mo ki: Aha/ mina wa₯/e mo 'peni gwo gi 'twam pinij gana/ mo. /e ta ciŋkina/ jin ta thus mo. /e mishin ki aha/ tana wathi/ jin ceshi mo mo ki thith, mmo'de'k a'di jin dika/ ki kara 'cesh mo dhali mmo'cith a'di jin dika/ ki si mo tani

²³ atinta dina /e ki dhuka guurush pem mo e mo jin dhunuwa guurush mo dhali ki yam pem jin migi/ pu'du/ mo tani aha/ mina 'taki tul uni is mo nyakki nyunycinam piti mo?

²⁴ Dhali a'di ki o uni gwansan gwo mo uni kun doshkin mo ki: Budhi kuluny 'dolkon 'peni a'di mo ma, dhali ci a'di jin ta'd gi kuluny 'dolkoni 'kume'd mo.

²⁵ (Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Tapa, a'di ta'd gi kuluny 'dolkoni 'kume'd mo be Ayy!)

²⁶ Aha/ ḥora um gwo mo ki, eya ris uni 'baar mo ka 'det̄e/ 'det̄e/ uni kun tan gi to mo tani minu ci ki nyanye/ mo be, hili 'peni a'di jin dara'd mo tani a'di si'da/ jin tana a'di mo tani a'di minu war a'di mo be.

²⁷ Hili gom uni gwansan kun ta 'kup ki aha/ mo tani uni kun 'koki ɳap aha/ mo mmota tapa apo/

uni mo tani susi uni mmahan mo ma dhali 'kosh
uni jwa mo mbwambori aha/ mo.

Mo jin Pinu Mii E Mmociç Pa Urushaliim mo

²⁸ Dhali ki a'di oki gwo gwansan mo tani a'di
yaki'd ntwa/ a/ mo mmoya ka gagamis mo e Pa
Urushaliim mo be.

²⁹ Ki a'di 'dishki Pam Beetpaji is mo dhali Pam
Beetaniya mo tani e 'kuwosh çaan jin yuku ka
Setuun mo tani a'di ki hash uni su/ 'peni imancik
a'di gwo mo

³⁰ mmo/o uni gwo mo ki: Iiku/bampa/ mo ma jin
di'd ka par 'twa/ mo. E mo jin ciçkina umi cine/ mo
tani um mini gam ari thuluny jin shi'dkunu mo,
a'di jin dina wathin 'den kamu/ ki mera po/ mo ki
sule/ mo. 'Cuki a'di mo ma dhali susi a'di mmahan
mo.

³¹ Wałki/ jan 'deñ kamu/ doti um gwo mo ki:
Atinta 'cuka um a'di mo tani um mini o gwo mo
cikise/ ki: Tapa midi mii ta gi a'di mo be.

³² Wakan uni gwansan kun hashkunu mo tani
iikin mo dhali gam a'di me'd jin ṭorkina a'di uni
gwo mo be.

³³ Dhali me'd jin 'cułkina uni ari thuluny mo tani
icom gi ari thuluny o uni gwo mo ki: Atinta 'cuka
um ari thuluny mo?

³⁴ Dhali uni thok uni gwo mo ki: Tapa midi mii
ta gi a'di mo be.

³⁵ Dhali ki uni suski a'di aYesus mo tani uni ta'kki
burrinyem buni apo/ ari thuluny mo dhali uni ki
kara Yesus apo/ a'di mo be.

³⁶ Dhali ki a'di merki'd ki tur mo tani uni pa'dki
burrinyem buni e bway tur mo be.

³⁷ Dhali me'd jin 'dishkina a'di mo is mo tani e mo jin thulkina Wosh ma Setuun 'twa/ ka lungu'b mo tani awaambuhany 'kwani kun ta imancik a'di gwo mo tani uni telki mii 'pen mo mmo'kuny bwa mo dhali mmomaña Arumgimis mo ki 'twa/ jin caaca mo gom miim 'bi'thga/ kun parkina uni e mo

³⁸ mmo/o gwo mo ki: Mom'bor mii goma malik mo, a'di jin pu'dki'd mo ki gway gi Tapa mo. Monku'th is e momis mo, dhali monyca e mo jin ca e ki ca mo be.

³⁹ Dhali 'Kwani Parisiyiina tiya uni 'kokin mo e bwaman ma waambuhany 'kwani mo mmo/o a'di gwo mo ki: Mantor Gwo, Ɂucuri imancik /e gwo gwo mo ma.

⁴⁰ A'di thok uni gwo mo ki: Aha/ ṭora um gwo mo wakki/ uni mini 'ko ki shwam mo tani wosh gwahan uni mini 'taki 'ther cuuwa/ mo be.

⁴¹ Dhali ki a'di 'dishki mo is mo dhali par 'peñkuman bampa/ e mo tani a'di gwoki'd apo/ a'di mo be

⁴² mmo/o gwo mo ki: Wakki/ /e mini 'taki mish shwane/ to gi ta jim monku'th is mo tani hili shwane/ uni bagkunu mo 'peni em pini mo be.

⁴³ Haali/ atee mini pu'du/ apo/ /e mo ki uni kun ta 'kup gi /e mini nyaña gon mo mmo'kam /e is mo dhali uni mini 'kam /e 'kup mo dhali /e minu hem mo ki 'twaŋkal kuku/ mo be

⁴⁴ dhali /e minu mu/i 'baar mo eya 'cesh mo, / e dhali ucim pini kun 'koni bwam/e mo dhali uni mini 'koki dhal wosha kamu/ka makampo/e /e mo haali/ /e diki nyith mo mo gom mowoth pini mo be.

Mmodhelel Gu'b gi Mondheleladhelel mo

45 Dhali a'di cicki gu'b gi mondheleladhelel mo dhali telki mii 'pen mo mmo/ur 'kwani gwansan ka pije/ kun yoli to mo

46 mmo/o uni gwo mo ki: A'di 'kwarkunu mo ki: Gu'b pem midi ta gu'b jin miinu 'tho mo. Hili um mii a'di me'd gu'b gi 'kwanin 'di/ mo be.

47 Dhali a'di rashki uni gwo tor ka yempa/ mo e gu'b gi mondheleladhelel mo. Igasiis kun can dhali iman'kwar to mo dhali 'kwanin gwanyjak_a/ uni napki bway mo mmo'ce'd a'di sho'k mo be.

48 Hili uni 'koki gam tonj kamu/ jin mina uni mii mo be haali/ aris 'kwani 'baar mo uni laki gwom piti me'd ki kwap kwap mo be.

20

Moshirr ma Yesus Dotkunu Gwondot mo

1 Ka cima kamu/ mo tani me'd jin torkina a'di 'kwani gwo mo e gu'b gi mondheleladhelel mo dhali ci gwom 'borga/ mo tani igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo nyak_kki 'kwanin gwanyjak_a/ ilu/ mo tani uni pu'dkin mo

2 dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Tori aman gwo mo ma, ki moshirr ja imiikina /e to gwansan mo? walla aja ici /e moshirr yansan mo?

3 A'di ki thok uni gwo mo ki: Aha/ si'da/ mina dot um gwondo_t mo. Dhali um mini toraa/ gwo mo.

4 Mo jin miin ma Yohaana mii ki yi'de/ 'peni momis mo 'taa? walla 'peni 'kwani mo?

5 Dhali uni cuki gwo ka rem 'kup mo mmo/o gwo mo ki: Wakki/ ana mina o gwo mo ki: 'Peni momis mo tani a'di midi o ana gwo mo ki: Atinta 'kona um ki gam a'di gwo is mo?

6 Hili wakki/ ana mina o gwo mo ki: 'Peni 'kwani mo tani aris 'kwani 'baar mo mini ṭugkun ana ki wosh mo, haali/ uni gamki gwo me'd mo ka Yohaan ta'da manci gwo ma Arumgimis mo be.

7 Wakan uni thokki a'di gwo mo ki uni 'koki mish mo mo jin yayina a'di 'peni nycine/ mo be.

8 Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Walla aha/ si'da/ yisa mina ṭor um gwo mo gom moshirr kun miikika/ to gwansan mo yisa.

*Gwom 'Bi'th/e gom Bwaman mo ma Mura'th jin
Sinu mo dhali Imanhil Mo mo*

9 Dhali a'di telki mii 'pen mo mmotor 'kwani gwo ki gwom 'bi'th/ e mo ki: Wathi/ di'd jin siki'da mura'th mo dhali a'di ki dhal a'di mo e uni gun miina ṭu'c mo dhali a'di ki ya mo e bampa/ jin si'dasi'd mo ka cim ka ris mo.

10 Dhali ki mo pu'dki'd mo tani a'di hashki ciŋkinaŋ kamu/ e imanhil mo mo ki uni mini 'taki ci a'di maman to 'peni bwam ma goŋ piti mo. Hili uni gun hili mo mo tani dorki a'di mo dhali uni ki hash a'di ka nyāŋ'ko'd me'd 'te/ mo be.

11 Dhali a'di ki hash ciŋkinaŋ kamu/ mo. A'di si'da/ dorkina uni mo dhali uni ki kar a'di ki mon'the is ki shi/ shi/ mo dhali uni ki hash a'di ka nyāŋ'ko'd me'd 'te/ mo be.

12 Dhali a'di hashki jiŋ 'kon ma po/i kwara dok/ e mo. Jan 'de/ yansan uni ki kar a'di jama/ i is mo dhali biṭ a'di ka pije/ mo be.

13 Dhali yan'ko'd com gi monsinu o gwo mo ki: Aha/ mina miiya tinta mo? Aha/ mina hashki uni ya/m pem jin enka/ mo. A'di wari mmina uni itak mo.

¹⁴ Hili ki uni gun hilki mo mo parki a'di e mo tani uni o gwo e is buni mo ki: A'di jin midi ƙal mal a'dan ti. Dhalki ana 'kosha a'di jwa mo ki mal piti midi ta jim bana mo be.

¹⁵ Dhali uni ki bit a'di ka pije/ 'peni bwam monsinu mo dhali 'kosh a'di jwa mo. Dhali com monsinu midi miiya tinta ɳ'ko'd mo gom uni mo?

¹⁶ A'di midi pu'du/ mo dhali 'ce'd uni gwansan sho'k mo kun hili mo mo dhali bwam monsinu minu ڦiki kun tiya mo. Ki uni cikki gwo gwansan mo tani uni oki gwo mo ki: Dhalku/ ki dhal a'di mmomii kan mo.

¹⁷ Hili a'di ki hil uni mo dhali o uni gwo mo ki: Gwo yansan wakatinta jin 'kwarkunu mo ki:

Wosh yan gana/ jin waKKina imannyan gu'b mo tani

a'di warki'd ki 'kupan jin karu eya rukun mo.

¹⁸ Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun ʈa'kkin e 'kuwosh yansan mo tani minu 'ce'd bwa ka 'ci'cimi'th mo, hili waKKi/ a'di biti'd apo/ jan kamu/ mo tani a'di midi ʈushun a'di mo be.

Mo gi Çinu Athulpa/ ka Kaysar mo

¹⁹ Dhali iman'kwar to dhali igasiis kun can uni palki mii mo mmodhu me'd buni apo/ a'di ki mo yan gana/ mo tani hili uni ʈo/ki 'kwani mo, haali/ uni nyithkin ki a'di ʈorki gwom 'bi'th/e yan apo/ uni mo be.

²⁰ Wakan uni timki a'di mo dhali hash iman'kar mo mo kun dhu is buni me'd 'kwanim paŋ gana/ mo ki uni mini 'taki bu'th gwo 'peni a'di jin okina a'di mo. Wakan ki uni mini ڦi a'di mo e mo gi shirru mo dhali e mom'bi'th ma mudhiir mo be.

²¹ Uni dotki a'di mo ki: Mantor Gwo, am mishkina ki / e oki gwo mo dhali ṭor gwo ki 'bore/ mo dhali /e diki ṭor mii jin miinu ka gwar 'de/ mo hili ka jin gana//e ṭorki gwo gi bway ma Arumgimis mo be.

²² A'di ta gwonjan mo 'taa ki am mina cika Kaysara thulpa/ mo? walla minu dhalku/ mo?

²³ Hili a'di nyithki jim buni jin isha uni a'cesh mo dhali o uni gwo mo ki:

²⁴ Tori aha/ emena guurush mo ma. Jamas maja a'dan mo dhali a'di 'kwar maja mmahan mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: A'di ta ji ma Kaysar mo be.

²⁵ A'di ki o uni gwo mo ki: Gom a'di gi wakan mo tani cika Kaysar to jin ta ji ma Kaysar mo ma, dhali cika Arumgimis to jin ta ji ma Arumgimis mo ma.

²⁶ Dhali uni mol a'di bu'th mo e bwambori 'kwani mo gom gwo jin okina a'di mo. Hili uni merkin mo gom gwom piti jin thokkina a'di uni mo tani uni 'kokin ki shwam mo be.

Mo gi Doṭu Gwondot gom Mo gi Pinu mo

²⁷ Dhali 'Kwani Sadukiyiina tiya pu'dkini a'di mo, uni kun o gwo mo ki mompinunj kamu/ yisa di'da.

²⁸ Dhali uni ki dot a'di gwondot mo mmo/o gwo mo ki: Amanṭor Gwo, aMusa a'di ki 'kwarki aman gwo mo ki wakka kam gi wathi/ wuki'd mo ki a'di ta'd ga 'bom mo hili a'ci piyi'd mo tani wathi/ midi mii budha 'bom mo dhali c̄is uci mo goma kam mo.

²⁹ Dhali ikam 'kokini pesu/ mo. Jin ṭwa/ a/ mashki'da 'bom mo dhali a'di wuki'd mo ki dar gi uci mo be.

³⁰ Dhali jin 'ko'd si'da/ mo be.

³¹ Dhali jin 'kon ma po/i kwara mashki'da yim mo, dhali wakan aris uni pesu/ 'baar mo uni 'koki dhal a'ciŋ kamu/ mo dhali uni wukin mo.

³² Yan'ko'd a'bom si'da/ wuki'd mo be.

³³ E mompinu wakan mo tani a'bom midi ta jim maja mo? Haali/ unim pesu/ mashki a'di ka 'bom buni mo be.

³⁴ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Iya/ gi embul yil gwansan mo tani uni mashkin mo dhali uni cikunu bway mo mmomash mo be.

³⁵ Hili uni gwansan kun dhunu ki ku gi ha me'd mo mmobumbur mo e she/ çaan mo dhali e mompinu 'peni mowu mo walla mmomash di'd yisa walla mo jin çinuwa ci mmomash mo.

³⁶ Haali/ uni moli wu mo dok/ e haali/ uni nyakkina nyaƙ ki iman'doyu gwo mo dhali uni ta iya/ ma Arumgimis mo mmotakina uni iya/ gi mompinu mo be.

³⁷ Hili ki uni kun wukin mo minu cu mo tani a'di ṭor ma Musa gwo mo e gwo jin 'kwarkunu mo gom ari cwa mo, me'd jin yuƙkina a'di Tapa mo a'di jin ta'da Arumgimis ma Ibrahiim mo dhali Arumgimis ma Is/hak mo dhali Arumgimis ma Yakuub mo be.

³⁸ Dhali hili a'di diki ta Arumgimis gom uni gun wukin mo hili gom uni kun 'kokin mo, haali/ aris uni 'baar mo 'kokin e a'di mo be.

³⁹ Dhali iman'kwar ton tiya thok a'di gwo mo ki: Manṭor Gwo, /e oki gwo ki 'bore/ mo be.

⁴⁰ Haali/ uni ƙo/ki a'di mo mmodot a'di gwonj kamu/ mo be.

Mo gi Doṭu Gwondoṭ gom Ya/ ma Dawuu'd mo

⁴¹ Hili a'di o uni gwo mo ki: A/ki uni o gwo ka Krishhos ta ya/ ma Dawuu'da?

⁴² Haala Dawuu'd ki is piti oki gwo eya warka/ ma Masamiir mo ki:

Tapa ki o Tapam pem gwo mo ki:

Ca'bi aha/ ki me'da bim poros pem mo ma,

⁴³ ntagi aha/ mina dhu 'kup pini mmota cwa jin dhuna /e sho'k pini mo.

⁴⁴ Dawuu'd wakan ki yuk a'di ki Tapa mo. Wakan kata yuka a'di a'di ki ya/m piti mo?

Yesus Be'dki Gwo gom Iman'kwar To mo

⁴⁵ Dhali e bwany'ce jin cīkkin ma ris 'kwani gwo gwansani 'baar mo tani a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki:

⁴⁶ Jiyi iman'kwar to ki e ki 'bore/ mo ma, uni gun eni monyjanjal ki burrinyen turga/ i is mo dhali en monthe me'd kagahara mo e mo ma suug mo dhali kun eni moj'kom 'borga/ e gu'b gi montul is mo dhali mo gun takuwa takmo e mo jin yukuwa yuk mo

⁴⁷ uni gun loski gu'b gi up kun wuna ikath mo dhali uni gun mii mii eya por ma piye/ mo e ej 'kwani mo mmomii mon'tho ki rash rash mo. Uni mini bu'th momiiwak kun eka/ ek mo be.

21

A'bom jin Wun ma Kath jin Ci To mo

¹ A'di 'de'kki em piti ki mis mo dhali par uni gun ta pa ki pa e mo mmodhu tom buni kun cina uni ki me'd mo e mo jin dhunuwa guurush mo.

² Dhali a'di ki para 'boma ha'th'ko'd e mo jin wun ma kath̄ mo mmodhu ushi emena guurush isu/ mo kun ta gi 'per mo.*

³ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Ka jin̄ gana/ aha/ tora um gwo mo ka 'boma ha'th'ko'd yan jin wun ma kathim piti mo tani a'di dhuki to jin boli'da ris uni gun tan e mo be.

⁴ Haali/ uni 'baar mo pashki to 'pen mo 'peni tom buni gun ishkin ka enthus mo, hili ayim ' pena ha'th'ko'd piti mo tani dhuki'da ris to 'baar mo kun mini kar a'di mo be.

*Mojin 'Ce'du Gu'b gi Mondheleladhelel Sho'k mo
dhali Jamas Mii jin̄ Toru Nt̄wa/a/ gom 'Pemen jin̄
'Ko'd mo*

⁵ Dhali me'di jin ona 'kwanin tiya gwo mo gom gu'b gi mondheleladhelel mo mmonyanu a'di ki wosha 'borga/ mo dhali to kun cinu mo dhali a'di ki o gwo mo ki:

⁶ Me'da ris to gwansan kun parkina um e mo tani atee mini pu'du/ mo ki wosha kamu/ yisa minu dhal ka makampo/ apowa kamu/ imahan yisa kun mini 'koki taka 'cesh mo.

⁷ Dhali uni ki dot a'di gwo mo ki: Manṭor Gwo, ki mii yan midi mii kakasja mo? Dhali jamas mii gi wakata minu mii mo? ki mii yansan jin mura 'twa/ mmobu'th mo mo.

⁸ Dhali a'di ki o gwo mo ki: 'Cunycuri mii ki is bum ki 'bore/ mo ma ki um minu 'koki susi dheres mo. Haali/ 'kwani tana ris mini iiyu/ ki gway pem mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ tana a'di be, dhali, Mo

* **21:2** Kun wana e ka girish 'de/ mo be.

a'di pu'dki'd hila/ mo tani, dhalku/ ki ii mmobath
uni isho'k mo.

⁹ Dhali ki um mini cik gwo gom mo/as mo dhali
adulatt jin miina 'kwani mo tani dhalka shi/in y
jwa ki shwa mo ma haali/ mii yansan a'di midi
mii bu'th mo mo ntwa/a/ mo, hili 'pemen midi diki
pu'd naskina/ ki jahanne/ mo.

¹⁰ Yan'ko'd a'di ki o uni gwo mo ki: Kal gi
kala kamu/ midi cu mis apo/ kala kamu/ mo
dhali 'peñkuman bampañ kamu/ midi cu mis apo/
'peñkuman bampañ kamu/ mo be.

¹¹ Dhan mony'cesh midi yikin is ki mo ka ris mo
dhali e mon tiya ka ris mo tani te/ midi 'kosha
'kosh mo dhali mo/ isa nyor 'peni to kun woci
'kwani is mo, dhali to kun mini dher 'kwani is bwa
mo dhali dhan momer 'peni momis mo be.

¹² Hili ntwa/a/ ka ris to gwansan mo tani uni
mini dhu me'd buni apo/ um mo dhali to'c um
bwa mo mmoçi um e gu'b gi montul is mo dhali
eya sijin mo dhali um minu susu mo mbwambori
imalik mo dhali e imudhiir mo gom gway pem mo
be.

¹³ Yansan midi ta atente/ gom um mmota iman/
o gwo mo be.

¹⁴ Thosoni adum bum ntwa/a/ mo ma dhali
dhalku/ ki dhuwa du ki mur mo gom gwo jin mina
umi thok mo,

¹⁵ haali/ aha/ mina ci um 'twa/ mo dhali moyuk
mo a'di jin mina jan 'den kamu/ 'peni uni kun ta
'kup ki um mol roç mo walla 'ce'd uma po/ mo be.

¹⁶ Um minu ci mo ki ikwan mo si'da/ dhali ikam
bum mo dhali ibas bum mo dhali imugum bum
mo, dhali kun tiya 'peni bwam um mo tani mina

uni i'kosh jwa mo be.

¹⁷ Um mina 'kwani 'baar mo ishi/i e mo gom gway pem mo be.

¹⁸ Hili amur 'kup 'dej kamum bum mo tani minu diki 'ce'd sho'k mo be.

¹⁹ Ki miim bum jin 'dima um 'kup mo tani um mini gam moŋ'kom bum mo be.

²⁰ Hili ki um mini par Pa Urushaliim e mo mmo'kamkunu a'di 'kup ki dek mo ki 'kwani ma mee mo tani yan'ko'd um ki mish mo mo ki a'di ta mony'ce'd sho'k jin pu'dki'd ki 'dishe/ mo be.

²¹ Yan'ko'd dhali uni gwansan kun 'kon e Pa Yahuudiyya mo mini so 'kuwosha turga/ mo, dhali dhalki uni gwansan kun 'kon e bwaman 'peŋkuman bampa/ mo tani mini ii mo, dhali mmo'koki dhal uni gwansan kun 'kon ka pije/ e bampa/ mmociç e a'di mo.

²² Haali/ atee gwansan a'di ta mo gi toru gwo 'twa/a 'cesh ka ƙar/ e mo mmothima ris to kun 'kwarkunu mo be.

²³ Ayy/ayy/ayy gom uni gwansan kun bwaa uci mo dhali gom uni gwansan kun ci uci ako mmopi mo ka tee gwansan mo. Haali/ adhana wukura/ midi caaca mo jin midi pu'du/ apo/ mony'cesh mo dhali anyor midi di apo/ 'kwani gwansan mo.

²⁴ Dhali uni minu tor 'ko'da 'cesh ki sheŋ gandala turga/ mo, dhali uni minu sus mo mmota habuus mo e bwaman kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo. Dhali Pa Urushaliim minu shubur ki sho'k gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo ntaga tee gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ minu thim mo be.

Mo jin Mina Ya/ gi 'Kwani Doku/ mo

25 Dhali jamas mii midi di eya tente/ mo dhala ppe mo dhali acul mo. Dhali eya po/ mony'cesh mo tani awukura/ e kal gi 'kwaniny'cesh mo midi di mo eya dumbul bway mo goma Ɂuku/ Ɂuku/ kumma/ yi'de/ mo dhali mombir bakal mo.

26 'Kwani mina shi/ini wu 'kup mo gom mon̄ko/ is mo gom to jin çorkina uni mo, a'di jin midi pu'du/ apo/ mony'cesh mo. Haali/ mom'bi'th gi momis mo tani minu yikin is mo be.

27 Dhali yan'ko'd uni mini par Ya/ gi 'Kwani e mo mmoyayu/ e bwaarak mo ki mom'bi'th mo dhali ka dhan monyca jin ca'd ilu/ mo be.

28 Dhali ka ris to gwansan mini Ɂel mii 'pen mo mmobu'th mo mo tani hili 'kup ki mis mo ma dhali 'deki 'kup bum mo haali/ mowan 'bam bum mo tani a'di 'disha'dish mo be.

29 Dhali a'di ki Ɂor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo ki: Hili cwampu/ mo ma dhali aris cwa 'baar mo.

30 Me'd jin daķa lu/a uni jipiny this mo tani um ki par mo e gom is bum mo dhali um ki mish mo mo ki moyurantee a'di 'disha'dish hila/ mo be.

31 Wakan si'da/ ki um mini par aris to gwansan e mo mmobu'th mo mo tani um ki mish mo mo ki Bampa/ ma Arumgimis 'disha'dish mo be.

32 Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki, 'kwani ma nyakum yil gwansan mo tani mini 'koki pe mo ntagi to 'baar mo minu thim mo be.

33 Momis dhali mony'cesh mini pe mo tani hili gwom pem mini 'koki pe mo be.

34 Hili 'cunycuri is bum ki 'bore/ mo ma hili isi ciki/ adum bum mina umi bit is jwa mo 'peni mo jin tanu adhora su mo dhali 'peni mo gi 'kosh ma

su 'kwani mo dhali mii kun noni 'twa/ e mondiki/
e yan mo, dhali atee yan midi pu'du/ apo/ um ise/
mo me'da gume/ mo be.

³⁵ Haali/ a'di midi pu'du/ apo/ 'kwani 'baar mo
uni gun 'kokin e jis/e gi mony'cesh yansan mo be.

³⁶ Hili timi mo mo ma ka tee 'baar mo, mmo'tho
mo ki um mini ta gi mom'bi'th mo mmoye aris to
gwansan mo kun mini bu'th mo mo, dhali mmod-
oshi bwambori Ya/ gi 'Kwani mo be.

³⁷ Dhali ka yempa/ mo tan i a'di diki'd mo
mmoṭor gwo e gu'b gi mondheleladhelel mo hili
ki mon'thin y mo tan i a'di yaki'd ka pije/ mo dhali
ça'b mo e 'kuwosh jin yuku ka Setuun mo be.

³⁸ Dhali ki mon'thamo/ ka'tum mo tan i aris
'kwani 'baar mo pu'dkini a'di mo e gu'b gi mond-
heleladhelel mo mmocik gwo 'peni a'di mo be.

22

Awu'thjin Wudhuwa powa Yesus mo

¹ Dhali ka cim gi maanjkuthu'd jin miinu ki
dar ka cumat dishki'd mo tan i a'di jin yuku ki
Mompe'kupanyolos mo.

² Dhali igasiis kun can mo dhali iman'kwar to
mo uni 'kokin mo mmonjap bway mo mmokar a'di
mmowu mo haali/ uni ko/ki 'kwani mo be.

³ Yan'ko'd Setaan cički'd mo eya Yahuusa mo a'di
jin yuku ka Iskariyuuti a'di jin 'dap tiya 'twa/ ka
'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

⁴ A'di yaki'd mo mmotora ḥor ki igasiis kun can
mo dhali tapa kun can ki imanhil gu'b gi mond-
heleladhelel gom bway jin mina a'di 'taki 'ciṭh a'di
is ki gwo mo e uni mo be.

5 Dhali uni 'kunya bwa mo dhali gam gwo me'd mo mmoçi a'di aguurush mo be.

6 Wakan a'di gamki gwo me'd mo dhali mmoñapkina a'di embula 'borga/ mo mmo'cith a'di is ki gwo mo e uni mo ki kup ki dar ga waambuhany 'kwani mo be.

*Yesus A'di Shwa To gi Mompe'kupanyolos
Nyakki Imancik A'di Gwo mo be*

7 Yan'ko'd atee pu'dki'd mo ki maanj^kuthu'd jin miinu ki dar ka cumat mo, ka tee gi ari ka'bal gi Mompe'kupanyolos minu mii 'citha/ bas mo.

8 Wakan Yesus ki hasha Buterus dhala Yohaan mo mmo/o gwo mo ki: Iiku/ mo ma dhali thosoni to mo gom Mompe'kupanyolos gom ana mo, ki ana mina shwa a'di mo be.

9 Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Mana i/o /e bwa jin mina aman thoson a'di mo?

10 A'di ki o uni gwo mo ki: Hili mo mo ma, ki um mini cic 'peñkuman bampa/ mo tani wathi/ jin kali dhur yi'de/ midi gam um 'kup mo. Bathi a'di isho'k mo e gu'b jin cica a'di mo.

11 Dhali tor com gu'b gwo mo ki: Aman^{tor} Gwo o /e gwo mo ki: Mane gu'b yilkina/ mane mo, a'di jin mig^a/ shwa to gi Mompe'kupanyolos nyakki imancik gwom pem mo?

12 Dhali a'di midi tor um dhan bwaman gu'ba beega/ mo jin di'di mis apowa kamu/ mo jin isha to ki kokorom mo. E mun mo tani thosoni to mo ma.

13 Dhali uni iikin mo dhali gam a'di me'd jin torkina a'di uni gwo mo, dhali uni thosonki to mo gom Mompe'kupanyolos mo be.

¹⁴ Dhali ki mo pu'dki'd mo tani a'di ca'bki'da tharabeesa mo dhali uni gun dhunu ki she/ mo nyakki a'di mo be.

¹⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ dina gwo i bwayi ki nyanye/ mo mmonyak to shwa ki Mompe'kupanyolos yan nyakki um mo ki aha/ dina is ki 'kosh ka nyor nt̄wa/a/ mo be.

¹⁶ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki: Aha/ mina diki shwa a'di mo dok/ e ntagi a'di minu thim mo e Bampa/ ma Arumgimis mo be.

¹⁷ Dhali a'di bu'thki'da kubbaaya mo dhali ki a'di ciki mom'bor bwa i is mo tani a'di o gwo mo ki: Budhi yansan mo ma dhali kwaki a'di bwa e bwam um ki is bum mo ma.

¹⁸ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki 'peni shwane/ mo tani aha/ mina diki pi yiman maman cwa mo ntagi Bampa/ ma Arumgimis midi pu'du/ mo be.

¹⁹ Dhali a'di bu'thki maanjkuthu'd mo si'da/ dhali ki a'di ciki mom'bor bwa i is mo tani a'di ki 'ce'd a'di mo dhali ci uni mo mmo/o gwo mo ki: Yansan ta is pem mo be, a'di jin cikunu mo gom um mo. Miyi yansan mmoka aha/ e mo.

²⁰ Dhali wakan si'da/ 'ko'di tonṭe/ mo tani a'di bu'thki'da kubbaaya mo mmo/o gwo mo ki: Kubbaaya yan ta ji gi wolo'd ka pije/ gom um mo a'di jin ta gwon this jin gamu me'd ka bas pem mo be.

²¹ Hili, hili mo mo ma, me'd gi a'di jin 'cithi/ aha/ is ki gwo mo a'di nyakki di ki aha/ eya tharabeesa mo be.

²² Haali/ Ya/ gi 'Kwani a'di yaki'd mo me'd jin karkunu gom a'di mo. Hili wayyi e wathi/ caan mo ki a'di jin 'cithki a'di is ki gwo mo be.

²³ Dhali uni ṭelki mii 'pen mo mmodot gwondot

ka rem 'kup mo ki jana 'peni bwam uni ta a'di jin
midi 'taki mii to yansan mo.

Gwo gi Sugu/ mo gom A'di jin Midi Ca mo

²⁴ Dhali gwo gi sugu/ si'da/ cuki'd mo e bwam uni
mo gom a'dija iminu kar ki ca mo e bwam uni mo?

²⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Imalik gi 'kwani
kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo tani mii mo gi
tanu tapa apo/ uni mo, dhali uni gwansan kun ta
gi moshirr mo apo/ uni mo tani yukkunu gway ki
imanmii ki 'bore/ gom uni mo.

²⁶ Hili yansan midi diki di wakan gom um mo.
Hili dhalki a'di jin ca'd e bwam um mo dhal mii e i
is mo mmowar ki gwa'd mo dhali a'di jin di'di twa/
a/ mo ta a'di jin midi ta amanmii to mo be.

²⁷ Haali/ a'di jin ca'd mo tani ta a'din 'de/ jin di'da
tharabeesa mo 'taa? walla a'di jin ta'da manmii to
mo? A'di diki ta a'di jin di'da tharabeesa mo 'taa?
Hili aha/ dina mbwam um mo mmota wathin 'de/
jin mii to mo be.

²⁸ Um ta uni gwansan kun rashи 'ko nyakki aha/
mo e mompal pem mo.

²⁹ Me'da Ababa mmotorkina a'di aha/ bampa/ i e
mo tani wakan si'da/ aha/ torkina um a'di i e mo,

³⁰ ki um mini nyak to shwa mo dhali nyak to pi
eya tharabeesam pem e bampam pem mo dhali
mmo'ko 'pena kursin tapa mo mmodwall 'Kwani
ma Israyil gwo mo uni kun 'kon ma waki 'kume'd
i'ce'dka su/ mo be.

*Mo jin Min ma Buterus Wat Gwo mo A'di Torkunu
Ntwa/a/ mo*

³¹ Simaan, Simaan, hili mo mo ma, Setaan dina gwo mbwa mo mmobu'th um mo ki a'di midi 'dash um me'd emen pos mo.

³² Hili aha/ 'thokina mo gom /e mo ki mongam gwo is pini midi diki ush me'd mo. Dhali ki /e mini ṭu'k mo dok/e tani 'bithi awak pini is mo ma.

³³ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Tapa, aha/ thosonkina is mo mmonyak ya ki /e mo eya sijin mo dhali mmowu mo be.

³⁴ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Aha/ ṭora /e gwo mo, Buṭerus, ka dhoŋgola ḷwa midi diki ko e ka tee yan mo tani ntagi /e mini wat aha/ gway me'di kwara ki /e mishi aha/ kan mo be.

Jisilaan, dhali Kucaj, dhali Gandal

³⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Me'd jin hashkika/ um ka piye/ mo ki dar ga jisilaan mo walla Ḳucaj mo walla ka ppa/ isho'k mo tani um harki ṭoŋ kamu/ mo 'taa? Uni thok a'di gwo mo ki: To piyi'd mo be.

³⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili shwane/ mo ma. Dhalki a'di jin ta'd ga jisilaan bu'th a'di mo dhali wakan si'da/ a'di jin ta gi Ḳucaj mo. Dhali dhalki a'di jin dara'd gi gandala turga/ mo tani yol burrinyem pom piti mo dhali yol gandala kamu/ mo.

³⁷ Haali/ aha/ ṭora um gwo mo ki Gwo ma Arumgimis yansan jin 'kwarkunu mo ki: Dhali a'di karkunu nyakki imandhaŋ gwo mo tani a'di naskina/ minu mii thim ki aha/ mo be. Haali/ a'di jin 'kwarkunu gom aha/ mo tani a'di ta mo gi thimkunu a'di mo be.

38 Dhali uni ki o gwo mo ki: Hili mo mo ma, Tapa, gandala turga/ 'koni su/ imahan mo. Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di 'kosh jwa mo.

Yesus 'Thoki'd mo e Bwam Monsinu mo

39 Dhali a'di pu'dki'd ka pije/ mo dhali ya mo me'd mii jin miina a'di mo mmoya e 'Kuwosh ma Setuun mo. Dhali imancik a'di gwo bathki a'di isho'k mo be.

40 Dhali ki a'di pu'dki'd mo e mo caan mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: 'Thoyi mo ma, ki um mini 'koki ciç mo e mo jin palu mo.

41 Dhali ki a'di thothki is mo 'peni uni mo me'd ari wosh jin yipu kantaañ mo tani dhali a'di ki çab ki jin 'kupa'dupun mo dhali 'tho mo be ki:

42 Ababa wakki/ /e ona bwa mo tani thothka kubbaaya yan 'peni aha/ mo ma, hili a'di jin oyaa/ bwa mo yisa hili a'di jin o /e bwa mo, ki a'di minu mii mo be.

43 Dhali a'di pikin ma man'doyu gwo i is mo 'peni momis mo mmo'bi'th a'di is mo be.

44 Dhali mmowoja is a'di she/ mo tani a'di 'thoki'd ka daran du mo. Dhali jitim piti warki'd ki dhan gunkulisa bas kun ta'kkina 'cesh apowa 'cesh mo be.

45 Dhali ki a'di cuki mis mo 'peni mon'tho mo tani a'di pu'dki'd mo e imancik a'di gwo mo dhali gam uni mo mmomalkina uni e mo ki bwan diji'd mo be.

46 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta isha um e mo kan? Cuyi mis mo ma dhali 'thoyi mo, ki um mini 'koki 'taki ciç mo e mo jin palu mo be.

Mo jin 'Cithuwa Yesus Is ki Gwo mo dhali Mo gi Budhu A'di mo

⁴⁷ Ki a'di di'd mmo/o gwo mo tani awaam-buhany 'kwani pu'dkin mo dhali wathi/ jin yuku gway ka Yahuusa a'din 'de/ jin ta tiya a'kume'd i'ce'dka su/ mo tani a'di shuyi uni bway mo. A'di ki 'disha Yesus is mo dhali pi a'di 'twa/ mo be.

⁴⁸ Hila Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yahuusa, mina /eyi 'cith Ya/ gi 'Kwani is ki gwo ki 'twam pi kan mo 'taa?

⁴⁹ Dhali ki uni gwansan kun 'kamki a'di mo tani parki mii e mo jin midi 'taki mii i'ko'd mo tani uni o gwo mo ki: Tapa, mina aman dora/ dor ki gandal mo 'taa?

⁵⁰ Dhali jan 'dej kamu/ 'peni uni mo tani a'di dorki çinkina/ ma gasiis jin ca'd mo dhali 'cith a'di 'ce ma bim poros piti mo be.

⁵¹ Hila Yesus o gwo mo ki: Dhalku/ yan ki mii dok/e mo. Dhali a'di ki ta 'cem piti is ki me'd mo dhali waç a'di mo be.

⁵² Yan'ko'd Yesus ki o igasiis kun can gwo mo dhali tapa kun can ki imanhil gu'b gi mondhele-ladhelel mo dhali 'kwaniŋ gwanyjaka/ mo, uni gun iiyin ka pije/ apo/ a'di mo ki: Um iiyina po/ wathi/ me'd wathin 'di/ ki gandala turga/ dhali ki cwa kan mo 'taa?

⁵³ Ki aha/ dikina ka tee jin bat̄ha'di 'ko'd isa yempa/ e gu'b gi mondheleladhelel mo tani um 'koki dhu me'd bum apo/ aha/ mo. Hili yaase ta mom bum mo be dhali mom'bi'th gi mondhu-rumi'd mo.

Buterus Wat̄ki'da Yesus Gway mo

⁵⁴ Dhali yan'ko'd uni ki bu'th a'di mo dhali uni ki shu a'di bway mo mmosusi a'di mo e gu'b ma

gasiis jin ca'd mo. AButerus di'd mmobath a'di isho'k isa dhana/ mo.

⁵⁵ Dhali ki uni 'thaki o'da 'cila'th mo e bwaman mo gi dwallu gwo mo dhali 'kowa 'cesh mmontal 'de/ mo tani Buterus çä'bki'di bwam uni mo be.

⁵⁶ Yan'ko'd ari nyara/hilki a'di mo mmodina a'di mo mmoca'b ka le'dan o'd mo dhali tor a'di ki e mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yansan si'da/ nyak di ki a'di mo be.

⁵⁷ Hili a'di wat a'di gwo mo mmo/o ki: A'boma, aha/ dinaki mish a'di mo be.

⁵⁸ Dhali yan'ko'd ari'ceenne/ mo tani jan 'deñ kamu/ si'da/ parki a'di e mo dhali o a'di gwo mo ki: /e si'da/ ta jan tal 'de/ 'peni uni mo be. Hila Buterus o gwo mo ki: Wathi/, aha/ tana a'di yisa.

⁵⁹ Dhali yan'ko'd ki ari mo ta mo mo tani jan tal 'deñ kamu/ di'd si'da/ mo mmo'cece'b gwo mo mmo/o ki: Ka jin gana/ wathi/ yansan si'da/ nyak di ki a'di mo, haali/ a'di ta wathi/ gi Pany Jaliil mo.

⁶⁰ Hila Buterus ki o a'di gwo mo ki: Wathi/, aha/ mola gwo 'ban jin ona /e mo. Dhali ki jahanne/ ki a'di di'd mmo/o gwo mo tani adhongola ñwa gwo e mo be.

⁶¹ Dhali Tapa tu'kki'd mo dhali hila Buterus mo dhala Buterus kakina gwon Tapa e mo, gwo jin okina a'di a'di mo ki: Ntwa/a/ ka dhongola ñwa diki ko e shwane/ mo tani /e mini wat aha/ gway me'di kwara mo be.

⁶² Dhali a'di yaki'd ka pije/ mo dhali ko ki jabu'th ki kú'bu/ kú'bu/ mo be.

Yesus Miikunu ka Mak mo dhali Doru mo

⁶³ Dhali 'kwani kun 'kokin mo mmobudha Yesus mo tani uni mii a'di ka mak mo dhali dor a'di mo be.

⁶⁴ Uni si'da/ kum a'di e mo mmota ja'da/ mo dhali dot a'di gwo mo ki: Ciyi gwo mo ma. Kaja 'dunn idorki /e mo?

⁶⁵ Dhali uni oki gwon tiya ka ris apo/ a'di mo mmosor a'di mo be.

Yesus Diki'd Mbwambor Montul Is gi 'Kwani Yahuuda/mo

⁶⁶ Dhali ka tee pu'dki'd mo tani 'kwaniŋ gwany-jaka/ tulki is mo mmontal 'de/ mo nyakki igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo. Dhali uni ki shu a'di bway ka pije/ e montul is buni mo, dhali uni ki o gwo mo ki:

⁶⁷ Wakki/ /e tana Kristhos mo tani tori aman gwo mo ma. Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Wakki/ aha/ mina tor um gwo mo tani um mini 'koki gam gwo is mo be.

⁶⁸ Dhali wakki/ aha/ mina dot um gwo mo tani um mini 'koki thok aha/ gwo mo be.

⁶⁹ Hili 'peni mo yansan shwane/ mo tani Ya/ gi 'Kwani minu kar mo mmoça'b ka bim poros gi mom'bi'th ma Arumgimis mo be.

⁷⁰ Dhali uni 'baar mo o gwo mo ki: /e ta Ya/ ma Arumgimis de? Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Um oki aha/tana a'di mo be.

⁷¹ Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Gwonta mina ana imii ita ki nyanye/ mmo/o mo? Haali/ ana cika gwo ki is bana 'peni 'twam pitin gana/ mo be.

23

Yesus Diki'd Ibwambor ma Bilaatus mo

¹ Yan'ko'd aris uni 'baar mo kun tulki is mo uni cuki mis mo dhali susi a'di mo mbwambor ma Bilaatus mo.

² Dhali uni telki mii 'pen mo mmoyer a'di is ki gway mo mmo/o gwo mo ki: Aman gamkina wathi/ yansan mmo/o gwo apo/ bampam bana mo dhali non am 'kup mo si'da/ mmociya Kaysara thulpa/ mo dhali o gwo ki a'di ki is piti ta'da Kristhos jin ta'da Malik mo.

³ Dhala Bilaatus ki dot a'di gwo mo ki: Ki /e de ntana Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo de? Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Ona /e wakan si'da/ mo be.

⁴ Dhala Bilaatus ki o igasiis kun can gwo mo dhala waambuhany 'kwani mo ki: Aha/ dinaki gam miij kamu/ e wathi/yansan jin thutha a'di mii mo be.

⁵ Hili uni 'cece'bki gwo mo mmo/o ki: A'di cuki 'kwani is mo mmotor gwo ki tur mo e Bampa/ Yahuudiyya 'baar mo 'peni Pany Jaliil itagi mahansan mo be.

Yesus Diki'd Ibwambor ma Hiroodus mo

⁶ Ka Bilaatus cikki gwo yan mo tani a'di dotki gwo mo wakki/ a'di ta wathi/ gi Pany Jaliil mo.

⁷ Dhali ki a'di da/arki gwo mo ki a'di cila mo ma Hiroodus gi moshirr mo tani a'di hashki a'di ka Hiroodus mo, a'di jin di'd ki is piti e Pa Urushaliim ki mo caan mo be.

⁸ Ka Hiroodus parki'da Yesus e mo tani a'di 'kunya bwa kagahara mo haali/ a'di dina gwo ibwa mo isa gush mo mmopar a'di e mo, haali/ a'di cikki gwo mo gom a'di mo dhali a'di toshki par miimera kamu/ e mo jin miikina a'di mo.

⁹ Wakan a'di dotki a'di gwon tiya ka ris mo, hili a'di diki 'de'k 'twaj kamu/ mo be.

¹⁰ Dhali igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo doshkin ki 'dishe/ mo mmo'cwara 'cwar mo mmoyer a'di is ki gway mo be.

¹¹ Dhala Hiroodus nyakka askar piti mo taní uni kar a'di ki mon'the is mo dhali mmomii a'di ka mak̄ mo. Yan'ko'd uni ki hi'th a'di burrinye/ jin ca'bki 'be'd 'be'di is mo dhali a'di ki hash a'di ka nyān'ko'd eya Bilaatus mo be.

¹² Dhala Hiroodus dhala Bilaatus uni warkin ka mugu ka rem 'kup mo ka teen gana/ caan mo haali/ ki mii yansan nt̄wa/a/ mo taní uni ta 'kup ka rem 'kup mo be.

Yesus Torkunu Gwo 'Twa/a 'Cesh mo Mmowu mo

¹³ Yan'ko'd Bilaatus ki tul igasiis kun can is mo dhali 'kwani kun tana 'kar'kup pa mo dhali 'kwani mmontal 'de/ mo be.

¹⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um suski wathi/ yansan i aha/ mo me'd wathin 'de/ jin o gwo apo/ 'kwani mo. Dhali n'ko'd aha/ palkina a'di mo mbwambori um mo. Dhali hili mo mo ma aha/ dinaki gam wathi/ yansan 'peni ton tal 'deñ kamu/ jin thutha a'di mii mo jin ona um a'di gwo apo/ mo.

¹⁵ Walla Hiroodus si'da/ haali/ a'di hashki a'di ka nyān'ko'd e ana mo. Dhali hili mo mo ma. Ton kamu/ yisa di'da jin ha me'd ki mowu mo jin miikina a'di mo be.

¹⁶ Dhali gom mii gi wakan mo taní aha/ mina ci a'di monto'k mo dhali 'cuk a'di mo be.

¹⁷ Dhali a'di midi mii ta mii mo jin mina a'di mii 'cuk wathin 'de/ gom uni ka cim gun 'boron mo be.

¹⁸ Hili uni 'baar mo cuukin ki nyanye/ mo mmontal 'de/ mo ki: Ka bor 'deñ gana/ e wathi/ yansan mo, dhali 'cuki amana Baraabas mo -

19 wathi/ jin bitkunu mo eya sijin mo gom gwo gi onuwa 'cesh e 'peñkuman bampa/ mo dhali haali/ a'di ta'da man'kosha mee mo.

20 Dhala Bilaatus ṫorki uni gwo mo dok/e mmodina gwo a'di i bwa mo mmo'cuña Yesus mo be.

21 Hili uni cuukin ki dhan 'twa/ kun caaca mo ki: 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo ma. 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo ma.

22 Me'di kwara a'di ki o uni gwo mo ki: Goma tinta? tonthus wakata imiikina a'di mo? Aha/ dinaki gam miñ kamu/ jin ḫutha a'di mii mo jin midi ha me'd ki mowu mo. Gom mii gi wakan mo tani aha/ mina ci a'di mont'o'k mo dhali 'cuñ a'di mo be.

23 Hili uni 'kokin mo mmo'cece'b gwo mo mmodot gwo ki cuuwa/ kun caaca mo ki a'di minu 'taki 'kosh ki cwany'cithan dhul mo. Dhali 'twam buni piki gwo jipi/ mo be.

24 Wakan Bilaatus a'di dhalki gwon dwall me'd mo ki gwom buni kun dota uni minu mii mo be.

25 A'di 'cuñki uni wathi/ jin biñ eya sijin mo gom gwo gi onuwa 'cesh mo dhali goma mee jin 'kosha a'di mo, a'di jin dotkina uni mo, hila Yesus a'di cikunu uni mo gom gwo gi bwam buni mo be.

Mo gi 'Koshuwa 'Kosh ki Cwany'cithan Dhul mo

26 Dhali me'd jin suskina uni a'di i bway mo tani uni bu'thki wathin 'de/ jin ta'da Simaan gi Panj Kerawaan mo, a'di jin yayi'd 'peni pa mo dhali uni ki 'thik a'di cwany'cithan dhul piti m'ba/ mo mmokal a'di n'ko'da Yesus mo be.

27 Dhali adhana waambuhany 'kwani bathki a'di isho'k mo dhali ki up ilu/ mo uni gun miikina çinthar mo dhali ko kagahara gom a'di mo be.

28 Hila Yesus ṭu'kki 'ban mo dhali o uni gwo mo ki: I'bwa/ gi 'Kwani gi Pa Urushaliim, dhalku/ ki ko gom aha/ mo ma, hili koyi gom is bum mo dhali gom uçim bum mo.

29 Haali/ hili mo mo ma, atee mini pu'du/ mo jin mina uni o gwo mo ki: Mom'bor mii gom uni gun tana burum mo dhali bwa kun molona dho'th ki sule/ mo dhala bor kun 'koki çiya ko mmopi ki sule/ mo.

30 Dhali yan'ko'd uni mini tel mii 'pen mo mmo/o wosha turga/ gwo mo ki: Biçi apo/ am mo ma, dhali e wosh kun boca/ she/ ki: Kumi aman is mo ma.

31 Haali/ wałki/ uni mii to yansan mo ki cwa yathaya'th mo tani atinta midi di mo ŋ'ko'd ki a'di midi ƙu'th mo?

32 'Kwanin tiya 'koni su/ si'da/ uni kun thu'thi mii mo, uni suskunu ka pije/ mo mmo'kosh jwa mo nyakki a'di mo be.

33 Dhali ki uni pu'dkin mo e mo jin yuku ka Siman 'Kup mo tani uni ki 'kosh a'di ki cwany'cithan dhul mmun mo. Dhali uni gun thuthi mii mo, jan ṭal 'de/ ki 'bana bim poros piti mo dhali jan ṭal 'de/ ki 'bana biny cam piti mo be.

34 Dhala Yesus ki o gwo mo ki: Ababa, dhalki uni miinthus buni 'pen mo ma, haali/ uni 'koki mish to jin miina uni mo be. Dhali uni ta'kki to mo mmokwa/ burrinyem piti bwa mo.

35 Dhali 'kwani doshkin ki 'dishe/ mo mmohil mo mo, hili 'kwani kun tana 'kaŋ'kup pa mo wakki a'di mo mmo/o gwo mo ki: A'di wothki kun tiya mo tani dhalki a'di woth is pitin gana/ mo ma, wakki/ a'di ta'da Kristhos 'peni Arumgimis mo, a'di jin ta jim pitin 'de/ jin kwanykunu mo.

³⁶ Dhali i/askar si'da/ mii a'di ka mak mo. Uni iikin mo dhali ci a'di tom'paça'd mo,

³⁷ dhali mmo/o gwo mo ki: Wakki/ /e tana Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo tani wothi/ is pini mo ma.

³⁸ Dhali gwo si'da/ 'kwarkunu mo n'kupi a'di mo ki: Yansan ta'da Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo be.

³⁹ Dhali jan 'de/ jin thuthi mii mo jin shirkunu apo/ cwany'cithan dhul mo tani o a'di gwo mo mmo/o ki: Dina /e ki ta Kristhos 'taa? Wothi is pini mo ma dhali aman mo.

⁴⁰ Hili jan kamu/ kucurki a'di ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Dina /e ki ko/ka Arumgimis mo 'taa? Haali/ /e dikan 'ko/di me'd gi gwon dwall gi miiwak jin nyaka'd mo.

⁴¹ Dhali ana ka jin gana/ miinu ka kar/e kan mo. Haali/ ana bu'thkina a'di jin minu mii ci ana mo gom mii gun miikina ana mo, hili wathi/ yansan diki thu'th tonj kamu/ mii mo be.

⁴² Dhali a'di ki o gwo mo ki: Jesus, kayi aha/ e mo ma, ki /e mini pu'dku/ mo e mom'b'i gi bampam pini mo. |

⁴³ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona /e gwo mo ki: Shwane/ /e mini nyak di ki aha/ mo e monyjaro/ e momis mo.

Mowu ma Yesus mo

⁴⁴ Dhali mo wana e ka tente/ bwanj 'kup mo tani dhali mondhumumi'd pu'dki'd mo apo/ mony'ceshi 'baar mo ntaga tente/ mbum 'ban mo be.

⁴⁵ Ka tente/ uski monkush piti mo tani dhali burrinye/ jin di'd e gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di dherkunu bwa mo ka 'ban su/ mo be.

⁴⁶ Dhali yan'ko'd Yesus ki cuu ki dhan 'twa/ jin caaca mo mmo/o gwo mo ki: Ababa, e me'd pini

mo tani aha/ ḡikina /e shi/in pem mo be. Dhali ki a'di oki gwo yansan mo tani a'di ki ci shi/ir piti jin 'ko'd mo.

⁴⁷ Dhali ka mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd parki a'di jin bu'thki mo e mo tani a'di manki'da Arumgimis mo dhali o gwo mo ki: Ka jin gana/ wathi/ yansan a'di di'd ka po/ mo be.

⁴⁸ Dhali awaambuhany 'kwani 'baar mo kun tulki is mo mmopar mo e mo tani ki uni parki a'di jin bu'thki mo e mo tani uni dokki bway pa mo mmodora bor buni ki me'd mo be.

⁴⁹ Dhali aris 'kwani kun mishki a'di mo dhali up mo, uni gun bat̄hki a'di nsho'k mo 'peni Pany Jaliil mo tani doshkin isa dhana/ mo dhali par to gwansan e mo be.

Mo gi Kanuwa Yesus mo

⁵⁰ Dhali wathinj kamu/ di'd jin yūku gway ka Yusup mo, a'di 'peni pa gi 'Kwani Yahuuda/ mo jin yūku ka Arraama mo. A'di ta jan 'de/ 'peni montul is gi 'kwanij gwanyjak̄a/ gi 'Kwani Yahuuda/ mo jin ta wathim 'boro'd mo dhali wathinj kar/e mo be.

⁵¹ A'di diki gam gwo me'd ki gwom buni gun 'ko uni mbwa mo dhali mii mo hili a'di çorki'da çor mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo.

⁵² Wathi/ yansan yaki'd eya Bilaat̄us mo dhali dot a'di gwo mo gom is ma Yesus mo be.

⁵³ Dhali yan'ko'd a'di ki bu'th a'di ka 'cesh mo dhali a'di ki 'tam a'di is ki burrinyen dhiny e mo dhali kar a'di e jis wosh jin ćwanyu gom jis jwa mo jin dinuki kar jan ṭal 'den kamu/ nycine/ naskina/ mo.

⁵⁴ A'di ta'da tee jin Thosonkunu to mo dhali acim ma pesu/ ṭelkunu 'pen mo be.

⁵⁵ Dhali up kun nyakki ii ki a'di 'peni Pany Jaliil mo tani bat̄kina bat̄hi sho'k mo dhali uni parki mon'kupaje e mo dhali mo jin karkunu is piti nycine/ mo.

⁵⁶ Dhali yan'ko'd uni ki dok bway pa mo dhali uni ki thoson to kun Ɂuyi mo mo dhala yina pi'dna mo.

Dhali ka cim ma pesu/ mo tani uni siki is mo isi ki gwoŋkan jin 'kwarkunu mo be.

24

Mompinu mo

¹ Hili ka tee jin Ɂwa/ a/ ka dhas mon'thamo/ ka'tum mo tani uni iikin mo e mon'kupaje mo mmokal to kun Ɂuyi/ mo mo kun thosonkina uni mo be.

² Dhali uni gamki wosh Ɂa'ckunu mo 'peni 'twa-man jis jwa mo.

³ Hili ki uni iiki bwaman mo tani uni 'koki gam bunqwar is gi Tapa Yesus mo be.

⁴ Ki uni 'kokin mo mmodumbul gom mii yansan mo tani hili mo mo ma, 'kwani su/doshkini uni mo kun shwakina burrinye/ ka wara sho'k mo.

⁵ Dhali me'd jin Ɂo/kina uni is mo tani uni lunki bwam/em buni a'cesh mo dhali 'kwani ki o uni gwo mo ki: Atinta Ɂapkina um a'di jindi'd ki e 'peni bwam mowu kan mo? A'di diki di mmahan mo. Hili a'di piki'd mo be.

⁶ Kayi gwo e mo ma, a'di jin Ɂorkina a'di um mo ki a'di di'd naskina/ e Pany Jaliil mo

⁷ ki Ya/ gi 'Kwani minu mii Ɂi 'kwanin thusi me'd mo dhali minu mii 'kosh jwa mo ki cwany'cithan

dhul mo dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cu mis mo be.

⁸ Dhali uni kaki gwom piti e mo be

⁹ dhali dok ka nyāŋ'ko'd 'peni moŋ'kupaje mo mmotor uni aris to gwansan ki uni gun 'koni 'kume'd i'ce'dka 'de/ mo dhali aris 'kwanin tiya si'da/ mo be.

¹⁰ Dhala Mariyam Magdaliyya dhala Yuwanna dhala Mariyam jin ta KoYakuub dhali upa tiya mo nyakki 'ko ki uni mo uni gun ḥori to gwansan e uni gun dhunu ki she/ mo.

¹¹ Hili gwo gwansan kun onu mo tani wa uni e ki gwo gi 'kwani kun sona du mo dhali uni 'koki gam uni gwo is mo be.

¹² Hila Buterus cuki mis mo dhali gus mo e moŋ'kupaje mo dhali tu mo mo dhali par bwaman e mo. Dhali a'di ki par burrinyen dhiny e e mo mmo'ko e mom buni mo dhali a'di dok bway pa mo dhali a'di merki'd mo gom to gun miikin mo be.

Mo gi Iinu e Pa Imwaas mo

¹³ Dhali ka tee yansan gana/ mo tani 'kwani su/ 'peni bwam uni 'kokin mo mmo/ii bway Pa jin yuku gway ka Imwaas mo, a'di jin wana e ki ɳatgini pesu/ 'peni Pa Urushaliim mo be.

¹⁴ Dhali uni 'kokin mo mmotora ḥor ka rem 'kup mo goma ris to gwansan kun miikin mo be.

¹⁵ Ki uni 'kokin mo mmotora tor mo dhali mmodhan gwo n'twa/ mmontal 'de/ mo tani Yesus ki is piti 'dishki uni is mo dhali nyāŋ ya ki uni mo be.

¹⁶ Hili em buni 'kokunu mo mmodik mo 'peni monyith a'di mo be.

¹⁷ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Gwon tinta 'kona um mo mmoburushi 'twa/ mo ka rem 'kup mo mmo/iina um kan mo? Dhali uni doshkin mo naskina/ mmohil mo ki bwan di'ti'd mo.

¹⁸ Dhali jan 'de/ 'peni uni mo tani yukkunu gway ka Kilyubaas mo, thokki a'di gwo mo ki: /e ta jasi wathi/ yilkinan 'de/ e Pa Urushaliim mo jin diki mish to gwansan kun miikin ka tee gwansan mo 'taa?

¹⁹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ton tinta mo? Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Isi gwo goma Yesus gi Pa Naasira mo, a'di jin ta'da manci gwo mo, a'di jin ta gi mii gun 'bitha'bi'th mo dhali gwo ibwambor ma Arumgimis mo dhali eya ris 'kwani 'baar mo.

²⁰ Dhali hili igasiis kun can bana mo dhali 'kwaninj 'kanj'kup pa mo tani uni ciki a'di mo ki a'di minu wak mo mmowu mo dhali mmo'kosh a'di jwa mo ki cwany'cithan dhul mo.

²¹ Hili aman takina ga 'teŋ kape/ ki a'di ta jan 'de/ mmowan 'Kwani ma Israyiil 'ba/ mo be. Nye, dhali ka ris to gwahan ka rotham po/ mo tani a'di ta'da tee kun 'koni kwara mo shwane/ ki to gwansan miikin mo be.

²² Dhali upa tiya 'peni bampam bam mo tani merki aman e mo. Uni 'kokin e mon'kupaje mo e mon'thamo/ ka'tum mo

²³ dhali uni 'kokigam is piti mo. Dhali uni dokkin ka nyan'ko'd mo mmo/o gwo mo ki uni hilki jasi tonyjan jin wana e ki iman'doyu gwo mo, a'di jin o gwo mo ki a'di di'd ki e mo be.

²⁴ 'Kwanin tiya 'peni 'kwani gwansan, uni gun nyakki 'ko ki am mo tani uni iikin mo e mon'kupaje mo dhali gam a'di mo me'd jasi gwo jin ona up mo,

hili a'di mo tani 'kona uni ki par e mo be.

²⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ayy um 'kwani kun ta pus mo dhali kun gwa'd ma du ki gwa'd mo mmo'koki gam aris gwo 'baar is mo kun okina imanç*i* gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo.

²⁶ A'di diki ta mii jin minu mii mii mo ka Kristhos mina is 'taki diki mii 'kosh ka nyor gom to gwansan mo dhali ciç mo e monycam piti mo 'taa?

²⁷ Dhali mmotel 'pen 'pena Musa mo dhali imanç*i* gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo tani a'di ki ɔr uni aris 'pemen gwo kun 'kwarkunu mo e Gwo ma Arumgimis mo goma ris to gi isi gom is piti mo be.

²⁸ Wakan uni 'dishki pa is mo e mo jin iikina uni mo. A'di wana e ki a'di ya'di ya gi yam piti mo.

²⁹ Hili uni woθki a'di 'kup mo mmo/o gwo mo ki: Ça'bi nyaķki am mo ma haali/ mo ta mom'penjaskum mo be haala tee 'baara 'pen mo be. Wakan a'di seki bwaman mo mmonyak çabki uni mo be.

³⁰ Dhali ki a'di diki'da tharabeeza nyakki uni mo tani a'di bu'thki maaŋkuθu'd mo dhali 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd a'di mo dhali ci a'di ki uni mo be.

³¹ Dhali em buni ka'dkunu mo dhali uni nyiθki a'di mo dhali a'di piki'd mo 'peni bwam/em buni mo be.

³² Dhali uni o gwo ka rem 'kup mo ki: 'Kon ma dum bana ki su'kka war mo mmo'kona ana mmotor/ɔr e bway tur mo? mmoķa'dkina a'di ana Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mowa?

³³ Dhali uni cuki mis mo ka tenten gana/ yansan mo dhali dok ka nyaŋ'ko'd mo e Pa Urushaliim

mo. Dhali uni ki gam unij 'kume'd i'ce'dka 'de/
mo tulki is mo mmontal 'de/ mo dhali uni gwansan
kun nyakki 'ko ki uni mo

³⁴ dhali uni kun o gwo mo ki: Tapa, ka jin gana/
a'di cuki mis mo dhali a'di piki'da Simaanis mo.

³⁵ Dhali yan'ko'd uni ki ṭor uni to kun miikin
e bway tur mo dhali mmonyithkina uni a'di mo
mmo'ce'd maaŋkuthu'd mo be.

AYesus Piki Imancik A'di Gwo I/is mo

³⁶ Dhali ki uni 'kon mo mmo/o gwo yansan mo
tani Yesus ki is piti doshki'd mo mbwam uni mo
dhali o uni gwo mo ki: Moŋku'th is e um mo.

³⁷ Hili uni dherkina is bwa mo mmoko/ is mo
dhali toshki uni parkina arum e mo be.

³⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta murkina
uma du kan mo? Dhali gwondoṭa tinta cuki'd mo
eya dum bum kan?

³⁹ Hili me'd pem dhali sho'k pem mo ma. Aha/ki
is pem tana a'di mo be. Budhi aha/ is ki me'd mo
ma dhali par e mo, haala rum diki ta gi bunjwar is
mo dhala sima/ mo me'd jin parkina um e mo kun
taka/ mo be.

⁴⁰ Dhali ki a'di oki gwo yansan mo tani a'di ki ṭor
uni me'd piti i e mo dhali sho'k piti mo be.

⁴¹ Dhali ki uni 'kokin mo mmothis gwo 'koki
gam is naskina/ mo gom moŋ'kuny bwa mo dhali
momer mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Um tan gi
toŋ kamu/ mmoshwa mmahan mo 'taa?

⁴² Dhali uni ki ci a'di ushi kuluny shum wa'c mo
jin 'thosu mo

⁴³ dhali a'di ki bu'th a'di mo dhali 'ka ibwambori
uni mo be.

44 Dhali yan'ko'd a'di ki o uni gwo mo ki:
 Gwo gwansan ta gwom pem kun oka/ um mo
 ki aha/ dina um naskina/ mo, ka ris to gwansan
 kun 'kwarkunu mo gom aha/ mo e gwoŋkan ma
 Musa jin çinu mo dhali e gwo gi imanci gwo ma
 Arumgimis kadhamo/ mo dhali eya Masamiir mo
 tani minu mii thim mo be.

45 Yan'ko'd a'di ki ka'd uni adum buni e mo
 mmomish gwo 'ban mo gom Gwo kun 'kwarkunu
 mo be.

46 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Wakan a'di
 'kwarkunu mo ka Kristhos minu mii 'kosh is ka
 nyor mo dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cu
 mis mo 'peni mowu mo.

47 Dhali ki gwo gom mo gi rijuwa du is mo dhali
 gom gwo gi minu dhal miinthus gi 'kwaniny'cesh
 'pen mo tani minu mii ci ki gway piti mo e kal
 gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo mmotel 'pen 'peni Pa
 Urushaliim mo be.

48 Um ta iman/o gwo gom to gwansan mo be.

49 Dhali hili mo mo ma aha/ mina hash gwo jin
 on ma Babam pem is mo apo/ um mo be. Hili 'koyi
 e 'peŋkuman bampa/ mo ntagi um minu shum mo
 ki mom'bi'th mo 'peni momis jin eka/ ek mo be.

Mmoshinkunu A'di Bway Momis mo

50 Dhali yan'ko'd a'di ki shu uni bway ka piye/ mo
 ntagi Pam Beetaniya mo. Dhali a'di ki 'de'k me'd
 piti ki mis mo dhali 'bor uni mii mo be.

51 Ki a'di di'd mmo'bor uni mii mo tani a'di ki
kwa/ is piti 'peni uni mo dhali a'di bu'thkunu bway
 momis mo be.

⁵² Dhali uni luŋki a'di mo mmodoč ka nyan'ko'd
mo e Pa Urushaliim mo ka dhan bwanj 'kunyga/
mo be

⁵³ dhali uni 'kokin mo mmorash 'ko mo e gu'b gi
mondheleladhelel mo mmo'bora Arumgimis bwa
i is mo be.

Gwo Ma Arumgimis Uduk New Testament and OT Portions

copyright © 2005 SIM International

Language: Uduk

Translation by: SIM International

Uduk New Testament and OT Portions

Published by Bible Alliance Mission, 1983.

. If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at www.sim.org.

. This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

f734434c-b6bd-5d21-abc6-692c3842e034